

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīrīṭṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών (4. Aṅguttara
Nikāya)

08. Το βιβλίο των οκτώ (08. Aṭṭhakanipāṭapāḷi)

1. Η πρώτη πεντηκοντάδα (1. Paṭhamapaññāsakaṃ)

[AN 8.1-50, PTS 4.150-4.273]

PaliVerse

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών

---

08. Το βιβλίο των οκτώ

Τιμή στον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο

Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών

Το βιβλίο των οκτώ

1. Η πρώτη πεντηκοντάδα

1. Το κεφάλαιο για τη φιλικότητα

---

1. Η ομιλία για τη φιλικότητα

1. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάθτι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Μοναχοί, όταν η απελευθέρωση του νου μέσω της φιλικότητας έχει εξασκηθεί, έχει αναπτυχθεί, έχει καλλιεργηθεί, έχει γίνει όχημα, έχει γίνει θεμέλιο, έχει εδραιωθεί, έχει εξασκηθεί και έχει καλά ξεκινήσει, οκτώ οφέλη αναμένονται. Ποιες οκτώ; Κοιμάται με ευτυχία, ξυπνάει με ευτυχία, δεν βλέπει κακό όνειρο, είναι αγαπητός στους ανθρώπους, είναι αγαπητός στα πνεύματα, οι θεότητες τον προστατεύουν, ούτε φωτιά ούτε δηλητήριο ούτε μαχαίρι τον βλάπτει, αν δεν διεισδύσει περαιτέρω, πηγαίνει στον κόσμο του Βράχμα. Μοναχοί, όταν η απελευθέρωση του νου μέσω της φιλικότητας έχει εξασκηθεί, έχει αναπτυχθεί, έχει καλλιεργηθεί, έχει γίνει όχημα, έχει γίνει θεμέλιο, έχει εδραιωθεί, έχει εξασκηθεί και έχει καλά ξεκινήσει, αυτά τα οκτώ οφέλη αναμένονται.»

«Όποιος αναπτύσσει τη φιλικότητα, απεριόριστη, μνήμων·
οι νοητικοί δεσμοί του γίνονται λεπτοί, βλέποντας την εξάλειψη της
προσκόλλησης.

Ακόμη κι αν σε ένα μόνο έμβιο ον με μη κακόβουλο νου,
δείχνει φιλικότητα, γίνεται επιδέξιος με αυτό·
και αυτός που συμπονά νοητικά όλα τα έμβια όντα,
ο ευγενής παράγει άφθονη αξιέπαινη πράξη.

Αυτοί οι βασιλιάδες σοφοί που κατέκτησαν τη γη γεμάτη όντα,
προσφέροντας θυσίες περιόδευσαν·
θυσία αλόγου, θυσία ανθρώπου,
σαμμαπάσα, βατζαπέγια, νιραγγάλα.

Ενός νου φιλικότητας καλά αναπτυγμένου,
ούτε ένα δέκατο έκτο κλάσμα δεν αξίζουν αυτά·

όπως η λάμψη της σελήνης και όλα τα πλήθη των αστεριών, έτσι δεν αξίζουν ούτε ένα δέκατο έκτο κλάσμα.

Αυτός που δεν σκοτώνει ούτε προκαλεί φόνο, δεν νικά ούτε προκαλεί ήττα· αυτός που έχει μερίδιο φιλικότητας προς όλα τα όντα, δεν έχει έχθρα με κανέναν.» Πρώτο.

2. Ομιλία για τη σοφία

2. «Αυτές οι οκτώ, μοναχοί, αιτίες, οκτώ συνθήκες οδηγούν στην απόκτηση της μη αποκτημένης σοφίας που αποτελεί την αρχή της άγιας ζωής, και στην αύξηση, την επέκταση, την ανάπτυξη και την εκπλήρωση της αποκτημένης. Ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός διαμένει εξαρτώμενος από τον Διδάσκαλο ή από κάποιον σύντροφο στην άγια ζωή άξιο σεβασμού, προς τον οποίο είναι εδραιωμένη έντονη ντροπή και ηθικός φόβος, καθώς και αγάπη και σεβασμός. Αυτή, μοναχοί, είναι η πρώτη αιτία, η πρώτη συνθήκη για την απόκτηση της μη αποκτημένης σοφίας που αποτελεί την αρχή της άγιας ζωής, και οδηγεί στην αύξηση, την επέκταση, την ανάπτυξη και την εκπλήρωση της αποκτημένης.

«Αυτός διαμένοντας εξαρτώμενος από τον Διδάσκαλο ή από κάποιον σύντροφο στην άγια ζωή άξιο σεβασμού, προς τον οποίο είναι εδραιωμένη έντονη ντροπή και ηθικός φόβος, καθώς και αγάπη και σεβασμός, κατά καιρούς τους πλησιάζει και ρωτά και εξετάζει - 'Αυτό, σεβάσμιε κύριε, πώς είναι; ποιο είναι το νόημα αυτού;' Σε αυτόν εκείνοι οι σεβάσμιοι αποκαλύπτουν το μη αποκαλυμμένο, ξεκαθαρίζουν το μη ξεκαθαρισμένο, και σε πολλά φαινόμενα που προκαλούν αβεβαιότητα απομακρύνουν την αβεβαιότητα. Αυτή, μοναχοί, είναι η δεύτερη αιτία, η δεύτερη συνθήκη για την απόκτηση της μη αποκτημένης σοφίας που αποτελεί την αρχή της άγιας ζωής, και οδηγεί στην αύξηση, την επέκταση, την ανάπτυξη και την εκπλήρωση της αποκτημένης.

«Αφού ακούσει αυτή τη Διδασκαλία, επιτυγχάνει με διπλή απομόνωση -με σωματική απομόνωση και με νοητική απομόνωση. Αυτή, μοναχοί, είναι η τρίτη αιτία, η τρίτη συνθήκη για την απόκτηση της μη αποκτημένης σοφίας που αποτελεί την αρχή της άγιας ζωής, και οδηγεί στην αύξηση, την επέκταση, την ανάπτυξη και την εκπλήρωση της αποκτημένης.

«Είναι ηθικός, διαμένει συγκρατημένος με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειος στην καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τρόπο που συχνάζει, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς. Αυτή, μοναχοί, είναι η τέταρτη αιτία, η τέταρτη συνθήκη για την απόκτηση της μη αποκτημένης σοφίας που αποτελεί την αρχή της άγιας ζωής, και οδηγεί στην αύξηση, την επέκταση, την ανάπτυξη και την εκπλήρωση της αποκτημένης.

«Είναι πολυμαθής, αυτός που θυμάται καλά αυτά που έχει μάθει, αυτός που έχει μεγάλη συσσώρευση μάθησης. Εκείνες οι διδασκαλίες που είναι καλές στην αρχή, καλές στη μέση, καλές στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, που ισχυρίζονται την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή, τέτοιες διδασκαλίες έχει ακούσει πολλές, τις διατηρεί, τις έχει εξασκήσει λεκτικά, τις έχει εξετάσει με τον νου, τις έχει διεισδύσει καλά με την άποψη. Αυτή, μοναχοί, είναι η πέμπτη αιτία, η πέμπτη συνθήκη για την

απόκτηση της μη αποκτημένης σοφίας που αποτελεί την αρχή της άγιας ζωής, και οδηγεί στην αύξηση, την επέκταση, την ανάπτυξη και την εκπλήρωση της αποκτημένης.

«Διαμένει καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα για την εγκατάλειψη των φάυλων νοητικών καταστάσεων και για την απόκτηση των καλών νοητικών καταστάσεων, με δύναμη, με σταθερή προσπάθεια, χωρίς να εγκαταλείπει το καθήκον στις καλές νοητικές καταστάσεις. Αυτή, μοναχοί, είναι η έκτη αιτία, η έκτη συνθήκη για την απόκτηση της μη αποκτημένης σοφίας που αποτελεί την αρχή της άγιας ζωής, και οδηγεί στην αύξηση, την επέκταση, την ανάπτυξη και την εκπλήρωση της αποκτημένης.

«Όταν έρχεται στην Κοινότητα δεν μιλάει για διάφορα θέματα, δεν μιλάει για ζωώδη θέματα. Είτε ο ίδιος μιλάει για τη Διδασκαλία είτε παρακαλεί άλλον είτε δεν περιφρονεί την ευγενή σιωπή. Αυτή, μοναχοί, είναι η έβδομη αιτία, η έβδομη συνθήκη για την απόκτηση της μη αποκτημένης σοφίας που αποτελεί την αρχή της άγιας ζωής, και οδηγεί στην αύξηση, την επέκταση, την ανάπτυξη και την εκπλήρωση της αποκτημένης.

«Διαμένει παρατηρώντας την έγερση και την παρακμή στα πέντε συναθροίσματα της προσκόλλησης - "Έτσι είναι η ύλη, έτσι είναι η προέλευση της ύλης, έτσι είναι η πάροδος της ύλης· έτσι είναι το αίσθημα, έτσι είναι η προέλευση του αισθήματος, έτσι είναι η πάροδος του αισθήματος· έτσι είναι η αντίληψη... κ.λπ... έτσι είναι οι δραστηριότητες... κ.λπ... έτσι είναι η συνείδηση, έτσι είναι η προέλευση της συνείδησης, έτσι είναι η πάροδος της συνείδησης". Αυτή, μοναχοί, είναι η όγδοη αιτία, η όγδοη συνθήκη για την απόκτηση της μη αποκτημένης σοφίας που αποτελεί την αρχή της άγιας ζωής, και οδηγεί στην αύξηση, την επέκταση, την ανάπτυξη και την εκπλήρωση της αποκτημένης.

«Αυτόν οι σύντροφοι στην άγια ζωή τον εκτιμούν έτσι - 'αυτός ο σεβάσμιος διαμένει εξαρτώμενος από τον Διδάσκαλο ή από κάποιον σύντροφο στην άγια ζωή άξιο σεβασμού, προς τον οποίο είναι εδραιωμένη έντονη ντροπή και ηθικός φόβος, καθώς και αγάπη και σεβασμός. Σίγουρα αυτός ο σεβάσμιος γνωρίζοντας γνωρίζει, βλέποντας βλέπει!' Αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Όμως αυτός ο σεβάσμιος διαμένοντας εξαρτώμενος από τον Διδάσκαλο ή από κάποιον σύντροφο στην άγια ζωή άξιο σεβασμού, προς τον οποίο είναι εδραιωμένη έντονη ντροπή και ηθικός φόβος, καθώς και αγάπη και σεβασμός, κατά καιρούς τους πλησιάζει και ρωτά και εξετάζει - αυτό, σεβάσμιε κύριε, πώς είναι; ποιο είναι το νόημα αυτού; Σε αυτόν εκείνοι οι σεβάσμιοι αποκαλύπτουν το μη αποκαλυμμένο, ξεκαθαρίζουν το μη ξεκαθαρισμένο, και σε πολλά φαινόμενα που προκαλούν αβεβαιότητα απομακρύνουν την αβεβαιότητα. Σίγουρα αυτός ο σεβάσμιος γνωρίζοντας γνωρίζει, βλέποντας βλέπει!' Αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Όμως αυτός ο σεβάσμιος αφού ακούσει τη Διδασκαλία επιτυγχάνει με διπλή απομόνωση - με σωματική απομόνωση και με νοητική απομόνωση. Σίγουρα αυτός ο σεβάσμιος γνωρίζοντας γνωρίζει, βλέποντας βλέπει!' Αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Όμως αυτός ο σεβάσμιος είναι ηθικός, διαμένει συγκρατημένος με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειος στην καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τρόπο που συχνάζει, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς. Σίγουρα αυτός ο σεβάσμιος γνωρίζοντας γνωρίζει, βλέποντας βλέπει!' Αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Όμως αυτός ο σεβάσμιος είναι πολυμαθής, αυτός που θυμάται καλά αυτά που έχει μάθει, αυτός που έχει μεγάλη συσώρευση μάθησης. Εκείνες οι διδασκαλίες που είναι καλές στην αρχή, καλές στη μέση, καλές στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, που ισχυρίζονται την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή, τέτοιες διδασκαλίες έχει ακούσει πολλές, τις διατηρεί, τις έχει εξασκήσει λεκτικά, τις έχει εξετάσει με τον νου, τις έχει διεισδύσει καλά με την άποψη. Σίγουρα αυτός ο σεβάσμιος γνωρίζοντας γνωρίζει, βλέποντας βλέπει!' Αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Όμως αυτός ο σεβάσμιος διαμένει καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα για την εγκατάλειψη των φαύλων νοητικών καταστάσεων και για την απόκτηση των καλών νοητικών καταστάσεων, με δύναμη, με σταθερή προσπάθεια, χωρίς να εγκαταλείπει το καθήκον στις καλές νοητικές καταστάσεις. Σίγουρα αυτός ο σεβάσμιος γνωρίζοντας γνωρίζει, βλέποντας βλέπει!' Αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Όμως αυτός ο σεβάσμιος όταν έρχεται στην Κοινότητα δεν κάνει διάφορες συζητήσεις, δεν κάνει κοσμικές συζητήσεις. Είτε ο ίδιος μιλάει για τη Διδασκαλία είτε παρακαλεί άλλον είτε δεν περιφρονεί την ευγενή σιωπή. Σίγουρα αυτός ο σεβάσμιος γνωρίζοντας γνωρίζει, βλέποντας βλέπει!' Αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Όμως αυτός ο σεβάσμιος διαμένει παρατηρώντας την έγερση και την παρακμή στα πέντε συναθροίσματα της προσκόλλησης - έτσι είναι η ύλη, έτσι είναι η προέλευση της ύλης, έτσι είναι η πάροδος της ύλης· έτσι είναι το αίσθημα... κ.λπ... έτσι είναι η αντίληψη... κ.λπ... έτσι είναι οι δραστηριότητες... κ.λπ... έτσι είναι η συνείδηση, έτσι είναι η προέλευση της συνείδησης, έτσι είναι η πάροδος της συνείδησης. Σίγουρα αυτός ο σεβάσμιος γνωρίζοντας γνωρίζει, βλέποντας βλέπει!' Αυτός επίσης ο παράγοντας οδηγεί στην αγάπη, στον σεβασμό, στην ανάπτυξη, στην ασκητική ζωή, στην ενότητα.

«Αυτές, μοναχοί, είναι οι οκτώ αιτίες, οι οκτώ συνθήκες που οδηγούν στην απόκτηση της μη αποκτημένης σοφίας που αποτελεί την αρχή της άγιας ζωής, και στην αύξηση, την επέκταση, την ανάπτυξη και την εκπλήρωση της αποκτημένης.»
Δεύτερο.

3. Η πρώτη ομιλία για τον μη αγαπητό

3. «Προικισμένος με οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, ένας μοναχός είναι μη αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και δυσάρεστος και μη σεβαστός και μη αξιοσεβαστός. Με ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός επαινεί τους μη αγαπητούς, κατηγορεί τους αγαπητούς, επιθυμεί υλικό κέρδος, επιθυμεί τιμή, είναι αδιάντροπος, είναι χωρίς ηθικό φόβο, έχει κακόβουλες επιθυμίες και έχει

λανθασμένες απόψεις. Με αυτές τις οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός είναι μη αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και δυσάρεστος και μη σεβαστός και μη αξιοσέβαστος.

«Προικισμένος με οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, ένας μοναχός είναι αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και ευχάριστος και σεβαστός και αξιοσέβαστος. Με ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός δεν επαινεί τους μη αγαπητούς, δεν κατηγορεί τους αγαπητούς, δεν επιθυμεί υλικό κέρδος, δεν επιθυμεί τιμή, έχει ντροπή, έχει ηθικό φόβο, έχει λίγες επιθυμίες και έχει ορθή άποψη. Με αυτές τις οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός είναι αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και ευχάριστος και σεβαστός και αξιοσέβαστος». Τρίτη.

4. Η δεύτερη ομιλία για τον μη αγαπητό

4. «Προικισμένος με οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, ένας μοναχός είναι μη αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και δυσάρεστος και μη σεβαστός και μη αξιοσέβαστος. Με ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός επιθυμεί υλικό κέρδος, επιθυμεί τιμή, επιθυμεί να μην περιφρονείται, δεν γνωρίζει τον κατάλληλο χρόνο, δεν γνωρίζει το μέτρο, είναι ακάθαρτος, είναι πολυλογάς και υβρίζει και χλευάζει τους συντρόφους στην άγια ζωή. Με αυτές τις οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός είναι μη αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και δυσάρεστος και μη σεβαστός και μη αξιοσέβαστος.

«Προικισμένος με οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, ένας μοναχός είναι αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και ευχάριστος και σεβαστός και αξιοσέβαστος. Με ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός δεν επιθυμεί υλικό κέρδος, δεν επιθυμεί τιμή, δεν επιθυμεί να μην περιφρονείται, γνωρίζει τον κατάλληλο χρόνο, γνωρίζει το μέτρο, είναι καθαρός, δεν είναι πολυλογάς και δεν υβρίζει και δεν χλευάζει τους συντρόφους στην άγια ζωή. Με αυτές τις οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός είναι αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και ευχάριστος και σεβαστός και αξιοσέβαστος». Τέταρτο.

5. Η πρώτη ομιλία για τις κοσμικές αντιξοότητες

5. «Αυτές οι οκτώ, μοναχοί, κοσμικές αντιξοότητες ακολουθούν τον κόσμο και ο κόσμος ακολουθεί τις οκτώ κοσμικές αντιξοότητες. Ποιες οκτώ; Υλικό κέρδος και απώλεια, φήμη και κακοφημία, κατηγορία και έπαινος, ευτυχία και δυστυχία. Αυτές, μοναχοί, είναι οι οκτώ κοσμικές αντιξοότητες που ακολουθούν τον κόσμο και ο κόσμος ακολουθεί αυτές τις οκτώ κοσμικές αντιξοότητες.»

«Υλικό κέρδος και απώλεια, φήμη και κακοφημία,
κατηγορία και έπαινος, ευτυχία και δυστυχία·
αυτά είναι παροδικά φαινόμενα μεταξύ των ανθρώπων,
μη-αιώνια, υποκείμενα σε μεταβολή.

«Αυτά γνωρίζοντας, ο μνήμων σοφός
παρατηρεί τα υποκείμενα σε μεταβολή·
τα επιθυμητά φαινόμενα δεν αναταράσσουν τη συνείδησή του,
ούτε από το ανεπιθύμητο έρχεται σε αποστροφή.

«Η συμφωνία του ή η εναντίωσή του

έχουν διαλυθεί, έχουν παρέλθει, δεν υπάρχουν·
και γνωρίζοντας την κατάσταση χωρίς σκόνη, χωρίς λύπη,
κατανοεί ορθά, αυτός που έχει διαβεί στην άλλη όχθη του γίνεσθαι.»
Πέμπτο.

6. Η δεύτερη ομιλία για τις κοσμικές αντιξοότητες

6. «Αυτές οι οκτώ, μοναχοί, κοσμικές αντιξοότητες ακολουθούν τον κόσμο και ο κόσμος ακολουθεί τις οκτώ κοσμικές αντιξοότητες. Ποιες οκτώ; Υλικό κέρδος και απώλεια, φήμη και κακοφημία, κατηγορία και έπαινος, ευτυχία και δυστυχία. Αυτές, μοναχοί, είναι οι οκτώ κοσμικές αντιξοότητες που ακολουθούν τον κόσμο και ο κόσμος ακολουθεί αυτές τις οκτώ κοσμικές αντιξοότητες.

«Για τον αδαή, μοναχοί, κοινό άνθρωπο εγείρεται υλικό κέρδος και απώλεια, φήμη και κακοφημία, κατηγορία και έπαινος, ευτυχία και δυστυχία. Και για τον μορφωμένο, μοναχοί, ευγενή μαθητή εγείρεται υλικό κέρδος και απώλεια, φήμη και κακοφημία, κατηγορία και έπαινος, ευτυχία και δυστυχία. Εκεί, μοναχοί, ποια είναι η διάκριση, ποια η ανομοιότητα, ποια η διαφορά του μορφωμένου ευγενή μαθητή από τον αδαή κοινό άνθρωπο;» «Ο Ευλογημένος είναι η ρίζα των διδασκαλιών μας, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος είναι ο οδηγός, ο Ευλογημένος είναι το καταφύγιο. Καλώς, σεβάσμιε κύριε, ας ευδοκήσει ο ίδιος ο Ευλογημένος να εξηγήσει το νόημα αυτών που ειπώθηκαν. Αφού ακούσουν από τον Ευλογημένο, οι μοναχοί θα το θυμούνται».

«Τότε λοιπόν, μοναχοί, ακούστε, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Για τον αδαή, μοναχοί, κοινό άνθρωπο εγείρεται υλικό κέρδος. Αυτός δεν σκέφτεται έτσι - 'Αυτό το υλικό κέρδος έχει εγερθεί σε μένα· και αυτό είναι παροδικό, οδυνηρό, υποκείμενο σε μεταβολή' - δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι. Εγείρεται απώλεια... κ.λπ... εγείρεται φήμη... εγείρεται κακοφημία... εγείρεται κατηγορία... εγείρεται έπαινος... εγείρεται ευτυχία... εγείρεται δυστυχία. Αυτός δεν σκέφτεται έτσι - 'Αυτή η δυστυχία έχει εγερθεί σε μένα· και αυτή είναι παροδική, οδυνηρή, υποκείμενη σε μεταβολή' - δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι».

«Το υλικό κέρδος κατακυριεύει τη συνείδησή του, η απώλεια κατακυριεύει τη συνείδησή του, η φήμη κατακυριεύει τη συνείδησή του, η κακοφημία κατακυριεύει τη συνείδησή του, η κατηγορία κατακυριεύει τη συνείδησή του, ο έπαινος κατακυριεύει τη συνείδησή του, η ευτυχία κατακυριεύει τη συνείδησή του, η δυστυχία κατακυριεύει τη συνείδησή του. Αυτός χαίρεται με το εγερθέν υλικό κέρδος, αντιτίθεται στην απώλεια· χαίρεται με την εγερθείσα φήμη, αντιτίθεται στην κακοφημία· χαίρεται με τον εγερθέντα έπαινο, αντιτίθεται στην κατηγορία· χαίρεται με την εγερθείσα ευτυχία, αντιτίθεται στη δυστυχία. Αυτός έτσι περιπεσών σε χαρά και αντίθεση δεν απελευθερώνεται από τη γέννηση, από το γήρας, από τον θάνατο, από τις λύπες, από τους θρήνους, από τον πόνο, από τη δυσαρέσκεια, από το άγχος. Λέω ότι 'δεν απελευθερώνεται από τον πόνο'».

«Για τον μορφωμένο όμως, μοναχοί, ευγενή μαθητή εγείρεται υλικό κέρδος. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Αυτό το υλικό κέρδος έχει εγερθεί σε μένα· και αυτό είναι παροδικό, οδυνηρό, υποκείμενο σε μεταβολή' - κατανοεί όπως πραγματικά είναι. Εγείρεται απώλεια... κ.λπ... εγείρεται φήμη... εγείρεται κακοφημία... εγείρεται

κατηγορία... εγείρεται έπαινος... εγείρεται ευτυχία... εγείρεται δυστυχία. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Αυτή η δυστυχία έχει εγερθεί σε μένα· και αυτή είναι παροδική, οδυνηρή, υποκείμενη σε μεταβολή' - κατανοεί όπως πραγματικά είναι».

«Σε αυτόν ούτε το υλικό κέρδος κατακυριεύει τη συνείδηση, ούτε η απώλεια κατακυριεύει τη συνείδηση, ούτε η φήμη κατακυριεύει τη συνείδηση, ούτε η κακοφημία κατακυριεύει τη συνείδηση, ούτε η κατηγορία κατακυριεύει τη συνείδηση, ούτε ο έπαινος κατακυριεύει τη συνείδηση, ούτε η ευτυχία κατακυριεύει τη συνείδηση, ούτε η δυστυχία κατακυριεύει τη συνείδηση. Αυτός δεν ευχαριστείται με το εγερθέν υλικό κέρδος, δεν δυσαρεστείται με την απώλεια· δεν ευχαριστείται με την εγερθείσα φήμη, δεν δυσαρεστείται με την κακοφημία· δεν ευχαριστείται με τον εγερθέντα έπαινο, δεν δυσαρεστείται με την κατηγορία· δεν ευχαριστείται με την εγερθείσα ευτυχία, δεν δυσαρεστείται με τη δυστυχία. Αυτός, έτσι έχοντας εγκαταλείψει την έλξη και την απώθηση, απελευθερώνεται από τη γέννηση, από το γήρας, από τον θάνατο, από τις λύπες, από τους θρήνους, από τον πόνο, από τη δυσaréσκεια, από το άγχος. Λέω ότι 'απελευθερώνεται από τον πόνο'. Αυτή, μοναχοί, είναι η διάκριση, αυτή η ανομοιότητα, αυτή η διαφορά του μορφωμένου ευγενή μαθητή από τον αδαή κοινό άνθρωπο».

«Υλικό κέρδος και απώλεια, φήμη και κακοφημία, κατηγορία και έπαινος, ευτυχία και δυστυχία· αυτά είναι παροδικά φαινόμενα μεταξύ των ανθρώπων, μη-αιώνια, υποκείμενα σε μεταβολή.

«Αυτά γνωρίζοντας, ο μνήμων σοφός παρατηρεί τα υποκείμενα σε μεταβολή· τα επιθυμητά φαινόμενα δεν αναταράσσουν τη συνείδησή του, ούτε από το ανεπιθύμητο έρχεται σε αποστροφή.

«Η συμφωνία του ή η εναντίωσή του έχουν διαλυθεί, έχουν παρέλθει, δεν υπάρχουν· και γνωρίζοντας την κατάσταση χωρίς σκόνη, χωρίς λύπη, κατανοεί ορθά, αυτός που έχει διαβεί στην άλλη όχθη του γίγνεσθαι.» Έκτο.

7. Η ομιλία για την αποτυχία του Ντεβαντάττα

7. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο όρος Γκιτζτζακούτα, λίγο μετά την αναχώρηση του Ντεβαντάττα. Εκεί ο Ευλογημένος, σχετικά με τον Ντεβαντάττα, απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Καλώς, μοναχοί, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία του εαυτού του. Καλώς, μοναχοί, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία των άλλων. Καλώς, μοναχοί, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την επιτυχία του εαυτού του. Καλώς, μοναχοί, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την επιτυχία των άλλων. Κυριευμένος από οκτώ κακές ιδιότητες, μοναχοί, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος».

«Με ποιες οκτώ; Κυριευμένος από το υλικό κέρδος, μοναχοί, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος.

Από την απώλεια, μοναχοί... κ.λπ... από τη φήμη, μοναχοί... από την κακοφημία, μοναχοί... από την τιμή, μοναχοί... από την έλλειψη τιμής, μοναχοί... από την κακόβουλη επιθυμία, μοναχοί... κυριευμένος από την κακή φιλία, μοναχοί, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος. Με αυτές τις οκτώ κακές ιδιότητες, μοναχοί, κυριευμένος, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος.

«Καλώς, μοναχοί, ένας μοναχός να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά το εγερθέν υλικό κέρδος, την εγερθείσα απώλεια... κ.λπ... την εγερθείσα φήμη... την εγερθείσα κακοφημία... την εγερθείσα τιμή... την εγερθείσα έλλειψη τιμής... την εγερθείσα κακόβουλη επιθυμία... να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά την εγερθείσα κακή φιλία.

«Και για ποιο λόγο, μοναχοί, ένας μοναχός να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά το εγερθέν υλικό κέρδος, την εγερθείσα απώλεια... κ.λπ... την εγερθείσα φήμη... την εγερθείσα κακοφημία... την εγερθείσα τιμή... την εγερθείσα έλλειψη τιμής... την εγερθείσα κακόβουλη επιθυμία... να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά την εγερθείσα κακή φιλία;

Επειδή, μοναχοί, αν παρέμενε χωρίς να υπερβαίνει το εγερθέν υλικό κέρδος, θα εγείρονταν νοητικές διαφθορές, δυσφορίες και πυρετοί· ενώ σε αυτόν που παραμένει υπερβαίνοντας το εγερθέν υλικό κέρδος, έτσι εκείνες οι νοητικές διαφθορές, δυσφορίες και πυρετοί δεν υπάρχουν. Επειδή, μοναχοί, αν παρέμενε χωρίς να υπερβαίνει την εγερθείσα απώλεια... κ.λπ... την εγερθείσα φήμη... την εγερθείσα κακοφημία... την εγερθείσα τιμή... την εγερθείσα έλλειψη τιμής... την εγερθείσα κακόβουλη επιθυμία... αν παρέμενε χωρίς να υπερβαίνει την εγερθείσα κακή φιλία, θα εγείρονταν νοητικές διαφθορές, δυσφορίες και πυρετοί· ενώ σε αυτόν που παραμένει υπερβαίνοντας την εγερθείσα κακή φιλία, έτσι εκείνες οι νοητικές διαφθορές, δυσφορίες και πυρετοί δεν υπάρχουν. Αυτός λοιπόν, μοναχοί, είναι ο λόγος για τον οποίο ένας μοναχός να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά το εγερθέν υλικό κέρδος, την εγερθείσα απώλεια... κ.λπ... την εγερθείσα φήμη... την εγερθείσα κακοφημία... την εγερθείσα τιμή... την εγερθείσα έλλειψη τιμής... την εγερθείσα κακόβουλη επιθυμία... να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά την εγερθείσα κακή φιλία.

«Γι' αυτό, μοναχοί, πρέπει να εξασκείστε έτσι - 'θα διαμένουμε υπερβαίνοντας ξανά και ξανά το εγερθέν υλικό κέρδος, την εγερθείσα απώλεια... κ.λπ... την εγερθείσα φήμη... την εγερθείσα κακοφημία... την εγερθείσα τιμή... την εγερθείσα έλλειψη τιμής... την εγερθείσα κακόβουλη επιθυμία... θα διαμένουμε υπερβαίνοντας ξανά και ξανά την εγερθείσα κακή φιλία'. Έτσι πρέπει να εξασκείστε, μοναχοί». Έβδομη.

8. Η ομιλία για την αποτυχία του Ούτταρα

8. Κάποτε ο σεβάσμιος Ούτταρα διέμενε στο Μαχισαβάττχου, στο όρος Σανκχέγιακα, στη Βαταζαλικά. Εκεί ο σεβάσμιος Ούτταρα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία του εαυτού του. Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία των άλλων. Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την επιτυχία του εαυτού

του. Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την επιτυχία των άλλων».

Εκείνη την περίοδο ο μεγάλος βασιλιάς Βεσσαβάννα πήγαινε από τη βόρεια κατεύθυνση προς τη νότια κατεύθυνση για κάποια υπόθεση. Ο μεγάλος βασιλιάς Βεσσαβάννα άκουσε τον σεβάσμιο Ούτταρα να διδάσκει έτσι τη Διδασκαλία στους μοναχούς στο Μαχισαβάττχου, στο όρος Σανκχέγιακα, στη Βαταζαλικά - «Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία του εαυτού του. Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία των άλλων. Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την επιτυχία του εαυτού του. Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την επιτυχία των άλλων».

Τότε ο μεγάλος βασιλιάς Βεσσαβάννα - όπως ακριβώς ένας δυνατός άνδρας θα άπλωνε το λυγισμένο χέρι του ή θα λύγιζε το απλωμένο χέρι του, ακριβώς έτσι - εξαφανίστηκε από το Μαχισαβάττχου, από το όρος Σανκχέγιακα, από τη Βαταζαλικά και εμφανίστηκε στους θεούς Ταβατίμσα. Τότε ο μεγάλος βασιλιάς Βεσσαβάννα πήγε εκεί όπου ήταν ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών· αφού πλησίασε, είπε στον Σάκκα, τον άρχοντα των θεών: «Ας γνωρίζει ο αξιότιμος! Αυτός ο σεβάσμιος Ούτταρα στο Μαχισαβάττχου, στο όρος Σανκχέγιακα, στη Βαταζαλικά διδάσκει έτσι τη Διδασκαλία στους μοναχούς - 'Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία του εαυτού του. Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία των άλλων... κ.λπ... την επιτυχία του εαυτού του... ανασκοπεί την επιτυχία των άλλων'».

Τότε ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, όπως ακριβώς ένας δυνατός άνδρας θα άπλωνε το λυγισμένο χέρι του ή θα λύγιζε το απλωμένο χέρι του, ακριβώς έτσι - εξαφανίστηκε από τους θεούς Ταβατίμσα και εμφανίστηκε στο Μαχισαβάττχου, στο όρος Σανκχέγιακα, στη Βαταζαλικά, μπροστά στον σεβάσμιο Ούτταρα. Τότε ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, πήγε εκεί όπου ήταν ο σεβάσμιος Ούτταρα· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον σεβάσμιο Ούτταρα και στάθηκε στο πλάι. Καθώς στεκόταν στο πλάι, ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, είπε στον σεβάσμιο Ούτταρα:

«Είναι αλήθεια λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, ότι ο σεβάσμιος Ούτταρα διδάσκει έτσι τη Διδασκαλία στους μοναχούς - 'Καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία του εαυτού του, καλώς, φίλοι, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία των άλλων... κ.λπ... την επιτυχία του εαυτού του... ανασκοπεί την επιτυχία των άλλων';» «Ναι, άρχοντα των θεών». «Αυτό λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, είναι η δική του οξυδέρκεια του σεβάσμιου Ούτταρα ή είναι ο λόγος εκείνου του Ευλογημένου, του Άξιου, του Πλήρως Αυτοφωτισμένου;» «Τότε λοιπόν, άρχοντα των θεών, θα σου δώσω μια παρομοίωση. Με μια παρομοίωση μερικοί νοήμονες άνθρωποι εδώ κατανοούν το νόημα αυτού που ειπώθηκε».

«Όπως, άρχοντα των θεών, κοντά σε ένα χωριό ή μια κωμόπολη υπήρχε ένας μεγάλος σωρός δημητριακών. Από εκεί ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων θα έφερνε δημητριακά - με καλάθια, με κοφίνια, με ποδιές, με χούφτες. Αν κάποιος, άρχοντα των θεών, πλησίαζε εκείνο το μεγάλο πλήθος ανθρώπων και ρωτούσε έτσι - 'από πού φέρνετε αυτά τα δημητριακά;', πώς απαντώντας, άρχοντα των θεών, εκείνο το μεγάλο πλήθος ανθρώπων θα απαντούσε σωστά;» «'Από εκείνον τον μεγάλο σωρό δημητριακών τα φέρνουμε', σεβάσμιε κύριε, εκείνο το μεγάλο πλήθος ανθρώπων απαντώντας σωστά θα απαντούσε». «Ακριβώς έτσι, άρχοντα των θεών, ό,τι είναι

καλά ειπωμένο, όλο αυτό είναι ο λόγος εκείνου του Ευλογημένου, του Άξιου, του Πλήρως Αυτοφωτισμένου. Από εκεί αντλώντας ξανά και ξανά εμείς και οι άλλοι μιλάμε».

«Θαυμαστό, σεβάσμιε κύριε, εκπληκτικό, σεβάσμιε κύριε! Πόσο καλά ειπωμένο είναι αυτό από τον σεβάσμιο Ούτταρα - 'ό,τι είναι καλά ειπωμένο, όλο αυτό είναι ο λόγος εκείνου του Ευλογημένου, του Άξιου, του Πλήρως Αυτοφωτισμένου. Από εκεί αντλώντας ξανά και ξανά εμείς και οι άλλοι μιλάμε'. Κάποτε, σεβάσμιε Ούτταρα, ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο όρος Γκιτζτζακούτα, λίγο μετά την αναχώρηση του Ντεβαντάττα. Εκεί ο Ευλογημένος, σχετικά με τον Ντεβαντάττα, απευθύνθηκε στους μοναχούς:

'Καλώς, μοναχοί, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία του εαυτού του. Καλώς, μοναχοί, ένας μοναχός κατά καιρούς ανασκοπεί την αποτυχία των άλλων... κ.λπ... την επιτυχία του εαυτού του... ανασκοπεί την επιτυχία των άλλων. Κυριευμένος από οκτώ κακές ιδιότητες, μοναχοί, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος. Με ποιες οκτώ; Κυριευμένος από το υλικό κέρδος, μοναχοί, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος· από την απώλεια, μοναχοί... κ.λπ... από τη φήμη, μοναχοί... από την κακοφημία, μοναχοί... από την τιμή, μοναχοί... από την έλλειψη τιμής, μοναχοί... από την κακόβουλη επιθυμία, μοναχοί... κυριευμένος από την κακή φιλία, μοναχοί, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος. Με αυτές τις οκτώ κακές ιδιότητες, μοναχοί, κυριευμένος, με κατακυριευμένη συνείδηση, ο Ντεβαντάττα είναι προορισμένος για τον κόσμο της αθλιότητας, καταδικασμένος στην Κόλαση, θα μείνει για έναν κοσμικό κύκλο, είναι αθεράπευτος.

'Καλώς, μοναχοί, ένας μοναχός να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά το εγερθέν υλικό κέρδος· την εγερθείσα απώλεια... κ.λπ... την εγερθείσα φήμη... την εγερθείσα κακοφημία... την εγερθείσα τιμή... την εγερθείσα έλλειψη τιμής... την εγερθείσα κακόβουλη επιθυμία... να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά την εγερθείσα κακή φιλία.

«Και για ποιο λόγο, μοναχοί, ένας μοναχός να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά το εγερθέν υλικό κέρδος· την εγερθείσα απώλεια... κ.λπ... την εγερθείσα φήμη... την εγερθείσα κακοφημία... την εγερθείσα τιμή... την εγερθείσα έλλειψη τιμής... την εγερθείσα κακόβουλη επιθυμία... να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά την εγερθείσα κακή φιλία;

Επειδή, μοναχοί, αν παρέμενε χωρίς να υπερβαίνει το εγερθέν υλικό κέρδος, θα εγείρονταν νοητικές διαφθορές, δυσφορίες και πυρετοί· ενώ σε αυτόν που παραμένει υπερβαίνοντας το εγερθέν υλικό κέρδος, έτσι εκείνες οι νοητικές διαφθορές, δυσφορίες και πυρετοί δεν υπάρχουν. Επειδή, μοναχοί, αν παρέμενε χωρίς να υπερβαίνει την εγερθείσα απώλεια... κ.λπ... την εγερθείσα φήμη... την εγερθείσα κακοφημία... την εγερθείσα τιμή... την εγερθείσα έλλειψη τιμής... την εγερθείσα κακόβουλη επιθυμία... αν παρέμενε χωρίς να υπερβαίνει την εγερθείσα κακή φιλία, θα εγείρονταν νοητικές διαφθορές, δυσφορίες και πυρετοί· ενώ σε αυτόν που

παραμένει υπερβαίνοντας την εγερθείσα κακή φιλία, έτσι εκείνες οι νοητικές διαφθορές, δυσφορίες και πυρετοί δεν υπάρχουν. Αυτός λοιπόν, μοναχοί, είναι ο λόγος για τον οποίο ένας μοναχός να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά το εγερθέν υλικό κέρδος· την εγερθείσα απώλεια... κ.λπ... την εγερθείσα φήμη... την εγερθείσα κακοφημία... την εγερθείσα τιμή... την εγερθείσα έλλειψη τιμής... την εγερθείσα κακόβουλη επιθυμία... να διαμένει υπερβαίνοντας ξανά και ξανά την εγερθείσα κακή φιλία.

«Γι' αυτό, μοναχοί, πρέπει να εξασκείστε έτσι - 'θα διαμένουμε υπερβαίνοντας ξανά και ξανά το εγερθέν υλικό κέρδος, την εγερθείσα απώλεια... κ.λπ... την εγερθείσα φήμη... την εγερθείσα κακοφημία... την εγερθείσα τιμή... την εγερθείσα έλλειψη τιμής... την εγερθείσα κακόβουλη επιθυμία... θα διαμένουμε υπερβαίνοντας ξανά και ξανά την εγερθείσα κακή φιλία'. Έτσι πρέπει να εξασκείστε, μοναχοί».

«Μέχρι τώρα, σεβάσμιε κύριε Ούτταρα, μεταξύ των ανθρώπων υπάρχουν τέσσερις συνελεύσεις - μοναχοί, μοναχές, λαϊκοί ακόλουθοι, λαϊκές ακόλουθοι. Αυτή η επεξήγηση της Διδασκαλίας δεν έχει παρουσιαστεί πουθενά. Ας μάθει, σεβάσμιε κύριε, ο σεβάσμιος Ούτταρα αυτή την επεξήγηση της Διδασκαλίας. Ας εκμάθει, σεβάσμιε κύριε, ο σεβάσμιος Ούτταρα αυτή την επεξήγηση της Διδασκαλίας. Ας διατηρήσει, σεβάσμιε κύριε, ο σεβάσμιος Ούτταρα αυτή την επεξήγηση της Διδασκαλίας. Γεμάτη νόημα, σεβάσμιε κύριε, είναι αυτή η επεξήγηση της Διδασκαλίας, θεμελιώδης για την άγια ζωή». Όγδοη.

9. Η ομιλία για τον Νάντα

9. «Γιος καλής οικογένειας», μοναχοί, κάποιος μιλώντας σωστά για τον Νάντα θα έλεγε. «Δυνατός», μοναχοί, κάποιος μιλώντας σωστά για τον Νάντα θα έλεγε. «Χαριτωμένος», μοναχοί, κάποιος μιλώντας σωστά για τον Νάντα θα έλεγε. «Με έντονη λαγνεία», μοναχοί, κάποιος μιλώντας σωστά για τον Νάντα θα έλεγε. Τι άλλο θα ήταν, μοναχοί, παρά ότι ο Νάντα έχει φυλαγμένες τις θύρες στις ικανότητες, γνωρίζει το μέτρο στην τροφή, είναι αφοσιωμένος στην εγρήγορση, προικισμένος με μνήμη και ενσυνειδητότητα, με τα οποία ο Νάντα μπορεί να ακολουθεί την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή! Εδώ αυτό, μοναχοί, είναι του Νάντα το φρουρέιν τις θύρες στις ικανότητες. Αν, μοναχοί, ο Νάντα πρέπει να κοιτάξει προς την ανατολική κατεύθυνση, αφού συγκεντρώσει όλο τον νου, ο Νάντα κοιτάζει προς την ανατολική κατεύθυνση - «έτσι καθώς κοιτάζω προς την ανατολική κατεύθυνση, η πλεονεξία, η δυσαρέσκεια και οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις δεν θα με κατακλύσουν». Έτσι έχει πλήρη επίγνωση σε αυτό.

Αν, μοναχοί, ο Νάντα πρέπει να κοιτάξει προς τη δυτική κατεύθυνση... κ.λπ...πρέπει να κοιτάξει προς τη βόρεια κατεύθυνση... πρέπει να κοιτάξει προς τη νότια κατεύθυνση... πρέπει να κοιτάξει προς τα πάνω...πρέπει να κοιτάξει προς τα κάτω... πρέπει να κοιτάξει προς τις ενδιάμεσες κατευθύνσεις, αφού συγκεντρώσει όλο τον νου, ο Νάντα κοιτάζει προς τις ενδιάμεσες κατευθύνσεις - «έτσι καθώς κοιτάζω προς τις ενδιάμεσες κατευθύνσεις, η πλεονεξία, η δυσαρέσκεια και οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις δεν θα με κατακλύσουν». Έτσι έχει πλήρη επίγνωση σε αυτό. Αυτό λοιπόν, μοναχοί, είναι του Νάντα το φρουρέιν τις θύρες στις ικανότητες.

Εδώ αυτό, μοναχοί, είναι του Νάντα η μετριοπάθεια στο φαγητό.Εδώ, μοναχοί, ο Νάντα με συνετό αναστοχασμό τρώει τροφή - «ούτε για διασκέδαση, ούτε για ματαιότητα, ούτε για στολισμό, ούτε για ομορφιά, μόνο για τη διάρκεια και τη

συντήρηση αυτού του σώματος, για την αποχή από τη βία, για την υποστήριξη της άγιας ζωής, με τη σκέψη: έτσι θα εξαλείψω το παλιό αίσθημα και δεν θα δημιουργήσω νέο αίσθημα, και θα υπάρχει συντήρηση για μένα και αναμαρτησία και άνετη διαμονή». Αυτό λοιπόν, μοναχοί, είναι του Νάντα η μετριοπάθεια στο φαγητό.

Εδώ αυτό, μοναχοί, είναι του Νάντα η επιδίωξη της εγρήγορσης. Εδώ, μοναχοί, ο Νάντα κατά τη διάρκεια της ημέρας με περπάτημα και κάθισμα καθαρίζει τη συνείδηση από τις εμποδιστικές νοητικές καταστάσεις· την πρώτη περίοδο της νύχτας με περπάτημα και κάθισμα καθαρίζει τη συνείδηση από τις εμποδιστικές νοητικές καταστάσεις· τη μεσαία περίοδο της νύχτας ξαπλώνει στη δεξιά πλευρά σε στάση λιονταριού, με το ένα πόδι πάνω στο άλλο, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, έχοντας στρέψει τον νου στην αντίληψη του σηκώματος· την τελευταία περίοδο της νύχτας, αφού σηκωθεί, με περπάτημα και κάθισμα καθαρίζει τη συνείδηση από τις εμποδιστικές νοητικές καταστάσεις. Αυτό λοιπόν, μοναχοί, είναι του Νάντα η επιδίωξη της εγρήγορσης.

Εδώ αυτό, μοναχοί, είναι του Νάντα η μνήμη και ενσυνειδητότητα. Εδώ, μοναχοί, στον Νάντα τα αισθήματα εγείρονται γνωστά, διαρκούν γνωστά, παρέρχονται γνωστά· οι αντιλήψεις γνωστές... κ.λπ... οι λογισμοί γνωστοί... κ.λπ... παρέρχονται. Αυτό λοιπόν, μοναχοί, είναι του Νάντα η μνήμη και ενσυνειδητότητα.

«Τι άλλο θα μπορούσε να είναι, μοναχοί, παρά ότι ο Νάντα έχει φυλαγμένες τις θύρες στις ικανότητες, γνωρίζει το μέτρο στην τροφή, είναι αφοσιωμένος στην εγρήγορση, είναι προικισμένος με μνήμη και ενσυνειδητότητα, με τα οποία ο Νάντα μπορεί να ακολουθήσει την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή!» Ένατη.

10. Η ομιλία για τον Καραντάβα

10. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στην Τσαμπά, στην όχθη της λιμνούλας της Γκαγκγκαρά. Εκείνη την περίοδο μοναχοί κατηγορούσαν έναν μοναχό για παράπτωμα. Εκείνος ο μοναχός, ενώ κατηγορούνταν από τους μοναχούς για παράπτωμα, απέφευγε το ένα με το άλλο, παρέκκλινε τη συζήτηση εξωτερικά και εκδήλωνε εκνευρισμό και μίσος και δυσaráσκεια.

Τότε ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Αποβάλετε αυτό το άτομο, μοναχοί· αποβάλετε αυτό το άτομο, μοναχοί. Αυτό το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί, μοναχοί. Τι σας ωφελεί αυτός ο γιος άλλου που έχει καθαριστεί; Εδώ, μοναχοί, κάποιου ατόμου ο τρόπος στο να προχωρά μπροστά, στο να υποχωρεί, στο να κοιτάζει μπροστά, στο να κοιτάζει γύρω, στο να λυγίζει, στο να απλώνει, στο να φορά τον διπλό χιτώνα, το κύπελλο και τον χιτώνα είναι ακριβώς ο ίδιος όπως των άλλων καλών μοναχών - μέχρι που οι μοναχοί δεν βλέπουν το παράπτωμά του. Αλλά όταν οι μοναχοί βλέπουν το παράπτωμά του, τον γνωρίζουν έτσι - 'αυτός είναι διαφθορέας των ασκητών, άχυρο μεταξύ των ασκητών, σκουπίδι μεταξύ των ασκητών'. Αφού τον γνωρίσουν έτσι, τον αποβάλλουν έξω. Για ποιο λόγο; Για να μη διαφθείρει τους άλλους καλούς μοναχούς!»

«Όπως, μοναχοί, σε ένα τέλειο χωράφι κριθαριού θα φύτευε ένας διαφθορέας του κριθαριού, ένα άχυρο κριθαριού, ένα σκουπίδι κριθαριού. Αυτού η ρίζα είναι ακριβώς η ίδια όπως των άλλων καλών κριθαριών· ο βλαστός του είναι ακριβώς ο ίδιος όπως των άλλων καλών κριθαριών· το φύλλο του είναι ακριβώς το ίδιο όπως των άλλων καλών κριθαριών - μέχρι που δεν εμφανίζεται το στάχυ του. Αλλά όταν εμφανίζεται

το στάχυ του, το γνωρίζουν έτσι - 'αυτός είναι διαφθορέας του κριθαριού, άχυρο κριθαριού, σκουπίδι κριθαριού'. Αφού το γνωρίσουν έτσι, το ξεριζώνουν μαζί με τη ρίζα και το πετούν έξω από το χωράφι κριθαριού. Για ποιο λόγο; Για να μη διαφθείρει τα άλλα καλά κριθάρια!

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, εδώ κάποιου ατόμου ο τρόπος στο να προχωρά μπροστά, στο να υποχωρεί, στο να κοιτάζει μπροστά, στο να κοιτάζει γύρω, στο να λυγίζει, στο να απλώνει, στο να φορά τον διπλό χιτώνα, το κύπελλο και τον χιτώνα είναι ακριβώς ο ίδιος όπως των άλλων καλών μοναχών - μέχρι που οι μοναχοί δεν βλέπουν το παράπτωμά του. Αλλά όταν οι μοναχοί βλέπουν το παράπτωμά του, τον γνωρίζουν έτσι - 'αυτός είναι διαφθορέας των ασκητών, άχυρο μεταξύ των ασκητών, σκουπίδι μεταξύ των ασκητών'. Αφού τον γνωρίσουν έτσι, τον αποβάλλουν έξω. Για ποιο λόγο; Για να μη διαφθείρει τους άλλους καλούς μοναχούς.

«Όπως, μοναχοί, όταν λιχνίζεται ένας μεγάλος σωρός δημητριακών, εκεί όσα δημητριακά είναι γερά και έχουν ουσία, αυτά γίνονται σωρός στη μία πλευρά, ενώ όσα δημητριακά είναι αδύναμα και άχυρα, αυτά ο άνεμος τα παρασύρει στην άλλη πλευρά. Αυτά οι ιδιοκτήτες, παίρνοντας σκούπα, τα σκουπίζουν ακόμη περισσότερο. Για ποιο λόγο; Μην καταστρέψει τα άλλα καλά δημητριακά! Ακριβώς έτσι, μοναχοί, εδώ κάποιου ατόμου είναι ακριβώς το ίδιο το να προχωρά μπροστά, το να υποχωρεί, το να κοιτάζει μπροστά, το να κοιτάζει γύρω, το να λυγίζει, το να απλώνει, το να φορά τον διπλό χιτώνα, το κύπελλο και τον χιτώνα, όπως των άλλων καλών μοναχών - μέχρι που οι μοναχοί δεν βλέπουν το παράπτωμά του. Αλλά όταν οι μοναχοί βλέπουν το παράπτωμά του, τον γνωρίζουν έτσι - 'αυτός είναι διαφθορέας των ασκητών, άχυρο μεταξύ των ασκητών, σκουπίδι μεταξύ των ασκητών'. Αφού τον γνωρίσουν έτσι, τον αποβάλλουν έξω. Για ποιο λόγο; Για να μη διαφθείρει τους άλλους καλούς μοναχούς.

«Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος που χρειάζεται σωλήνα για πηγάδι, παίρνοντας ένα κοφτερό τσεκούρι θα εισερχόταν στο δάσος. Αυτός όποιο δέντρο κι αν χτυπούσε με την πλάτη του τσεκουριού, εκεί όσα δέντρα είναι γερά και έχουν ουσία, αυτά χτυπημένα με την πλάτη του τσεκουριού αντηχούν σκληρά· ενώ όσα δέντρα είναι σάπια μέσα, διαβρωμένα, γεμάτα σαπίλα, αυτά χτυπημένα με την πλάτη του τσεκουριού αντηχούν κούφια. Αυτό το κόβει στη ρίζα, αφού το κόψει στη ρίζα το κόβει στην κορυφή, αφού το κόψει στην κορυφή καθαρίζει καλά το εσωτερικό, αφού καθαρίσει καλά το εσωτερικό προσαρμόζει τον σωλήνα για το πηγάδι. Ακριβώς έτσι, μοναχοί, εδώ κάποιου ατόμου είναι ακριβώς το ίδιο το να προχωρά μπροστά, το να υποχωρεί, το να κοιτάζει μπροστά, το να κοιτάζει γύρω, το να λυγίζει, το να απλώνει, το να φορά τον διπλό χιτώνα, το κύπελλο και τον χιτώνα, όπως των άλλων καλών μοναχών - μέχρι που οι μοναχοί δεν βλέπουν το παράπτωμά του. Αλλά όταν οι μοναχοί βλέπουν το παράπτωμά του, τον γνωρίζουν έτσι - 'αυτός είναι διαφθορέας των ασκητών, άχυρο μεταξύ των ασκητών, σκουπίδι μεταξύ των ασκητών'. Αφού τον γνωρίσουν έτσι, τον αποβάλλουν έξω. Για ποιο λόγο; Μην καταστρέψει τους άλλους καλούς μοναχούς».

«Μέσω της συγκατοίκησης συνειδητοποιήστε τον, ότι έχει κακόβουλες επιθυμίες, είναι οργίλος· υποτιμητικός, αλαζονικός και ανταγωνιστικός, ζηλόφθονος, τσιγκούνης, δόλιος.

«Μιλάει ήρεμα ανάμεσα στους ανθρώπους, μιλάει σαν ασκητής·
κρυφά κάνει κακές πράξεις, με κακές απόψεις, χωρίς σεβασμό.

«Και είναι ύπουλος και ψεύτης, αφού τον γνωρίσετε σύμφωνα με την αλήθεια·
όλοι ενωμένοι, αποβάλετέ τον.

«Διώξτε το σκουπίδι, απομακρύνετε τη σαπίλα·
έπειτα παρασύρετε τα άχυρα, τους μη ασκητές που νομίζουν ότι είναι
ασκητές.

«Αφού εκδιώξετε αυτούς με κακόβουλες επιθυμίες, με κακή συμπεριφορά και
κακό περιβάλλον·

συγκατοικία με αγνούς και μη αγνούς, να ζείτε μνήμονες·
τότε ενωμένοι και συνετοί, θα θέσετε τέρμα στον πόνο». Δέκατη.

Το κεφάλαιο της φιλικότητας, πρώτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Φιλικότητα, σοφία και δύο αγαπητοί, δύο κόσμοι, δύο αποτυχίες·
Ντεβαντάττα και Ούτταρα, Νάντα και με τον Καραντάβα.

2. Το μεγάλο κεφάλαιο

1. Η ομιλία στη Βεράντζα

11. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Βεράντζα, στη ρίζα του
δέντρου ναλέρου πουτσιμάντα. Τότε ο βραχμάνος Βεράντζα πήγε εκεί όπου ήταν ο
Ευλογημένος· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την
ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο
βραχμάνος Βεράντζα είπε στον Ευλογημένο:

«Έχω ακούσει αυτό, αγαπητέ Γκόταμα - 'ο ασκητής Γκόταμα δεν αποδίδει σεβασμό σε
βραχμάνους γηραιούς, ηλικιωμένους, προχωρημένης ηλικίας, που έχουν διανύσει
μεγάλη περίοδο και έχουν φτάσει στο τέλος της ζωής τους, ούτε σηκώνεται όρθιος
ούτε τους προσκαλεί σε κάθισμα'. Αυτό, αγαπητέ Γκόταμα, είναι αληθές. Διότι ο
αξιότιμος Γκόταμα δεν αποδίδει σεβασμό σε βραχμάνους γηραιούς, ηλικιωμένους,
προχωρημένης ηλικίας, που έχουν διανύσει μεγάλη περίοδο και έχουν φτάσει στο
τέλος της ζωής τους, ούτε σηκώνεται όρθιος ούτε τους προσκαλεί σε κάθισμα. Αυτό,
αγαπητέ Γκόταμα, δεν είναι πρέπον». «Δεν βλέπω, βραχμάνε, κανέναν στον κόσμο
μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, στη γενιά μαζί με τους
ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, στον οποίο θα απέδιδα
σεβασμό ή θα σηκωνόμουν όρθιος ή θα τον προσκαλούσα σε κάθισμα. Διότι,
βραχμάνε, σε όποιον ο Τατχάγκατα θα απέδιδε σεβασμό ή θα σηκωνόταν όρθιος ή θα
τον προσκαλούσε σε κάθισμα, θα έσπαγε ακόμη και το κεφάλι του».

«Ο αξιότιμος Γκόταμα είναι χωρίς γεύση!» «Υπάρχει, βραχμάνε, μια μέθοδος με την
οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι χωρίς
γεύση'. Εκείνες, βραχμάνε, οι γεύσεις των μορφών, οι γεύσεις των ήχων, οι γεύσεις
των οσμών, οι γεύσεις των γεύσεων, οι γεύσεις των απτών αντικειμένων, αυτές

έχουν εγκαταλειφθεί από τον Τατχάγκατα, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Αυτή, βραχμάνε, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι χωρίς γεύση', αλλά όχι αυτό που εσύ εννοείς λέγοντας».

«Ο αξιότιμος Γκόταμα είναι χωρίς απόλαυση!»! «Υπάρχει, βραχμάνε, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι χωρίς απόλαυση'. Εκείνες, βραχμάνε, οι απολαύσεις των μορφών, οι απολαύσεις των ήχων, οι απολαύσεις των οσμών, οι απολαύσεις των γεύσεων, οι απολαύσεις των απτών αντικειμένων, αυτές έχουν εγκαταλειφθεί από τον Τατχάγκατα, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Αυτή, βραχμάνε, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι χωρίς απόλαυση', αλλά όχι αυτό που εσύ εννοείς λέγοντας».

«Ο αξιότιμος Γκόταμα είναι υποστηρικτής της αναποτελεσματικότητας των πράξεων!»! «Υπάρχει, βραχμάνε, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι υποστηρικτής της αναποτελεσματικότητας των πράξεων'. Διότι εγώ, βραχμάνε, διδάσκω τη μη-πράξη της κακής σωματικής συμπεριφοράς, της κακής λεκτικής συμπεριφοράς, της κακής νοητικής συμπεριφοράς· διδάσκω τη μη-πράξη των πολλών ειδών κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων. Αυτή, βραχμάνε, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι υποστηρικτής της αναποτελεσματικότητας των πράξεων', αλλά όχι αυτό που εσύ εννοείς λέγοντας».

«Ο αξιότιμος Γκόταμα διδάσκει την εκμηδένιση!»! «Υπάρχει, βραχμάνε, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα διδάσκει την εκμηδένιση'. Διότι εγώ, βραχμάνε, διδάσκω την εκμηδένιση της λαγνείας, του μίσους και της αυταπάτης· διδάσκω την εκμηδένιση των πολλών ειδών κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων. Αυτή, βραχμάνε, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα διδάσκει την εκμηδένιση', αλλά όχι αυτό που εσύ εννοείς».

«Ο αξιότιμος Γκόταμα αποστρέφεται!»! «Υπάρχει, βραχμάνε, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα αποστρέφεται'. Διότι εγώ, βραχμάνε, αποστρέφομαι την κακή σωματική συμπεριφορά, την κακή λεκτική συμπεριφορά, την κακή νοητική συμπεριφορά· αποστρέφομαι την επίτευξη των πολλών ειδών κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων. Αυτή, βραχμάνε, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα αποστρέφεται', αλλά όχι αυτό που εσύ εννοείς».

«Ο αξιότιμος Γκόταμα είναι απομακρυντής!»! «Υπάρχει, βραχμάνε, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι απομακρυντής'. Διότι εγώ, βραχμάνε, διδάσκω τη Διδασκαλία για την απομάκρυνση της λαγνείας, του μίσους και της αυταπάτης· διδάσκω τη Διδασκαλία για την απομάκρυνση των πολλών ειδών κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων. Αυτή, βραχμάνε, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι απομακρυντής', αλλά όχι αυτό που εσύ εννοείς».

«Ο αξιότιμος Γκόταμα είναι αυστηρός ασκητής!» «Υπάρχει, βραχμάνε, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι αυστηρός ασκητής'. Εγώ, βραχμάνε, λέω ότι οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις προκαλούν τύψη - η κακή σωματική συμπεριφορά, η κακή λεκτική συμπεριφορά, η κακή νοητική συμπεριφορά. Αυτόν, βραχμάνε, του οποίου οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις που προκαλούν τύψη έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον, αυτόν εγώ τον αποκαλώ 'αυστηρό ασκητή'. Του Τατχάγκατα, βραχμάνε, οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις που προκαλούν τύψη έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Αυτή, βραχμάνε, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι αυστηρός ασκητής', αλλά όχι αυτό που εσύ εννοείς».

«Ο αξιότιμος Γκόταμα είναι χωρίς μήτρα!» «Υπάρχει, βραχμάνε, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι χωρίς μήτρα'. Αυτόν, βραχμάνε, του οποίου η κατάκλιση στη μήτρα στο μέλλον και η επαναγέννηση έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον, αυτόν εγώ τον αποκαλώ 'χωρίς μήτρα'. Του Τατχάγκατα, βραχμάνε, η κατάκλιση στη μήτρα στο μέλλον και η επαναγέννηση έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Αυτή, βραχμάνε, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε για μένα - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι χωρίς μήτρα', αλλά όχι αυτό που εσύ εννοείς.

«Όπως, βραχμάνε, τα αυγά μιας κότας είναι οκτώ ή δέκα ή δώδεκα. Αυτά θα ήταν σωστά επωασμένα από την κότα, σωστά θερμασμένα, σωστά αναπτυγμένα. Όποιο από εκείνα τα κοτοπουλάκια πρώτο, σπάζοντας το κέλυφος του αυγού με την άκρη του νυχιού του ποδιού ή με το ράμφος του στόματος, έβγαινε με ασφάλεια, πώς θα έπρεπε να ονομαστεί - 'πρωτότοκο ή υστερότοκο';» «Πρωτότοκο, αγαπητέ Γκόταμα, θα έπρεπε να ονομαστεί. Διότι αυτό, αγαπητέ Γκόταμα, είναι το πρωτότοκο μεταξύ τους».

«Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, εγώ, σπάζοντας το κέλυφος της άγνοιας για τη γενιά που έχει περιπέσει στην άγνοια, που έχει γίνει σαν αυγό, που είναι τυλιγμένη, μόνος στον κόσμο έχω αφυπνιστεί πλήρως στην ανυπέρβλητη πλήρη αυτοφώτιση. Διότι εγώ, βραχμάνε, είμαι ο πρωτότοκος, ο άριστος του κόσμου. Η ενεργητικότητά μου, βραχμάνε, ήταν ξεκινήσιμη χωρίς νωθρότητα, η μνήμη μου ήταν εφαρμοσμένη χωρίς λήθη, το σώμα μου ήταν γαλήνιο χωρίς ταραχή, η συνείδησή μου ήταν αυτοσυγκεντρωμένη και πλήρως εστιασμένη.

«Έτσι εγώ, βραχμάνε, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, έχοντας επιτύχει την πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση, διαμένω με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού, έχοντας επιτύχει τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από εσωτερική ηρεμία και ενότητα του νου, χωρίς λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση, διαμένω με την απαλλαγή από την αγαλλίαση, παραμένω με αταραξία, μνήμων και

με πλήρη επίγνωση, και βιώνω σωματική ευτυχία, αυτό που οι ευγενείς περιγράφουν ως - 'αυτός που έχει αταραξία και μνήμη, που διαμένει στην ευτυχία', έχοντας επιτύχει την τρίτη διαλογιστική έκσταση, διαμένω με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης και με την εγκατάλειψη του πόνου, και με την προηγούμενη πάροδο της ευαρέσκειας και της δυσαρέσκειας, έχοντας επιτύχει την τέταρτη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο και την εξάγνιση της μνήμης λόγω της αταραξίας, διαμένω.

Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατεύθυνα τον νου προς τη γνώση της ανάμνησης προηγούμενων ζών. Θυμάμαι πολλές προηγούμενες υπάρξεις, δηλαδή - μία γέννηση, δύο γεννήσεις, τρεις γεννήσεις, τέσσερις γεννήσεις, πέντε γεννήσεις, δέκα γεννήσεις, είκοσι γεννήσεις, τριάντα γεννήσεις, σαράντα γεννήσεις, πενήντα γεννήσεις, εκατό γεννήσεις, χίλιες γεννήσεις, εκατό χιλιάδες γεννήσεις, πολλούς κοσμικούς κύκλους συστολής του σύμπαντος, πολλούς κοσμικούς κύκλους διαστολής του σύμπαντος, πολλούς κοσμικούς κύκλους συστολής και διαστολής του σύμπαντος - 'εκεί ήμουν, με τέτοιο όνομα, με τέτοια οικογένεια, με τέτοια εμφάνιση, με τέτοια τροφή, βιώνοντας τέτοιες χαρές και λύπες, με τέτοια διάρκεια ζωής. Πεθαίνοντας από εκεί, γεννήθηκα εκεί· εκεί επίσης ήμουν, με τέτοιο όνομα, με τέτοια οικογένεια, με τέτοια εμφάνιση, με τέτοια τροφή, βιώνοντας τέτοιες χαρές και λύπες, με τέτοια διάρκεια ζωής. Πεθαίνοντας από εκεί, γεννήθηκα εδώ'. Έτσι θυμάμαι πολλές προηγούμενες υπάρξεις με τις λεπτομέρειες και τα χαρακτηριστικά τους.

«Αυτή, βραχμάνε, ήταν η πρώτη αληθινή γνώση που επέτυχα την πρώτη περίοδο της νύχτας· η άγνοια καταστράφηκε, η αληθινή γνώση εγέρθηκε· το σκοτάδι καταστράφηκε, το φως εγέρθηκε, όπως συμβαίνει σε αυτόν που διαμένει επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος. Αυτή, βραχμάνε, ήταν η πρώτη μου διάρρηξη, όπως ακριβώς του νεοσσού της κότας από το κέλυφος του αυγού.

Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατεύθυνα τον νου προς τη γνώση του θανάτου και της επαναγέννησης των όντων. Με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπω τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοώ τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους - 'Αυτά τα αξιοσέβαστα όντα, βεβαίως, διακατέχονται από κακή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή νοητική συμπεριφορά, συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν λανθασμένες απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε λανθασμένες απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Ενώ αυτά τα αξιοσέβαστα όντα διακατέχονται από καλή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή νοητική συμπεριφορά, δεν συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν ορθές απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε ορθές απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο". Έτσι με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπω τα

όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοώ τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους.

«Αυτή, βραχμάνε, ήταν η δεύτερη αληθινή γνώση που επέτυχα τη μεσαία περίοδο της νύχτας· η άγνοια καταστράφηκε, η αληθινή γνώση εγέρθηκε· το σκοτάδι καταστράφηκε, το φως εγέρθηκε, όπως συμβαίνει σε αυτόν που διαμένει επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος. Αυτή, βραχμάνε, ήταν η δεύτερη διάρρηξή μου, όπως ακριβώς του νεοσσού της κότας από το κέλυφος του αυγού.

Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατεύθυνα τον νου προς τη γνώση της εξάλειψης των νοητικών διαφθορών. Γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του υπαρξιακού πόνου»· γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτές είναι οι νοητικές διαφθορές», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η προέλευση των νοητικών διαφθορών», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η παύση των νοητικών διαφθορών», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση των νοητικών διαφθορών». Καθώς εγώ γνώριζα έτσι και έβλεπα έτσι, ο νους απελευθερώθηκε από τη νοητική διαφθορά της φιληδονίας, ο νους απελευθερώθηκε από τη νοητική διαφθορά της προσκόλλησης στην ύπαρξη, ο νους απελευθερώθηκε από τη νοητική διαφθορά της άγνοιας. Υπήρξε η γνώση: «στον απελευθερωμένο, υπάρχει απελευθέρωση». Γνώρισα άμεσα: «η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης».

Αυτή, βραχμάνε, ήταν η τρίτη αληθινή γνώση που επέτυχα την τελευταία περίοδο της νύχτας· η άγνοια καταστράφηκε, η αληθινή γνώση εγέρθηκε· το σκοτάδι καταστράφηκε, το φως εγέρθηκε, όπως συμβαίνει σε αυτόν που διαμένει επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος. Αυτή, βραχμάνε, ήταν η τρίτη διάρρηξή μου, όπως ακριβώς του νεοσσού της κότας από το κέλυφος του αυγού».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο βραχμάνος Βεράντζα είπε στον Ευλογημένο: «Ο αξιότιμος Γκόταμα είναι ο πρωτότοκος, ο αξιότιμος Γκόταμα είναι ο άριστος. Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα, θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα! Όπως, αγαπητέ Γκόταμα, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυριστεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι - 'αυτοί που έχουν μάτια να δουν τα αντικείμενα'· έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον αξιότιμο Γκόταμα με πολλούς τρόπους. Εγώ καταφεύγω στον αξιότιμο Γκόταμα ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Πρώτο.

2. Η ομιλία για τον Σίχα

12. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Βεσάλι, στο Μεγάλο Δάσος, στην Αίθουσα με το Αετωματικό Στέγαστρο. Εκείνη την περίοδο πολλοί διάσημοι Λίτσαβι είχαν

καθίσει και συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνελεύσεων και μιλούσαν με πολλούς τρόπους επαινετικά για τον Βούδα, μιλούσαν επαινετικά για τη Διδασκαλία, μιλούσαν επαινετικά για την Κοινότητα.

Εκείνη την περίοδο ο στρατηγός Σίχα, μαθητής των Τζαϊν, καθόταν σε εκείνη τη συνέλευση. Τότε στον στρατηγό Σίχα ήρθε αυτή η σκέψη: «Αναμφίβολα αυτός ο Ευλογημένος πρέπει να είναι ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, αφού αυτοί οι πολλοί διάσημοι Λίτσαβι έχουν καθίσει και συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνελεύσεων και μιλούν με πολλούς τρόπους επαινετικά για τον Βούδα, μιλούν επαινετικά για τη Διδασκαλία, μιλούν επαινετικά για την Κοινότητα. Γιατί να μην πλησιάσω εκείνον τον Ευλογημένο για να τον δω, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο;» Τότε ο στρατηγός Σίχα πήγε εκεί όπου ήταν ο Τζαϊν Νατάπουττα· αφού πλησίασε, είπε στον Τζαϊν Νατάπουττα: «Επιθυμώ, σεβάσμιε κύριε, να πλησιάσω τον ασκητή Γκόταμα για να τον δω».

«Γιατί εσύ, Σίχα, που είσαι υποστηρικτής της αποτελεσματικότητας της δράσης, θα πλησιάσεις τον ασκητή Γκόταμα, τον υποστηρικτή της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, για να τον δεις; Διότι ο ασκητής Γκόταμα, Σίχα, είναι υποστηρικτής της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, διδάσκει τη Διδασκαλία για τη μη-πράξη, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του». Τότε η πρόθεση του στρατηγού Σίχα να πάει να δει τον Ευλογημένο καταλάγιασε.

Για δεύτερη φορά πολλοί διάσημοι Λίτσαβι είχαν καθίσει και συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνελεύσεων και μιλούσαν με πολλούς τρόπους επαινετικά για τον Βούδα... κ.λπ... για τη Διδασκαλία... κ.λπ... μιλούσαν επαινετικά για την Κοινότητα. Για δεύτερη φορά στον στρατηγό Σίχα ήρθε αυτή η σκέψη: «Αναμφίβολα αυτός ο Ευλογημένος πρέπει να είναι ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, αφού αυτοί οι πολλοί διάσημοι Λίτσαβι έχουν καθίσει και συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνελεύσεων και μιλούν με πολλούς τρόπους επαινετικά για τον Βούδα, για τη Διδασκαλία... κ.λπ... μιλούσαν επαινετικά για την Κοινότητα. Γιατί να μην πλησιάσω εκείνον τον Ευλογημένο για να τον δω, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο;» Τότε ο στρατηγός Σίχα πήγε εκεί όπου ήταν ο Τζαϊν Νατάπουττα· αφού πλησίασε, είπε στον Τζαϊν Νατάπουττα: «Επιθυμώ, σεβάσμιε κύριε, να πλησιάσω τον ασκητή Γκόταμα για να τον δω».

«Γιατί εσύ, Σίχα, που είσαι υποστηρικτής της αποτελεσματικότητας της δράσης, θα πλησιάσεις τον ασκητή Γκόταμα, τον υποστηρικτή της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, για να τον δεις; Διότι ο ασκητής Γκόταμα, Σίχα, είναι υποστηρικτής της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, διδάσκει τη Διδασκαλία για τη μη-πράξη, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του». Για δεύτερη φορά η πρόθεση του στρατηγού Σίχα να πάει να δει τον Ευλογημένο καταλάγιασε.

Για τρίτη φορά πολλοί διάσημοι Λίτσαβι είχαν καθίσει και συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνελεύσεων και μιλούσαν με πολλούς τρόπους επαινετικά για τον Βούδα... κ.λπ... για τη Διδασκαλία... κ.λπ... μιλούσαν επαινετικά για την Κοινότητα. Για τρίτη φορά στον στρατηγό Σίχα ήρθε αυτή η σκέψη: «Αναμφίβολα αυτός ο Ευλογημένος πρέπει να είναι ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, αφού αυτοί οι πολλοί διάσημοι Λίτσαβι έχουν καθίσει και συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνελεύσεων και μιλούν με πολλούς τρόπους επαινετικά για τον Βούδα, μιλούν επαινετικά για τη Διδασκαλία,

μιλούν επαινετικά για την Κοινότητα. Τι θα μου κάνουν αυτοί οι Τζαϊν, είτε τους ρωτήσω είτε δεν τους ρωτήσω; Γιατί να μην πλησιάσω εκείνον τον Ευλογημένο για να τον δω, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, χωρίς να ρωτήσω τους Τζαϊν;»

Τότε ο στρατηγός Σίχα με περίπου πεντακόσια άρματα αναχώρησε από τη Βεσάλι το μεσημέρι για να δει τον Ευλογημένο. Αφού πήγε με το όχημα όσο ήταν δυνατό να πάει με όχημα, κατέβηκε από το όχημα και συνέχισε με τα πόδια. Τότε ο στρατηγός Σίχα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο στρατηγός Σίχα είπε στον Ευλογημένο:

«Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι υποστηρικτής της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, διδάσκει τη Διδασκαλία για τη μη-πράξη, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'. Εκείνοι, σεβάσμιε κύριε, που είπαν έτσι - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι υποστηρικτής της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, διδάσκει τη Διδασκαλία για τη μη-πράξη, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του', μήπως αυτοί, σεβάσμιε κύριε, λένε αυτό που έχει πει ο Ευλογημένος, και δεν συκοφαντούν τον Ευλογημένο με ψέματα, και εξηγούν σύμφωνα με τη Διδασκαλία, και καμία εύλογη επίκριση δεν οδηγεί σε αξιόμεμπτη θέση; Διότι εμείς, σεβάσμιε κύριε, δεν επιθυμούμε να συκοφαντήσουμε τον Ευλογημένο».

«Υπάρχει, Σίχα, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα είναι υποστηρικτής της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, διδάσκει τη Διδασκαλία για τη μη-πράξη, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

«Υπάρχει, Σίχα, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα είναι υποστηρικτής της αποτελεσματικότητας της δράσης, διδάσκει τη Διδασκαλία για την πράξη, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

«Υπάρχει, Σίχα, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα διδάσκει την εκμηδένιση, διδάσκει τη Διδασκαλία για την εκμηδένιση, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

«Υπάρχει, Σίχα, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα αποστρέφεται, διδάσκει τη Διδασκαλία για την αποστροφή, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

«Υπάρχει, Σίχα, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα είναι απομακρυντής, διδάσκει τη Διδασκαλία για την απομάκρυνση, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

«Υπάρχει, Σίχα, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα είναι αυστηρός ασκητής, διδάσκει τη Διδασκαλία για τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

«Υπάρχει, Σίχα, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα είναι χωρίς μήτρα, διδάσκει τη Διδασκαλία για την απουσία μήτρας, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

«Υπάρχει, Σίχα, μια μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα παρέχει καθησυχασμό, διδάσκει τη Διδασκαλία για τον καθησυχασμό, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

Και ποια, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα είναι υποστηρικτής της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, διδάσκει τη Διδασκαλία για τη μη-πράξη, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'; Διότι εγώ, Σίχα, διδάσκω τη μη-πράξη της κακής σωματικής συμπεριφοράς, της κακής λεκτικής συμπεριφοράς, της κακής νοητικής συμπεριφοράς· διδάσκω τη μη-πράξη των πολλών ειδών κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων. Αυτή, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι υποστηρικτής της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, διδάσκει τη Διδασκαλία για τη μη-πράξη, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

Και ποια, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα υποστηρίζει τη διδασκία της αποτελεσματικότητας της δράσης, διδάσκει τη Διδασκαλία για την πράξη, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές'; Διότι εγώ, Σίχα, διδάσκω την πράξη της καλής σωματικής συμπεριφοράς, της καλής λεκτικής συμπεριφοράς, της καλής νοητικής συμπεριφοράς· διδάσκω την πράξη των πολλών ειδών καλών νοητικών καταστάσεων. Αυτή, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι υποστηρικτής της αποτελεσματικότητας της δράσης, διδάσκει τη Διδασκαλία για την πράξη, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

Και ποια, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα διδάσκει την εκμηδένιση, διδάσκει τη Διδασκαλία για την εκμηδένιση, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές'; Διότι εγώ, Σίχα, διδάσκω την εκμηδένιση της λαγνείας, του μίσους και της αυταπάτης· διδάσκω την εκμηδένιση των πολλών ειδών κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων. Αυτή, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ο ασκητής Γκόταμα διδάσκει την εκμηδένιση, διδάσκει τη Διδασκαλία για την εκμηδένιση, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

Και ποια, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα αποστρέφεται, διδάσκει τη Διδασκαλία για την αποστροφή, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές'; Διότι εγώ, Σίχα, αποστρέφομαι την κακή σωματική συμπεριφορά, την κακή λεκτική συμπεριφορά, την κακή νοητική συμπεριφορά· αποστρέφομαι την επίτευξη των πολλών ειδών κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων. Αυτή, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ο ασκητής Γκόταμα αποστρέφεται, διδάσκει τη Διδασκαλία για την αποστροφή, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

Και ποια, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα είναι απομακρυντής, διδάσκει τη Διδασκαλία για την απομάκρυνση, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές'; Διότι εγώ, Σίχα, διδάσκω τη Διδασκαλία για την απομάκρυνση της λαγνείας, του μίσους και της αυταπάτης· διδάσκω τη Διδασκαλία για την απομάκρυνση των πολλών ειδών κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων. Αυτή, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι απομακρυντής, διδάσκει τη Διδασκαλία για την απομάκρυνση, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

Και ποια, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε -'ο ασκητής Γκόταμα είναι αυστηρός ασκητής, διδάσκει τη Διδασκαλία για την ιδιότητα του αυστηρού ασκητή, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές'; Εγώ, Σίχα, λέω ότι οι

κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις προκαλούν τύψη - η κακή σωματική συμπεριφορά, η κακή λεκτική συμπεριφορά, η κακή νοητική συμπεριφορά. Αυτόν, Σίχα, του οποίου οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις που προκαλούν τύψη έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον, αυτόν εγώ τον αποκαλώ 'αυστηρό ασκητή'. Του Τατχάγκατα, Σίχα, οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις που προκαλούν τύψη έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Αυτή, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι αυστηρός ασκητής, διδάσκει τη Διδασκαλία για τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

Και ποια, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι χωρίς μήτρα, διδάσκει τη Διδασκαλία για την απαλλαγή από τη μήτρα, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές'; Αυτόν, Σίχα, του οποίου η κατάκλιση στη μήτρα στο μέλλον και η επαναγέννηση έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον, αυτόν εγώ τον αποκαλώ 'χωρίς μήτρα'. Του Τατχάγκατα, Σίχα, η κατάκλιση στη μήτρα στο μέλλον και η επαναγέννηση έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον. Αυτή, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ο ασκητής Γκόταμα είναι χωρίς μήτρα, διδάσκει τη Διδασκαλία για την απουσία μήτρας, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

Και ποια, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ο ασκητής Γκόταμα δίνει ανακούφιση, διδάσκει τη Διδασκαλία για την ανακούφιση, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές'; Διότι εγώ, Σίχα, δίνω ανακούφιση με την υπέρτατη ανακούφιση, διδάσκω τη Διδασκαλία για την ανακούφιση, και με αυτήν εκπαιδεύω τους μαθητές. Αυτή, Σίχα, είναι η μέθοδος με την οποία κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ο ασκητής Γκόταμα παρέχει καθησυχασμό, διδάσκει τη Διδασκαλία για τον καθησυχασμό, και με αυτήν εκπαιδεύει τους μαθητές του'.

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο στρατηγός Σίχα είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε, θαυμάσιο, σεβάσμιε κύριε... κ.λπ... Ας με θεωρεί ο Ευλογημένος, σεβάσμιε κύριε, λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

«Κάνε προσεκτική εξέταση, Σίχα. Η προσεκτική εξέταση είναι καλή για γνωστούς ανθρώπους σαν εσένα». «Με αυτό, σεβάσμιε κύριε, είμαι ακόμη περισσότερο ευχαριστημένος και χαρούμενος με τον Ευλογημένο, που ο Ευλογημένος μου είπε έτσι: 'Κάνε προσεκτική εξέταση, Σίχα. Η προσεκτική εξέταση είναι καλή για γνωστούς ανθρώπους σαν εσένα'. Διότι εμένα, σεβάσμιε κύριε, οι αλλόδοξοι, αν αποκτούσαν έναν μαθητή, θα σήκωναν σημαία σε ολόκληρη τη Βεσάλι: 'Ο στρατηγός Σίχα έγινε μαθητής μας'. Και όμως ο Ευλογημένος λέει έτσι: 'Κάνε προσεκτική εξέταση, Σίχα. Η προσεκτική εξέταση είναι καλή για γνωστούς ανθρώπους σαν εσένα'. Εγώ, σεβάσμιε κύριε, για δεύτερη φορά καταφεύγω στον Ευλογημένο ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο Ευλογημένος λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

«Για πολύ καιρό, Σίχα, η οικογένειά σου ήταν σαν πηγάδι για τους Τζαΐν, ώστε να θεωρείς ότι πρέπει να δίνεται τροφή σε αυτούς που έρχονται». «Με αυτό, σεβάσμιε κύριε, είμαι ακόμη περισσότερο ευχαριστημένος και χαρούμενος με τον Ευλογημένο, που ο Ευλογημένος μου είπε έτσι: 'Για πολύ καιρό, Σίχα, η οικογένειά σου ήταν σαν πηγάδι για τους Τζαΐν, ώστε να θεωρείς ότι πρέπει να δίνεται τροφή σε αυτούς που έρχονται'. Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε - 'Ο ασκητής Γκόταμα λέει έτσι: Μόνο σε μένα πρέπει να δίνεται δωρεά, μόνο στους δικούς μου μαθητές πρέπει να δίνεται δωρεά· μόνο αυτό που δίνεται σε μένα έχει μεγάλο καρπό, αυτό που δίνεται σε άλλους δεν έχει μεγάλο καρπό· μόνο αυτό που δίνεται στους δικούς μου μαθητές έχει μεγάλο καρπό, αυτό που δίνεται στους μαθητές άλλων δεν έχει μεγάλο καρπό'. Και όμως ο Ευλογημένος με παρακινεί να δίνω δωρεές ακόμη και στους Τζαΐν. Αλλά, σεβάσμιε κύριε, εμείς θα γνωρίζουμε την κατάλληλη ώρα για αυτό. Εγώ, σεβάσμιε κύριε, για τρίτη φορά καταφεύγω στον Ευλογημένο ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο Ευλογημένος, σεβάσμιε κύριε, λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

Τότε ο Ευλογημένος έκανε στον στρατηγό Σίχα μια σταδιακή ομιλία, δηλαδή -ομιλία για τη δωρεά, ομιλία για την ηθική, ομιλία για τον ευδαιμονικό κόσμο· φανέρωσε τον κίνδυνο, την ευτέλεια και τη μόλυνση των ηδονών, και το όφελος της απάρνησης. Όταν ο Ευλογημένος κατάλαβε ότι ο στρατηγός Σίχα είχε εύκαμπτη συνείδηση, μαλακή συνείδηση, συνείδηση απαλλαγμένη από νοητικά εμπόδια, ανυψωμένη συνείδηση, γαλήνια συνείδηση, τότε φανέρωσε τη διδαχή της Διδασκαλίας που είναι ιδιαίτερη στους Βούδες - τον υπαρξιακό πόνο, την προέλευση, την παύση, την οδό. Όπως ακριβώς ένα καθαρό ύφασμα, απαλλαγμένο από κηλίδες, θα δεχόταν τέλεια τη βαφή· ακριβώς έτσι, στον στρατηγό Σίχα, σε εκείνο ακριβώς το κάθισμα, εγέρθηκε ο οφθαλμός της Διδασκαλίας, χωρίς σκόνη, χωρίς ρύπο - «ό,τι έχει τη φύση της έγερσης, όλο αυτό έχει τη φύση της παύσης».

Τότε ο στρατηγός Σίχα, έχοντας δει τη Διδασκαλία, έχοντας επιτύχει τη Διδασκαλία, έχοντας κατανοήσει τη Διδασκαλία, έχοντας βυθιστεί στη Διδασκαλία, έχοντας διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία, έχοντας απαλλαγεί από τη σύγχυση, έχοντας επιτύχει αυτοπεποίθηση, μη εξαρτώμενος από άλλους στη διδαχή του Δασκάλου, είπε στον Ευλογημένο: «Ας αποδεχθεί, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος το αυριανό γεύμα μου μαζί με την Κοινότητα των μοναχών». Ο Ευλογημένος αποδέχθηκε με σιωπή.

Τότε ο στρατηγός Σίχα, γνωρίζοντας τη συναίνεση του Ευλογημένου, σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, τον περιήλθε κρατώντας τον στα δεξιά του και έφυγε. Τότε ο στρατηγός Σίχα απευθύνθηκε σε κάποιον άνθρωπο: «Πήγαινε εσύ, ε άνθρωπε, βρες διαθέσιμο κρέας». Τότε ο στρατηγός Σίχα, αφού πέρασε εκείνη η νύχτα, έβαλε να ετοιμάσουν εξαίσια στερεά και μαλακή τροφή στην κατοικία του και ανακοίνωσε στον Ευλογημένο την κατάλληλη ώρα - «Είναι η ώρα, σεβάσμιε κύριε! Το γεύμα είναι έτοιμο».

Τότε ο Ευλογημένος, αφού ντύθηκε το πρωί και πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του, πήγε στην κατοικία του στρατηγού Σίχα· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα μαζί με την Κοινότητα των μοναχών. Εκείνη την περίοδο αρκετοί Τζαΐν στη Βεσάλι, από δρόμο σε δρόμο, από σταυροδρόμι σε σταυροδρόμι, κλαίγανε με τα χέρια τους υψωμένα - «Σήμερα ο στρατηγός Σίχα, αφού έσφαξε ένα μεγάλο ζώο, ετοίμασε γεύμα για τον ασκητή Γκόταμα. Αυτό ο ασκητής Γκόταμα εν

γνώσει του τρώει κρέας ειδικά παρασκευασμένο για αυτόν, εξαρτώμενο από αυτή την πράξη».

Τότε κάποιος άνθρωπος πλησίασε τον στρατηγό Σίχα· αφού πλησίασε, ανέφερε ψιθυριστά στο αυτί του στρατηγού Σίχα: «Ας γνωρίζει η Μεγαλειότητά σας, σεβάσμιε κύριε! Αυτοί οι αρκετοί Τζαϊν στη Βεσάλι, από δρόμο σε δρόμο, από σταυροδρόμι σε σταυροδρόμι, κλαίνε με τα χέρια τους υψωμένα - 'Σήμερα ο στρατηγός Σίχα, αφού έσφαξε ένα μεγάλο ζώο, ετοίμασε γεύμα για τον ασκητή Γκόταμα. Αυτό ο ασκητής Γκόταμα εν γνώσει του τρώει κρέας ειδικά παρασκευασμένο για αυτόν, εξαρτώμενο από αυτή την πράξη'. Αρκετά, κύριε· διότι αυτοί οι σεβάσμιοι για πολύ καιρό επιθυμούν να κατηγορήσουν τον Βούδα, επιθυμούν να κατηγορήσουν τη Διδασκαλία, επιθυμούν να κατηγορήσουν την Κοινότητα. Και αυτοί οι σεβάσμιοι δεν κουράζονται να συκοφαντούν εκείνον τον Ευλογημένο με ανυπόστατα, κούφια, ψευδή, αναληθή πράγματα· και εμείς ούτε για χάρη της ζωής μας δεν θα αφαιρούσαμε σκόπιμα τη ζωή ενός έμβιου όντος».

Τότε ο στρατηγός Σίχα ιδιοχείρως ικανοποίησε και περιποιήθηκε την Κοινότητα των μοναχών με επικεφαλής τον Βούδα με εξαίσια στερεά και μαλακή τροφή. Τότε ο στρατηγός Σίχα, όταν ο Ευλογημένος τελείωσε να τρώει και είχε απομακρύνει το χέρι του από το κύπελλο, κάθισε στο πλάι. Τον στρατηγό Σίχα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος, αφού δίδαξε, παρακίνησε, ενθάρρυνε και ευχαρίστησε με μια ομιλία για το Ντάμμα, σηκώθηκε από τη θέση του και έφυγε. Δεύτερο.

3. Η ομιλία για το καθαρόαιμο άλογο

13. «Με οκτώ ιδιότητες προικισμένο, μοναχοί, το καλό καθαρόαιμο άλογο του βασιλιά γίνεται άξιο για βασιλιά, χρήσιμο για βασιλιά, θεωρείται πράγματι ως μέρος του βασιλιά. Με ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, το καλό καθαρόαιμο άλογο του βασιλιά είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές - από τη μητέρα και από τον πατέρα. Σε όποια κατεύθυνση γεννιούνται και άλλα καλά καθαρόαιμα άλογα, σε εκείνη την κατεύθυνση έχει γεννηθεί. Όποια τροφή του δίνουν - είτε νωπή είτε ξερή - αυτή την καταναλώνει προσεκτικά χωρίς να τη σκορπίζει. Αποστρέφεται να καθίσει ή να ξαπλώσει πάνω σε περίττωμα ή ούρα. Είναι πράο και ευχάριστο στη συμβίωση, και δεν αναστατώνει τα άλλα άλογα. Όποιες δολιότητες, απάτες, στρεβλότητες και ανειλικρίνιες έχει, αυτές τις αποκαλύπτει όπως πραγματικά είναι στον αμαξηλάτη. Ο αμαξηλάτης του προσπαθεί για την καταστολή τους. Επίσης είναι ικανό να σύρει. «Ας σύρουν τα άλλα άλογα ή ας μη σύρουν, εγώ εδώ θα σύρω» - αυτή τη σκέψη εγείρει. Όταν πηγαίνει, πηγαίνει ακριβώς από την ευθεία οδό. Έχει δύναμη, επιδεικνύει δύναμη μέχρι την εξάντληση της ζωής με τον θάνατο. Με αυτές τις οκτώ ιδιότητες προικισμένο, μοναχοί, το καλό καθαρόαιμο άλογο του βασιλιά γίνεται άξιο για βασιλιά, χρήσιμο για βασιλιά, θεωρείται πράγματι ως μέρος του βασιλιά.

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, ένας μοναχός προικισμένος με οκτώ ιδιότητες είναι άξιος προσφορών... κ.λπ... το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων για τον κόσμο. Με ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι ηθικός, διαμένει συγκρατημένος με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειος στην καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τρόπο που συχνάζει, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς. Όποια τροφή του δίνουν - είτε απλή είτε εξαίσια - αυτή την καταναλώνει προσεκτικά χωρίς να ταλαιπωρείται. Αποστρέφεται την κακή σωματική συμπεριφορά, την κακή λεκτική συμπεριφορά, την

κακή νοητική συμπεριφορά· αποστρέφεται την επίτευξη των πολλών ειδών κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων. Είναι πράο και ευχάριστο στη συμβίωση, δεν αναστατώνει τους άλλους μοναχούς. Όποιες δολιότητες, απάτες, στρεβλότητες και ανειλικρίνιες έχει, αυτές τις αποκαλύπτει όπως πραγματικά είναι στον Διδάσκαλο ή στους νοήμονες ή στους συντρόφους στην άγια ζωή. Ο Διδάσκαλος ή ο νοήμονας ή ο σύντροφος στην άγια ζωή προσπαθεί για την καταστολή τους. Επίσης είναι εξασκημένος. «Ας εξασκούνται οι άλλοι μοναχοί ή ας μην εξασκούνται, εγώ εδώ θα εξασκούμαι» - αυτή τη σκέψη εγείρει. Όταν πηγαίνει, πηγαίνει ακριβώς από την ευθεία οδό· εδώ αυτή είναι η ευθεία οδός, δηλαδή - ορθή άποψη... κ.λπ... ορθή αυτοσυγκέντρωση. Διαμένει καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα - «ας απομείνει μόνο δέρμα και τένοντες και οστά, ας ξεραθεί στο σώμα η σάρκα και το αίμα· αυτό που πρέπει να επιτευχθεί με ανδρική δύναμη, με ανδρική ενεργητικότητα, με ανδρική προσπάθεια, χωρίς να το επιτύχω δεν θα υπάρξει σταμάτημα της ενεργητικότητας». Με αυτές τις οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός είναι άξιος προσφορών... κ.λπ... το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων για τον κόσμο». Τρίτη.

4. Η ομιλία για το ατίθασο άλογο

14. «Θα σας διδάξω, μοναχοί, οκτώ άλογα κατώτερης ποιότητας και οκτώ ελαττώματα αλόγων, οκτώ ανθρώπους κατώτερης ποιότητας και οκτώ ελαττώματα ανθρώπων. Ακούστε το, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Και ποια, μοναχοί, είναι τα οκτώ άλογα κατώτερης ποιότητας και τα οκτώ ελαττώματα αλόγων; Εδώ, μοναχοί, κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'προχώρα', τρυπημένο όντας, σπρωγμένο από τον αμαξηλάτη, οπισθοχωρεί προς τα πίσω, σπρώχνει το άρμα από πίσω. Ένα τέτοιο, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο ελάττωμα αλόγου.

«Επιπλέον, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'προχώρα', τρυπημένο όντας, σπρωγμένο από τον αμαξηλάτη, κλωτσά προς τα πίσω, χτυπά τον ρυμό, σπάει το τρίποδο. Ένα τέτοιο, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το δεύτερο ελάττωμα αλόγου.

«Επιπλέον, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'προχώρα', τρυπημένο όντας, σπρωγμένο από τον αμαξηλάτη, αφού ρίξει τον μηρό στον κεντρικό άξονα του άρματος, ποδοπατά τον ίδιο τον κεντρικό άξονα. Ένα τέτοιο, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το τρίτο ελάττωμα αλόγου.

«Επιπλέον, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'προχώρα', τρυπημένο όντας, σπρωγμένο από τον αμαξηλάτη, παίρνει παράδρομο, αναποδογυρίζει το άρμα. Ένα τέτοιο, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το τέταρτο ελάττωμα αλόγου.

«Επιπλέον, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'προχώρα', τρυπημένο όντας, σπρωγμένο από τον αμαξηλάτη, αναπηδά, σηκώνει το μπροστινό σώμα και τα μπροστινά πόδια. Ένα τέτοιο, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το πέμπτο ελάττωμα αλόγου.

«Επιπλέον, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε

'προχώρα', τρυπημένο όντας, σπρωγμένο από τον αμαξηλάτη, αγνοώντας τον αμαξηλάτη, αγνοώντας το βούκεντρο, αφού σπάσει με τα δόντια το χαλινάρι, φεύγει όπου θέλει. Ένα τέτοιο, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το έκτο ελάττωμα αλόγου.

«Επιπλέον, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'προχώρα', τρυπημένο όντας, σπρωγμένο από τον αμαξηλάτη, ούτε προχωρά ούτε οπισθοχωρεί, στέκεται εκεί ακριβώς ακίνητο σαν πάσσαλος. Ένα τέτοιο, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το έβδομο ελάττωμα αλόγου.

«Επιπλέον, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'προχώρα', τρυπημένο όντας, σπρωγμένο από τον αμαξηλάτη, αφού μαζέψει τα μπροστινά πόδια και αφού μαζέψει τα πίσω πόδια, κάθετα εκεί ακριβώς πάνω στα τέσσερα πόδια. Ένα τέτοιο, μοναχοί, εδώ κάποιο άλογο κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το όγδοο ελάττωμα αλόγου. Αυτά, μοναχοί, είναι τα οκτώ άλογα κατώτερης ποιότητας και τα οκτώ ελαττώματα αλόγων.

«Και ποιοι, μοναχοί, είναι οι οκτώ άνθρωποι κατώτερης ποιότητας και τα οκτώ ανθρώπινα ελαττώματα; Εδώ, μοναχοί, μοναχοί κατηγορούν έναν μοναχό για παράπτωμα. Εκείνος ο μοναχός, ενώ κατηγορείται από τους μοναχούς για παράπτωμα, ξεφεύγει με έλλειψη μνήμης λέγοντας 'δεν θυμάμαι'. Όπως εκείνο, μοναχοί, το άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'πήγαινε', ενώ τρυπιέται, ενώ παρακινείται από τον αμαξηλάτη, οπισθοχωρεί προς τα πίσω, σπρώχνει το άρμα από πίσω· παρόμοιο με αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι αυτό το άτομο. Ένας τέτοιος, μοναχοί, εδώ κάποιος άνθρωπος κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο ανθρώπινο ελάττωμα.

«Επιπλέον, μοναχοί, μοναχοί κατηγορούν έναν μοναχό για παράπτωμα. Εκείνος ο μοναχός, ενώ κατηγορείται από τους μοναχούς για παράπτωμα, αντιτίθεται στον ίδιο τον κατήγορο - 'Τι άραγε χρειάζεται η ομιλία σου, αδαή και άπειρε! Κι εσύ λοιπόν φαντάζεσαι ότι πρέπει να μιλήσεις!' Όπως εκείνο, μοναχοί, το άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'πήγαινε', ενώ τρυπιέται, ενώ παρακινείται από τον αμαξηλάτη, κλωτσάει προς τα πίσω, χτυπάει τον ρυμό, σπάει το τρίποδο· παρόμοιο με αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι αυτό το άτομο. Ένας τέτοιος, μοναχοί, εδώ κάποιος άνθρωπος κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το δεύτερο ανθρώπινο ελάττωμα.

«Επιπλέον, μοναχοί, μοναχοί κατηγορούν έναν μοναχό για παράπτωμα. Εκείνος ο μοναχός, ενώ κατηγορείται από τους μοναχούς για παράπτωμα, αντικατηγορεί τον ίδιο τον κατήγορο - 'Εσύ έχεις διαπράξει τάδε παράπτωμα, εσύ πρώτα επανόρθωσε'. Όπως εκείνο, μοναχοί, το άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'πήγαινε', ενώ τρυπιέται, ενώ παρακινείται από τον αμαξηλάτη, αφού ρίξει τον μηρό στον κεντρικό ρυμό, ποδοπατεί τον ίδιο τον κεντρικό ρυμό· παρόμοιο με αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι αυτό το άτομο. Ένας τέτοιος, μοναχοί, εδώ κάποιος άνθρωπος κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το τρίτο ανθρώπινο ελάττωμα.

«Επιπλέον, μοναχοί, μοναχοί κατηγορούν έναν μοναχό για παράπτωμα. Εκείνος ο μοναχός, ενώ κατηγορούνταν από τους μοναχούς για παράπτωμα, απέφυγε το ένα με το άλλο, παρέκκλινε τη συζήτηση εξωτερικά και εκδήλωνε εκνευρισμό και μίσος

και δυσαρέσκεια. Όπως εκείνο, μοναχοί, το άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'πήγαινε', ενώ τρυπιέται, ενώ παρακινείται από τον αμαξηλάτη, παίρνει παράδρομο, αναποδογυρίζει το άρμα· παρόμοιο με αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι αυτό το άτομο. Ένας τέτοιος, μοναχοί, εδώ κάποιος άνθρωπος κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το τέταρτο ανθρώπινο ελάττωμα.

«Επιπλέον, μοναχοί, μοναχοί κατηγορούν έναν μοναχό για παράπτωμα. Εκείνος ο μοναχός, ενώ κατηγορείται από τους μοναχούς για παράπτωμα, κάνει κουνήματα χεριών εν μέσω της Κοινότητας. Όπως εκείνο, μοναχοί, το άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'πήγαινε', ενώ τρυπιέται, ενώ παρακινείται από τον αμαξηλάτη, πηδάει, σηκώνει το μπροστινό σώμα και τα μπροστινά πόδια· παρόμοιο με αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι αυτό το άτομο. Ένας τέτοιος, μοναχοί, εδώ κάποιος άνθρωπος κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το πέμπτο ανθρώπινο ελάττωμα.

«Επιπλέον, μοναχοί, μοναχοί κατηγορούν έναν μοναχό για παράπτωμα. Εκείνος ο μοναχός, ενώ κατηγορείται από τους μοναχούς για παράπτωμα, αγνοώντας την Κοινότητα, αγνοώντας τον κατήγορο, με το παράπτωμά του φεύγει όπου θέλει. Όπως εκείνο, μοναχοί, το άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'προχώρα', τρυπημένο όντας, κατηγορημένο από τον αμαξηλάτη, αγνοώντας τον αμαξηλάτη, αγνοώντας το βούκεντρο, αφού συντρίψει με τα δόντια το χαλινάρι, φεύγει όπου θέλει· παρόμοιο με αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι αυτό το άτομο. Ένας τέτοιος, μοναχοί, εδώ κάποιος άνθρωπος κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το έκτο ελάττωμα ανθρώπου.

«Επιπλέον, μοναχοί, μοναχοί κατηγορούν έναν μοναχό για παράπτωμα. Εκείνος ο μοναχός, ενώ κατηγορείται από τους μοναχούς για παράπτωμα, λέγοντας 'ούτε εγώ διέπραξα, ούτε όμως εγώ διέπραξα', αυτός με τη σιωπή του βασανίζει την Κοινότητα. Όπως εκείνο, μοναχοί, το άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'προχώρα', τρυπημένο όντας, κατηγορημένο από τον αμαξηλάτη, ούτε προχωρά ούτε υποχωρεί, εκεί ακριβώς στέκεται σαν πάσσαλος· παρόμοιο με αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι αυτό το άτομο. Ένας τέτοιος, μοναχοί, εδώ κάποιος άνθρωπος κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το έβδομο ελάττωμα ανθρώπου.

«Επιπλέον, μοναχοί, μοναχοί κατηγορούν έναν μοναχό για παράπτωμα. Εκείνος ο μοναχός, ενώ κατηγορείται από τους μοναχούς για παράπτωμα, λέει έτσι - 'Γιατί λοιπόν εσείς οι σεβάσμιοι ασχολείστε υπερβολικά μαζί μου, ώστε τώρα εγώ αφού απαρνηθώ την εξάσκηση θα επιστρέψω σε κατώτερη ζωή'. Αυτός, αφού απαρνηθεί την εξάσκηση και επιστρέψει σε κατώτερη ζωή, λέει έτσι - 'Τώρα λοιπόν εσείς οι σεβάσμιοι είστε ευχαριστημένοι;' Όπως εκείνο, μοναχοί, το άλογο κατώτερης ποιότητας όταν του λένε 'προχώρα', τρυπημένο όντας, κατηγορημένο από τον αμαξηλάτη, αφού μαζέψει τα μπροστινά πόδια και αφού μαζέψει τα πίσω πόδια, εκεί ακριβώς κάθεται στα τέσσερα πόδια· παρόμοιο με αυτό, μοναχοί, λέω ότι είναι αυτό το άτομο. Ένας τέτοιος, μοναχοί, εδώ κάποιος άνθρωπος κατώτερης ποιότητας υπάρχει. Αυτό, μοναχοί, είναι το όγδοο ελάττωμα ανθρώπου. Αυτοί, μοναχοί, είναι οι οκτώ άνθρωποι κατώτερης ποιότητας και τα οκτώ ελαττώματα ανθρώπων». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τους ρύπους

15. «Αυτοί οι οκτώ, μοναχοί, είναι οι ρύποι. Ποιες οκτώ; Η μη απαγγελία, μοναχοί,

είναι ο ρύπος των ιερών κειμένων· η έλλειψη εργατικότητας, μοναχοί, είναι ο ρύπος των σπιτιών· η οκνηρία, μοναχοί, είναι ο ρύπος της ομορφιάς· η αμέλεια, μοναχοί, είναι ο ρύπος αυτού που προστατεύει· η κακή συμπεριφορά, μοναχοί, είναι ο ρύπος της γυναίκας· η τσιγκουνιά, μοναχοί, είναι ο ρύπος αυτού που δίνει· οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι ρύποι σε αυτόν τον κόσμο και στον άλλο· από αυτούς τους ρύπους, μοναχοί, πιο ρυπαρή είναι η άγνοια, ο υπέρτατος ρύπος. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι οκτώ ρύποι».

«Η μη απαγγελία είναι ο ρύπος των ιερών κειμένων, η έλλειψη εργατικότητας είναι ο ρύπος των σπιτιών·

η οκνηρία είναι ο ρύπος της ομορφιάς, η αμέλεια είναι ο ρύπος αυτού που προστατεύει.

«Η κακή συμπεριφορά είναι ο ρύπος της γυναίκας, η τσιγκουνιά είναι ο ρύπος αυτού που δίνει·

οι κακές νοητικές καταστάσεις πράγματι είναι ρύποι, σε αυτόν τον κόσμο και στον άλλο·

από αυτούς τους ρύπους πιο ρυπαρή, η άγνοια είναι ο υπέρτατος ρύπος».

Πέμπτο.

6. Η ομιλία για το αγγελιαφορικό καθήκον

16. «Προικισμένος με οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, ένας μοναχός είναι κατάλληλος να αναλάβει αγγελιαφορικό καθήκον. Με ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι αυτός που ακούει και αυτός που κάνει να ακούσουν, αυτός που μαθαίνει και αυτός που συγκρατεί, αυτός που κατανοεί και αυτός που κάνει να κατανοήσουν, και είναι επιδέξιος ως προς το συνάρτητο και το ασυνάρτητο, και δεν είναι υποκινητής διαμάχης - με αυτές τις οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός είναι κατάλληλος να αναλάβει αγγελιαφορικό καθήκον. Προικισμένος με οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, ο Σαριπούττα είναι κατάλληλος να αναλάβει αγγελιαφορικό καθήκον. Με ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, ο Σαριπούττα είναι αυτός που ακούει και αυτός που κάνει να ακούσουν, αυτός που μαθαίνει και αυτός που συγκρατεί, αυτός που κατανοεί και αυτός που κάνει να κατανοήσουν, και είναι επιδέξιος ως προς το συνάρτητο και το ασυνάρτητο, και δεν είναι υποκινητής διαμάχης. Με αυτές τις οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ο Σαριπούττα είναι κατάλληλος να αναλάβει αγγελιαφορικό καθήκον».

«Αυτός που πράγματι δεν τρέμει φτάνοντας σε συνέλευση με σκληρούς ομιλητές·

και δεν παραλείπει τον λόγο, και δεν συγκαλύπτει το μήνυμα.

«Και μιλάει χωρίς αμφιβολία, και όταν ρωτιέται δεν θυμώνει·

αυτός πράγματι ο τέτοιος μοναχός, είναι κατάλληλος να αναλάβει αγγελιαφορικό καθήκον». Έκτο.

7. Η πρώτη ομιλία για τους δεσμούς

17. «Με οκτώ τρόπους, μοναχοί, η γυναίκα δεσμεύει τον άνδρα. Με ποιες οκτώ; Με το κλάμα, μοναχοί, η γυναίκα δεσμεύει τον άνδρα· με το γέλιο, μοναχοί, η γυναίκα δεσμεύει τον άνδρα· με την ομιλία, μοναχοί, η γυναίκα δεσμεύει τον άνδρα· με τη

συμπεριφορά, μοναχοί, η γυναίκα δεσμεύει τον άνδρα· με δώρα από το δάσος, μοναχοί, η γυναίκα δεσμεύει τον άνδρα· με την οσμή, μοναχοί, η γυναίκα δεσμεύει τον άνδρα· με τη γεύση, μοναχοί, η γυναίκα δεσμεύει τον άνδρα· με την επαφή, μοναχοί, η γυναίκα δεσμεύει τον άνδρα. Με αυτούς τους οκτώ τρόπους, μοναχοί, η γυναίκα δεσμεύει τον άνδρα. Εκείνα τα όντα, μοναχοί, είναι καλά δεμένα, που είναι δεμένα με την επαφή». Έβδομη.

8. Η δεύτερη ομιλία για τους δεσμούς

18. «Με οκτώ τρόπους, μοναχοί, ο άνδρας δεσμεύει τη γυναίκα. Με ποιες οκτώ; Με το κλάμα, μοναχοί, ο άνδρας δεσμεύει τη γυναίκα· με το γέλιο, μοναχοί, ο άνδρας δεσμεύει τη γυναίκα· με την ομιλία, μοναχοί, ο άνδρας δεσμεύει τη γυναίκα· με τη συμπεριφορά, μοναχοί, ο άνδρας δεσμεύει τη γυναίκα· με δώρα από το δάσος, μοναχοί, ο άνδρας δεσμεύει τη γυναίκα· με την οσμή, μοναχοί, ο άνδρας δεσμεύει τη γυναίκα· με τη γεύση, μοναχοί, ο άνδρας δεσμεύει τη γυναίκα· με την επαφή, μοναχοί, ο άνδρας δεσμεύει τη γυναίκα. Με αυτούς τους οκτώ τρόπους, μοναχοί, ο άνδρας δεσμεύει τη γυναίκα. Εκείνα τα όντα, μοναχοί, είναι καλά δεμένα, που είναι δεμένα με την επαφή». Όγδοη.

9. Η ομιλία για τον Παχαράντα

19. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Βεράντζα, στη ρίζα του δέντρου ναλέρου πουτσιμάντα. Τότε ο Παχαράντα, ο άρχοντας των τιτάνων, πήγε εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και στάθηκε στο πλάι. Στον Παχαράντα, τον άρχοντα των τιτάνων, που στεκόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Αλλά, Παχαράντα, οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό;»

«Ευχαριστιούνται, σεβάσμιε κύριε, οι τιτάνες στον μεγάλο ωκεανό.» «Πόσα όμως, Παχαράντα, θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα υπάρχουν στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς τα επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό;»

«Οκτώ, σεβάσμιε κύριε, θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα υπάρχουν στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς τα επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό. Ποιες οκτώ; Ο μεγάλος ωκεανός, σεβάσμιε κύριε, έχει σταδιακή κλίση, σταδιακή κατηφόρα, σταδιακή πλαγιά, δεν είναι απότομος γκρεμός από την αρχή. Επειδή, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός έχει σταδιακή κλίση, σταδιακή κατηφόρα, σταδιακή πλαγιά, δεν είναι απότομος γκρεμός από την αρχή. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το πρώτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό.

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός έχει σταθερή φύση, δεν υπερβαίνει τα όριά του. Επειδή, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός έχει σταθερή φύση, δεν υπερβαίνει τα όριά του· αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το δεύτερο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό.

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός δεν συγκατοικεί με νεκρό πτώμα. Ό,τι νεκρό πτώμα υπάρχει στον μεγάλο ωκεανό, αυτό γρήγορα το σπρώχνει στην ακτή, το πετάει στη στεριά. Επειδή, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός δεν συγκατοικεί με νεκρό πτώμα, ό,τι νεκρό πτώμα υπάρχει στον μεγάλο ωκεανό, αυτό γρήγορα το

σπρώχνει στην ακτή, το πετάει στη στεριά· αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το τρίτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό.

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, όποια μεγάλα ποτάμια, δηλαδή - ο Γάγγης, ο Γιαμούνα, ο Ατσιραβατί, ο Σαραμπού, ο Μαχί, αυτά φτάνοντας στον μεγάλο ωκεανό εγκαταλείπουν τα προηγούμενα ονόματα και σόγια τους, θεωρούνται απλώς 'μεγάλος ωκεανός'. Επειδή, σεβάσμιε κύριε, όποια μεγάλα ποτάμια, δηλαδή - ο Γάγγης, ο Γιαμούνα, ο Ατσιραβατί, ο Σαραμπού, ο Μαχί, αυτά φτάνοντας στον μεγάλο ωκεανό εγκαταλείπουν τα προηγούμενα ονόματα και σόγια τους, θεωρούνται απλώς 'μεγάλος ωκεανός'· αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το τέταρτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό.

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, όσα ρέοντα νερά στον κόσμο εκβάλλουν στον μεγάλο ωκεανό και όσα ρεύματα βροχής πέφτουν από τον ουρανό, δεν γίνεται αντιληπτή από αυτά μείωση ή αύξηση του μεγάλου ωκεανού. Επειδή, σεβάσμιε κύριε, όσα ρέοντα νερά στον κόσμο εκβάλλουν στον μεγάλο ωκεανό και όσα ρεύματα βροχής πέφτουν από τον ουρανό, δεν γίνεται αντιληπτή από αυτά μείωση ή αύξηση του μεγάλου ωκεανού· αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το πέμπτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό.

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός έχει μία γεύση, τη γεύση του αλατιού. Επειδή, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός έχει μία γεύση, τη γεύση του αλατιού· αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το έκτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό.

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός έχει πολλά κοσμήματα, αναρίθμητα κοσμήματα. Εκεί υπάρχουν αυτά τα κοσμήματα, δηλαδή - μαργαριτάρια, πολύτιμα πετράδια, βηρύλλιο, κοχύλια, πέτρες, κοράλλια, ασήμι, χρυσός, ρουμπίνια, αχάτες. Επειδή, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός έχει πολλά κοσμήματα, αναρίθμητα κοσμήματα· εκεί υπάρχουν αυτά τα κοσμήματα, δηλαδή - μαργαριτάρια, πολύτιμα πετράδια, βηρύλλιο, κοχύλια, πέτρες, κοράλλια, ασήμι, χρυσός, ρουμπίνια, αχάτες. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το έβδομο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό.

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός είναι κατοικία μεγάλων όντων. Εκεί υπάρχουν αυτά τα όντα - τιμί, τιμινγκάλα, τιμιραπινγκάλα, τιτάνες, δράκοι, γκαντχάμπα. Υπάρχουν στον μεγάλο ωκεανό σώματα εκατό γιότζανα, σώματα διακοσίων γιότζανα, σώματα τριακοσίων γιότζανα, σώματα τετρακοσίων γιότζανα, σώματα πεντακοσίων γιότζανα. Επειδή, σεβάσμιε κύριε, ο μεγάλος ωκεανός είναι κατοικία μεγάλων όντων· εκεί υπάρχουν αυτά τα όντα - τιμί, τιμινγκάλα, τιμιραπινγκάλα, τιτάνες, δράκοι, γκαντχάμπα· υπάρχουν στον μεγάλο ωκεανό σώματα εκατό γιότζανα... κ.λπ... διακοσίων γιότζανα... τριακοσίων γιότζανα... τετρακοσίων γιότζανα... σώματα πεντακοσίων γιότζανα· αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το όγδοο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς

το επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό. Αυτά, σεβάσμιε κύριε, είναι τα οκτώ θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς τα επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό».

«Άραγε όμως, σεβάσμιε κύριε, οι μοναχοί ευχαριστιούνται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή;» «Ευχαριστιούνται, Παχαράντα, οι μοναχοί σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή». «Πόσα όμως, σεβάσμιε κύριε, θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα υπάρχουν σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς τα επανειλημμένα οι μοναχοί ευχαριστιούνται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή;» «Οκτώ, Παχαράντα, θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα υπάρχουν σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς τα επανειλημμένα οι μοναχοί ευχαριστιούνται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή. Ποιες οκτώ; Όπως, Παχαράντα, ο μεγάλος ωκεανός είναι σταδιακά επιρρεπής, σταδιακά κεκλιμένος, σταδιακά με κλίση, όχι απότομος γκρεμός· ακριβώς έτσι, Παχαράντα, σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή υπάρχει σταδιακή εξάσκηση, σταδιακή λειτουργία, σταδιακή πρακτική, όχι απότομη διείσδυση στην τελική απελευθερωτική γνώση. Επειδή, Παχαράντα, σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή υπάρχει σταδιακή εξάσκηση, σταδιακή λειτουργία, σταδιακή πρακτική, όχι απότομη διείσδυση στην τελική απελευθερωτική γνώση. Αυτό, Παχαράντα, είναι το πρώτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι μοναχοί ευχαριστιούνται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή.

«Όπως, Παχαράντα, ο μεγάλος ωκεανός έχει σταθερή φύση και δεν υπερβαίνει την ακτή· ακριβώς έτσι, Παχαράντα, ο κανόνας εξάσκησης που θεσπίστηκε από μένα για τους μαθητές, αυτόν οι μαθητές μου δεν τον παραβαίνουν ούτε για χάρη της ζωής τους. Και ο κανόνας εξάσκησης, Παχαράντα, που θεσπίστηκε από μένα για τους μαθητές, αυτόν οι μαθητές μου δεν τον παραβαίνουν ούτε για χάρη της ζωής τους. Αυτό, Παχαράντα, είναι το δεύτερο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι μοναχοί τέρπονται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή.

«Όπως, Παχαράντα, ο μεγάλος ωκεανός δεν συγκατοιχεί με νεκρό πτώμα. Όποιο νεκρό πτώμα υπάρχει στον μεγάλο ωκεανό, αυτό γρήγορα το σπρώχνει στην ακτή, το πετάει στην ξηρά· ακριβώς έτσι, Παχαράντα, όποιο άτομο είναι ανήθικο, κακόβουλου χαρακτήρα, με ακάθαρτη και ύποπτη συμπεριφορά, με συγκαλυμμένες πράξεις, μη ασκητής που ισχυρίζεται ότι είναι ασκητής, μη ασκούμενος την άγια ζωή που ισχυρίζεται ότι ασκεί την άγια ζωή, εσωτερικά σάπιος, διαβρωμένος, γεμάτος ακαθαρσίες, η Κοινότητα δεν συγκατοιχεί με αυτόν· γρήγορα, αφού συναθροιστεί, τον αναστέλλει.

Αν και αυτός κάθετα στη μέση της κοινότητας μοναχών, ωστόσο αυτός είναι μακριά από την Κοινότητα και η Κοινότητα από αυτόν. Και όποιο άτομο, Παχαράντα, είναι ανήθικο, κακόβουλου χαρακτήρα, με ακάθαρτη και ύποπτη συμπεριφορά, με συγκαλυμμένες πράξεις, μη ασκητής που ισχυρίζεται ότι είναι ασκητής, μη ασκούμενος την άγια ζωή που ισχυρίζεται ότι ασκεί την άγια ζωή, εσωτερικά σάπιος, διαβρωμένος, γεμάτος ακαθαρσίες, η Κοινότητα δεν συγκατοιχεί με αυτόν· γρήγορα, αφού συναθροιστεί, τον αναστέλλει· αν και αυτός κάθετα στη μέση της κοινότητας μοναχών, ωστόσο αυτός είναι μακριά από την Κοινότητα και η Κοινότητα από αυτόν. Αυτό, Παχαράντα, είναι το τρίτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι μοναχοί

τέρπονται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή.

«Όπως, Παχαράντα, όποια μεγάλα ποτάμια, δηλαδή - ο Γάγγης, ο Γιαμούνα, ο Ατσιραβατί, ο Σαραμπού, ο Μαχί, αυτά φτάνοντας στον μεγάλο ωκεανό εγκαταλείπουν τα προηγούμενα ονόματα και σόγια τους, θεωρούνται απλώς 'μεγάλος ωκεανός'· ακριβώς έτσι, Παχαράντα, αυτές οι τέσσερις κάστες - οι πολεμιστές, οι βραχμάνοι, οι έμποροι, οι εργάτες, αυτοί αφού αναχωρήσουν από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή στη Διδασκαλία και διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, εγκαταλείπουν τα προηγούμενα ονόματα και σόγια τους, και θεωρούνται απλώς 'ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα'. Και αυτές οι τέσσερις κάστες, Παχαράντα - οι πολεμιστές, οι βραχμάνοι, οι έμποροι, οι εργάτες, αυτοί αφού αναχωρήσουν από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή στη Διδασκαλία και διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, εγκαταλείπουν τα προηγούμενα ονόματα και σόγια τους, και θεωρούνται απλώς 'ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα'. Αυτό, Παχαράντα, είναι το τέταρτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι μοναχοί τέρπονται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή.

«Όπως, Παχαράντα, όσα ρέοντα ποτάμια στον κόσμο εκβάλλουν στον μεγάλο ωκεανό και όσα ρεύματα βροχής πέφτουν από τον ουρανό, δεν γίνεται αντιληπτή μείωση ή πλήρωση του μεγάλου ωκεανού· ακριβώς έτσι, Παχαράντα, ακόμη κι αν πολλοί μοναχοί επιτυγχάνουν το τελικό Νιμπάνα στο στοιχείο του Νιμπάνα χωρίς υπόλειμμα προσκόλλησης, δεν γίνεται αντιληπτή μείωση ή πλήρωση του στοιχείου του Νιμπάνα. Και ακόμη κι αν πολλοί μοναχοί, Παχαράντα, επιτυγχάνουν το τελικό Νιμπάνα στο στοιχείο του Νιμπάνα χωρίς υπόλειμμα προσκόλλησης, δεν γίνεται αντιληπτή μείωση ή πλήρωση του στοιχείου του Νιμπάνα. Αυτό, Παχαράντα, είναι το πέμπτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι μοναχοί τέρπονται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή.

«Όπως, Παχαράντα, ο μεγάλος ωκεανός έχει μία γεύση, τη γεύση του αλατιού· ακριβώς έτσι, Παχαράντα, αυτή η Διδασκαλία και διαγωγή έχει μία γεύση, τη γεύση της απελευθέρωσης. Και αυτή η Διδασκαλία και διαγωγή, Παχαράντα, έχει μία γεύση, τη γεύση της απελευθέρωσης· αυτό, Παχαράντα, είναι το έκτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι μοναχοί τέρπονται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή.

«Όπως, Παχαράντα, ο μεγάλος ωκεανός έχει πολλά κοσμήματα, ποικίλα κοσμήματα· εκεί υπάρχουν αυτά τα κοσμήματα, δηλαδή - μαργαριτάρια, πολύτιμα πετράδια, βηρύλλιο, κόχλοι, πέτρες, κοράλλια, ασήμι, χρυσός, ρουμπίνια, αχάτες· ακριβώς έτσι, Παχαράντα, αυτή η Διδασκαλία και διαγωγή έχει πολλά κοσμήματα, ποικίλα κοσμήματα. Εκεί υπάρχουν αυτά τα κοσμήματα, δηλαδή - οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, οι τέσσερις ορθές επίμονες προσπάθειες, οι τέσσερις βάσεις πνευματικής δύναμης, οι πέντε πνευματικές ικανότητες, οι πέντε δυνάμεις, οι επτά παράγοντες της φώτισης, η ευγενής οκταμελής οδός. Και αυτή η Διδασκαλία και διαγωγή, Παχαράντα, έχει πολλά κοσμήματα, ποικίλα κοσμήματα· εκεί υπάρχουν αυτά τα κοσμήματα, δηλαδή - οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, οι τέσσερις ορθές επίμονες προσπάθειες, οι τέσσερις βάσεις πνευματικής δύναμης, οι πέντε πνευματικές ικανότητες, οι πέντε δυνάμεις, οι επτά παράγοντες της φώτισης, η ευγενής οκταμελής οδός· αυτό, Παχαράντα, είναι το έβδομο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι

μοναχοί τέρπονται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή.

«Όπως, Παχαράντα, ο μεγάλος ωκεανός είναι κατοικία μεγάλων όντων· εκεί υπάρχουν αυτά τα όντα - τιμί, τιμινγκάλα, τιμιραπινγκάλα, τιτάνες, δράκοι, γκαντχάμπα· υπάρχουν στον μεγάλο ωκεανό όντα με σώμα εκατό γιότζανα, με σώμα διακόσιες γιότζανα, με σώμα τριακόσιες γιότζανα, με σώμα τετρακόσιες γιότζανα, με σώμα πεντακόσιες γιότζανα· ακριβώς έτσι, Παχαράντα, αυτή η Διδασκαλία και διαγωγή είναι κατοικία μεγάλων όντων· εκεί υπάρχουν αυτά τα όντα - ο εισερχόμενος στο ρεύμα, αυτός που ασκεί για την πραγμάτωση του καρπού της εισόδου στο ρεύμα· ο άπαξ επιστρέφων, αυτός που ασκεί για την πραγμάτωση του καρπού της άπαξ επιστροφής· ο μη-επιστρέφων, αυτός που ασκεί για την πραγμάτωση του καρπού της μη-επιστροφής· ο Άξιος, αυτός που ασκεί για την Αξιότητα. Το ότι, Παχαράντα, αυτή η Διδασκαλία και διαγωγή είναι κατοικία μεγάλων όντων· εκεί υπάρχουν αυτά τα όντα - ο εισερχόμενος στο ρεύμα, αυτός που ασκεί για την πραγμάτωση του καρπού της εισόδου στο ρεύμα· ο άπαξ επιστρέφων, αυτός που ασκεί για την πραγμάτωση του καρπού της άπαξ επιστροφής· ο μη-επιστρέφων, αυτός που ασκεί για την πραγμάτωση του καρπού της μη-επιστροφής· ο Άξιος, αυτός που ασκεί για την Αξιότητα· αυτό, Παχαράντα, είναι το όγδοο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι μοναχοί ευχαριστιούνται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή. Αυτά, Παχαράντα, είναι τα οκτώ θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς τα επανειλημμένα οι μοναχοί ευχαριστιούνται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή». Ένατη.

10. Η ομιλία για την τήρηση των κανόνων

20. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο Ανατολικό Μοναστήρι, στο μέγαρο της μητέρας του Μιγκάρα. Εκείνη την περίοδο ο Ευλογημένος, την ημέρα της τήρησης των κανόνων, καθόταν περιστοιχισμένος από την Κοινότητα μοναχών. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα, αφού η νύχτα είχε προχωρήσει, όταν η πρώτη περίοδος της νύχτας είχε περάσει, αφού σηκώθηκε από τη θέση του, αφού τακτοποίησε τον άνω χιτώνα του πάνω από τον έναν ώμο, αφού χαιρέτησε με ενωμένες παλάμες προς την κατεύθυνση του Ευλογημένου, είπε στον Ευλογημένο: «Η νύχτα έχει προχωρήσει, σεβάσμιε κύριε, η πρώτη περίοδος της νύχτας έχει περάσει, η κοινότητα μοναχών κάθεται εδώ και πολλή ώρα. Ας απαγγείλει, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος τον κύριο μοναστικό κώδικα στους μοναχούς».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Ευλογημένος έμεινε σιωπηλός. Για δεύτερη φορά ο σεβάσμιος Άναντα, αφού η νύχτα είχε προχωρήσει, όταν η μεσαία περίοδος της νύχτας είχε περάσει, αφού σηκώθηκε από τη θέση του, αφού τακτοποίησε τον άνω χιτώνα του πάνω από τον έναν ώμο, αφού χαιρέτησε με ενωμένες παλάμες προς την κατεύθυνση του Ευλογημένου, είπε στον Ευλογημένο: «Η νύχτα έχει προχωρήσει, σεβάσμιε κύριε, η μεσαία περίοδος της νύχτας έχει περάσει, η κοινότητα μοναχών κάθεται εδώ και πολλή ώρα. Ας απαγγείλει, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος τον κύριο μοναστικό κώδικα στους μοναχούς». Για δεύτερη φορά ο Ευλογημένος έμεινε σιωπηλός. Για τρίτη φορά ο σεβάσμιος Άναντα, αφού η νύχτα είχε προχωρήσει, όταν η τελευταία περίοδος της νύχτας είχε περάσει, όταν η αυγή χάραζε, όταν η νύχτα είχε χαρούμενο πρόσωπο, αφού σηκώθηκε από τη θέση του, αφού τακτοποίησε τον άνω χιτώνα του πάνω από τον έναν ώμο, αφού χαιρέτησε με ενωμένες παλάμες προς την κατεύθυνση του Ευλογημένου, είπε στον Ευλογημένο: «Η νύχτα έχει προχωρήσει, σεβάσμιε κύριε,

η τελευταία περίοδος της νύχτας έχει περάσει, η αυγή χαράζει, η νύχτα έχει χαρούμενο πρόσωπο· η κοινότητα μοναχών κάθεται εδώ και πολλή ώρα. Ας απαγγείλει, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος τον κύριο μοναστικό κώδικα στους μοναχούς». «Η συνέλευση δεν είναι αγνή, Άναντα».

Τότε στον σεβάσμιο Μαχαμογκαλλάνα ήρθε αυτή η σκέψη: «Σε ποιο άτομο άραγε αναφερόμενος ο Ευλογημένος είπε έτσι - 'η συνέλευση δεν είναι αγνή, Άναντα';» Τότε ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα, περιλαμβάνοντας τον νου ολόκληρης της κοινότητας μοναχών με τον νου του, έστρεψε την προσοχή του. Ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα είδε εκείνο το άτομο - ανήθικο, κακόβουλου χαρακτήρα, ακάθαρτο, με ύποπτη συμπεριφορά, με συγκαλυμμένες πράξεις, μη ασκητή που ισχυριζόταν ότι είναι ασκητής, μη ασκούμενο την άγια ζωή που ισχυριζόταν ότι ασκεί την άγια ζωή, εσωτερικά σάπιο, διαβρωμένο, γεμάτο ακαθαρσίες - να κάθεται στη μέση της κοινότητας μοναχών· αφού τον είδε, σηκώθηκε από τη θέση του και πλησίασε εκείνο το άτομο· αφού πλησίασε, είπε σε εκείνο το άτομο: «Σήκω, φίλε, έχεις ιδωθεί από τον Ευλογημένο. Δεν υπάρχει για σένα συγκατοικία με τους μοναχούς».

Όταν αυτό ειπώθηκε, εκείνο το άτομο έμεινε σιωπηλό. Για δεύτερη φορά ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα είπε σε εκείνο το άτομο: «Σήκω, φίλε, έχεις ιδωθεί από τον Ευλογημένο. Δεν υπάρχει για σένα συγκατοικία με τους μοναχούς». Για δεύτερη φορά εκείνο το άτομο έμεινε σιωπηλό. Για τρίτη φορά ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα είπε σε εκείνο το άτομο: «Σήκω, φίλε, έχεις ιδωθεί από τον Ευλογημένο. Δεν υπάρχει για σένα συγκατοικία με τους μοναχούς». Για τρίτη φορά εκείνο το άτομο έμεινε σιωπηλό.

Τότε ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα, αφού έπιασε εκείνο το άτομο από το χέρι, το έβγαλε έξω από το πρόθυλο της πόρτας, έκλεισε τον σύρτη της πόρτας και πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, είπε στον Ευλογημένο: «Εκείνο το άτομο, σεβάσμιε κύριε, απομακρύνθηκε από εμένα. Η συνέλευση είναι αγνή. Ας απαγγείλει, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος τον κύριο μοναστικό κώδικα στους μοναχούς». «Καταπληκτικό, Μογκαλλάνα, εκπληκτικό, Μογκαλλάνα! Μέχρι να πιαστεί από το χέρι ήρθε εκείνος ο ανόητος άνθρωπος!»

Τότε ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Εσείς πλέον, μοναχοί, να τελείτε την τελετή τήρησης των κανόνων, να απαγγέλλετε τον κύριο μοναστικό κώδικα. Δεν θα τελώ πλέον εγώ, μοναχοί, από σήμερα και στο εξής την τελετή τήρησης των κανόνων, δεν θα απαγγέλλω τον κύριο μοναστικό κώδικα. Αυτό είναι αδύνατον, μοναχοί, δεν υπάρχει δυνατότητα, ο Τατχάγκατα να απαγγείλει τον κύριο μοναστικό κώδικα σε μη αγνή συνέλευση».

«Υπάρχουν αυτά τα οκτώ, μοναχοί, θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς τα επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστούνται στον μεγάλο ωκεανό. Ποιες οκτώ; Ο μεγάλος ωκεανός, μοναχοί, έχει σταδιακή κλίση, σταδιακή κατηφόρα, σταδιακή πλαγιά, δεν είναι απότομος γκρεμός από την αρχή. Επειδή, μοναχοί, ο μεγάλος ωκεανός έχει σταδιακή κλίση, σταδιακή κατηφόρα, σταδιακή πλαγιά, δεν είναι απότομος γκρεμός από την αρχή· αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστούνται στον μεγάλο ωκεανό... κ.λπ...

«Επιπλέον, μοναχοί, ο μεγάλος ωκεανός είναι κατοικία μεγάλων όντων. Εκεί υπάρχουν αυτά τα όντα - τιμί, τιμινγκάλα, τιμιραπινγκάλα, τιτάνες, δράκοι, γκαντχάμπα. Κατοικούν στον μεγάλο ωκεανό σώματα εκατό γιότζανα... κ.λπ... σώματα πεντακοσίων γιότζανα. Επειδή, μοναχοί, ο μεγάλος ωκεανός είναι κατοικία μεγάλων όντων· εκεί υπάρχουν αυτά τα όντα - τιμί, τιμινγκάλα, τιμιραπινγκάλα, τιτάνες, δράκοι, γκαντχάμπα· κατοικούν στον μεγάλο ωκεανό σώματα εκατό γιότζανα... κ.λπ... σώματα πεντακοσίων γιότζανα· αυτό, μοναχοί, είναι το όγδοο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό. Αυτά, μοναχοί, είναι τα οκτώ θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα στον μεγάλο ωκεανό, που βλέποντάς τα επανειλημμένα οι τιτάνες ευχαριστιούνται στον μεγάλο ωκεανό.

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, υπάρχουν οκτώ θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς τα επανειλημμένα οι μοναχοί ευχαριστιούνται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή. Ποιες οκτώ; Όπως, μοναχοί, ο μεγάλος ωκεανός έχει σταδιακή κλίση, σταδιακή κατηφόρα, σταδιακή πλαγιά, δεν είναι απότομος γκρεμός από την αρχή· ακριβώς έτσι, μοναχοί, σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή υπάρχει σταδιακή εξάσκηση, σταδιακή λειτουργία, σταδιακή πρακτική, όχι απότομη διείσδυση στην τελική απελευθερωτική γνώση. Επειδή, μοναχοί, σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή υπάρχει σταδιακή εξάσκηση, σταδιακή λειτουργία, σταδιακή πρακτική, όχι απότομη διείσδυση στην τελική απελευθερωτική γνώση· αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι μοναχοί ευχαριστιούνται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή... κ.λπ... όπως, μοναχοί, ο μεγάλος ωκεανός είναι κατοικία μεγάλων όντων· εκεί υπάρχουν αυτά τα όντα - τιμί, τιμινγκάλα, τιμιραπινγκάλα, τιτάνες, δράκοι, γκαντχάμπα, κατοικούν στον μεγάλο ωκεανό σώματα εκατό γιότζανα... κ.λπ... σώματα πεντακοσίων γιότζανα· ακριβώς έτσι, μοναχοί, αυτή η Διδασκαλία και διαγωγή είναι κατοικία μεγάλων όντων. Εκεί υπάρχουν αυτά τα όντα - ο εισερχόμενος στο ρεύμα, αυτός που ασκεί για την πραγμάτωση του καρπού της εισόδου στο ρεύμα... κ.λπ... ο Άξιος, αυτός που ασκεί για την Αξιότητα. Επειδή, μοναχοί, αυτή η Διδασκαλία και διαγωγή είναι κατοικία μεγάλων όντων· εκεί υπάρχουν αυτά τα όντα - ο εισερχόμενος στο ρεύμα, αυτός που ασκεί για την πραγμάτωση του καρπού της εισόδου στο ρεύμα... κ.λπ... ο Άξιος, αυτός που ασκεί για την Αξιότητα· αυτό, μοναχοί, είναι το όγδοο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς το επανειλημμένα οι μοναχοί ευχαριστιούνται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή. Αυτά, μοναχοί, είναι τα οκτώ θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή, που βλέποντάς τα επανειλημμένα οι μοναχοί ευχαριστιούνται σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή». Δέκατη.

Το μεγάλο κεφάλαιο, δεύτερο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Βεράντζα, Σίχα, ευγενές άλογο, με το ατίθασο άλογο και οι ρύποι·

Αγγελιαφορικό καθήκον, δύο και δεσμοί, Παχαράντα και τήρηση των κανόνων.

3. Το κεφάλαιο για τους οικογενειάρχες

---

1. Η πρώτη ομιλία για τον Ούγκα

21. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Βεσάλι, στο Μεγάλο Δάσος, στην Αίθουσα με το Αετωματικό Στέγαστρο. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Να θεωρείτε, μοναχοί, τον Ούγκα, τον οικοδεσπότη από τη Βεσάλι, ως προικισμένο με οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες». Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Αφού είπε αυτά, ο Καλότυχος σηκώθηκε από τη θέση του και μπήκε στο μοναστήρι.

Τότε κάποιος μοναχός, αφού ντύθηκε το πρωί και πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του, πήγε στην κατοικία του Ούγκα, του οικοδεσπότη από τη Βεσάλι· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Τότε ο Ούγκα, ο οικοδεσπότης από τη Βεσάλι, πήγε εκεί όπου ήταν εκείνος ο μοναχός· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό σε εκείνον τον μοναχό και κάθισε στο πλάι. Στον Ούγκα, τον οικοδεσπότη από τη Βεσάλι, που καθόταν στο πλάι, εκείνος ο μοναχός είπε αυτό:

«Εσύ, οικοδεσπότη, περιγράφηκες από τον Ευλογημένο ως προικισμένος με οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες. Ποιες είναι αυτές, οικοδεσπότη, οι οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες, με τις οποίες εσύ προικισμένος περιγράφηκες από τον Ευλογημένο;» «Όχι, σεβάσμιε κύριε, δεν γνωρίζω - με ποιες οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες προικισμένος περιγράφηκα από τον Ευλογημένο. Αλλά, σεβάσμιε κύριε, οι οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες που υπάρχουν σε μένα, άκουσέ τες, πρόσεχε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, οικοδεσπότη», απάντησε εκείνος ο μοναχός στον Ούγκα, τον οικοδεσπότη από τη Βεσάλι. Ο Ούγκα, ο οικοδεσπότης από τη Βεσάλι, είπε αυτό: «Όταν εγώ, σεβάσμιε κύριε, είδα τον Ευλογημένο για πρώτη φορά από μακριά· μόλις τον είδα, σεβάσμιε κύριε, η συνείδησή μου γαλήνεψε προς τον Ευλογημένο. Αυτή, σεβάσμιε κύριε, είναι η πρώτη θαυμαστή και εκπληκτική ιδιότητα που υπάρχει σε μένα».

«Έτσι εγώ, σεβάσμιε κύριε, με γαλήνια συνείδηση υπηρέτησα τον Ευλογημένο. Σε μένα ο Ευλογημένος έκανε μια σταδιακή ομιλία, δηλαδή - ομιλία για τη δωρεά, ομιλία για την ηθική, ομιλία για τον ευδαιμονικό κόσμο· φανέρωσε τον κίνδυνο, την ευτέλεια και τη μόλυνση των ηδονών, και το όφελος της απάρνησης. Όταν ο Ευλογημένος κατάλαβε ότι είχα εύκαμπτη συνείδηση, μαλακή συνείδηση, συνείδηση απαλλαγμένη από νοητικά εμπόδια, ανυψωμένη συνείδηση, γαλήνια συνείδηση, τότε φανέρωσε τη διδαχή της Διδασκαλίας που είναι ιδιαίτερη στους Βούδες - τον υπαρξιακό πόνο, την προέλευση, την παύση, την οδό. Όπως ακριβώς ένα καθαρό ύφασμα, απαλλαγμένο από κηλίδες, θα δεχόταν τέλεια τη βαφή· ακριβώς έτσι, σε μένα, σε εκείνο ακριβώς το κάθισμα, εγέρθηκε ο οφθαλμός της Διδασκαλίας, χωρίς σκόνη, χωρίς ρύπο - «ό,τι έχει τη φύση της έγερσης, όλο αυτό έχει τη φύση της παύσης». Έτσι εγώ, σεβάσμιε κύριε, έχοντας δει τη Διδασκαλία, έχοντας επιτύχει τη Διδασκαλία, έχοντας κατανοήσει τη Διδασκαλία, έχοντας βυθιστεί στη Διδασκαλία, έχοντας διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία, έχοντας απαλλαγεί από τη σύγχυση, έχοντας επιτύχει αυτοπεποίθηση, μη εξαρτώμενος από άλλους στη διδαχή του Δασκάλου, εκεί ακριβώς κατέφυγα στον Βούδα και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα ως καταφύγιο, και ανέλαβα τους κανόνες εξάσκησης με πέμπτη την άγια ζωή. Αυτή, σεβάσμιε κύριε, είναι η δεύτερη θαυμαστή και εκπληκτική ιδιότητα που υπάρχει σε μένα.

«Εγώ, σεβάσμιε κύριε, είχα τέσσερις νεαρές συζύγους. Τότε εγώ, σεβάσμιε κύριε, πήγα εκεί όπου ήταν εκείνες οι σύζυγοι· αφού πλησίασα, είπα σε εκείνες τις συζύγους: "Εγώ, αδελφές, έχω αναλάβει τους πέντε κανόνες εξάσκησης με την άγια ζωή ως πέμπτο. Όποια επιθυμεί, ας απολαύσει τα πλούτη εδώ και ας κάνει αξιέπαινες πράξεις, ή ας πάει στις δικές της οικογένειες συγγενών. Ή αν υπάρχει επιθυμία για άνδρα, σε ποιον να σας δώσω;" Όταν αυτό ειπώθηκε, σεβάσμιε κύριε, η μεγαλύτερη σύζυγος μου είπε: "Δώσε με, νεαρέ κύριε, στον άνδρα με το τάδε όνομα". Τότε εγώ, σεβάσμιε κύριε, αφού κάλεσα εκείνον τον άνδρα, αφού έπιασα τη σύζυγο με το αριστερό χέρι και αφού έπιασα τη χρυσή στάμνα με το δεξί χέρι, την παρέδωσα σε εκείνον τον άνδρα. Εγώ όμως, σεβάσμιε κύριε, εγκαταλείποντας τη νεαρή σύζυγο, δεν γνωρίζω άμεσα καμία μεταβολή της συνείδησης. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το τρίτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα.

«Υπάρχουν όμως, σεβάσμιε κύριε, πλούτη στην οικογένειά μου. Και αυτά δεν είναι χωρισμένα από τους ηθικούς με καλό χαρακτήρα. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το τέταρτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα.

«Όποιον μοναχό, σεβάσμιε κύριε, υπηρετώ· τον υπηρετώ προσεκτικά, όχι απρόσεκτα. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το πέμπτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα.

«Αν, σεβάσμιε κύριε, εκείνος ο σεβάσμιος μου διδάσκει τη Διδασκαλία· ακούω προσεκτικά, όχι απρόσεκτα. Αν εκείνος ο σεβάσμιος δεν μου διδάσκει τη Διδασκαλία, εγώ του διδάσκω τη Διδασκαλία. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το έκτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα.

«Δεν είναι καταπληκτικό όμως, σεβάσμιε κύριε, ότι θεότητες με πλησιάζουν και μου ανακοινώνουν: "Η Διδασκαλία, οικοδεσπότη, είναι καλά διδαγμένη από τον Ευλογημένο". Όταν αυτό ειπώθηκε, εγώ, σεβάσμιε κύριε, λέω σε εκείνες τις θεότητες έτσι: "Είτε το λέτε έτσι εσείς οι θεότητες είτε δεν το λέτε, η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη από τον Ευλογημένο". Εγώ όμως, σεβάσμιε κύριε, δεν γνωρίζω άμεσα καμία ανύψωση της συνείδησης εξαιτίας αυτού - "θεότητες με πλησιάζουν ή εγώ συνομιλώ με θεότητες". Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το έβδομο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα.

«Αυτοί οι πέντε κατώτεροι νοητικοί δεσμοί, σεβάσμιε κύριε, που έχουν διδαχθεί από τον Ευλογημένο, εγώ δεν θεωρώ κανέναν από αυτούς μη εγκαταλελειμμένο στον εαυτό μου. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το όγδοο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα. Αυτά, σεβάσμιε κύριε, είναι τα οκτώ θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα που υπάρχουν σε μένα. Εγώ όμως δεν γνωρίζω - με ποια οκτώ θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα προικισμένος περιγράφηκα από τον Ευλογημένο».

Τότε εκείνος ο μοναχός, αφού πήρε προσφερόμενη τροφή στην κατοικία του Ούγκα, του οικοδεσπότη από τη Βεσάλι, σηκώθηκε από τη θέση του και έφυγε. Τότε εκείνος ο μοναχός, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, εκείνος ο μοναχός ανέφερε στον Ευλογημένο όλη τη συνομιλία που είχε με τον Ούγκα, τον οικοδεσπότη από τη Βεσάλι.

«Καλώς, καλώς, μοναχέ! Όπως ο Ούγκα, ο οικοδεσπότης από τη Βεσάλι, απαντώντας ορθά θα απαντούσε, με αυτές ακριβώς τις οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες προικισμένος ο Ούγκα, ο οικοδεσπότης από τη Βεσάλι, περιγράφηκε από μένα. Με αυτές όμως τις οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες προικισμένο τον Ούγκα, τον οικοδεσπότη από τη Βεσάλι, να τον θυμάσαι, μοναχέ». Πρώτο.

2. Η δεύτερη ομιλία για τον Ούγκα

22. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στους Βατζτζί, στο Χατθιγκάμα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Να θεωρείτε, μοναχοί, τον Ούγκα, τον οικοδεσπότη από το Χατθιγκάμα, ως προικισμένο με οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες». Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Αφού είπε αυτά, ο Καλότυχος σηκώθηκε από τη θέση του και μπήκε στο μοναστήρι.

Τότε κάποιος μοναχός, αφού ντύθηκε το πρωί και πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του, πήγε στην κατοικία του Ούγκα, του οικοδεσπότη από το Χατθιγκάμα· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Τότε ο Ούγκα, ο οικοδεσπότης από το Χατθιγκάμα, πήγε εκεί όπου ήταν εκείνος ο μοναχός· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό σε εκείνον τον μοναχό και κάθισε στο πλάι. Στον Ούγκα, τον οικοδεσπότη από το Χατθιγκάμα, που καθόταν στο πλάι, εκείνος ο μοναχός είπε αυτό: «Εσύ, οικοδεσπότη, περιγράφηκες από τον Ευλογημένο ως προικισμένος με οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες. Ποιες είναι αυτές, οικοδεσπότη, οι οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες, με τις οποίες εσύ προικισμένος περιγράφηκες από τον Ευλογημένο;»

«Όχι, σεβάσμιε κύριε, δεν γνωρίζω - με ποιες οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες προικισμένος περιγράφηκα από τον Ευλογημένο. Αλλά, σεβάσμιε κύριε, οι οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες που υπάρχουν σε μένα, άκουσέ τις, πρόσεχε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, οικοδεσπότη», απάντησε εκείνος ο μοναχός στον Ούγκα, τον οικοδεσπότη από το Χατθιγκάμα. Ο Ούγκα, ο οικοδεσπότης από το Χατθιγκάμα, είπε αυτό: «Όταν εγώ, σεβάσμιε κύριε, περιφερόμενος στο Ναγκαβάννα, είδα τον Ευλογημένο για πρώτη φορά από μακριά· μόλις τον είδα, σεβάσμιε κύριε, η συνείδησή μου γαλήνεψε προς τον Ευλογημένο, και η μέθη από το αλκοόλ εγκαταλείφθηκε. Αυτή, σεβάσμιε κύριε, είναι η πρώτη θαυμαστή και εκπληκτική ιδιότητα που υπάρχει σε μένα.

«Έτσι εγώ, σεβάσμιε κύριε, με γαλήνια συνείδηση υπηρέτησα τον Ευλογημένο. Σε μένα ο Ευλογημένος έκανε μια σταδιακή ομιλία, δηλαδή - ομιλία για τη δωρεά, ομιλία για την ηθική, ομιλία για τον ευδαιμονικό κόσμο· φανέρωσε τον κίνδυνο, την ευτέλεια και τη μόλυνση των ηδονών, και το όφελος της απάρνησης. Όταν ο Ευλογημένος κατάλαβε ότι είχα εύκαμπτη συνείδηση, μαλακή συνείδηση, συνείδηση απαλλαγμένη από νοητικά εμπόδια, ανυψωμένη συνείδηση, γαλήνια συνείδηση, τότε φανέρωσε τη διδαχή της Διδασκαλίας που είναι ιδιαίτερη στους Βούδες - τον υπαρξιακό πόνο, την προέλευση, την παύση, την οδό. Όπως ακριβώς ένα καθαρό ύφασμα, απαλλαγμένο από κηλίδες, θα δεχόταν τέλεια τη βαφή· ακριβώς έτσι, σε μένα, σε εκείνο ακριβώς το κάθισμα, εγέρθηκε ο οφθαλμός της Διδασκαλίας, χωρίς σκόνη, χωρίς ρύπο - «ό,τι έχει τη φύση της έγερσης, όλο αυτό έχει τη φύση της παύσης». Έτσι εγώ, σεβάσμιε κύριε, έχοντας δει τη Διδασκαλία, έχοντας επιτύχει τη Διδασκαλία, έχοντας κατανοήσει τη Διδασκαλία, έχοντας βυθιστεί στη Διδασκαλία, έχοντας διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία, έχοντας απαλλαγεί από τη σύγχυση,

έχοντας επιτύχει αυτοπεποίθηση, μη εξαρτώμενος από άλλους στη διδαχή του Δασκάλου, εκεί ακριβώς κατέφυγα στον Βούδα και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα ως καταφύγιο, και ανέλαβα τους κανόνες εξάσκησης με πέμπτη την άγια ζωή. Αυτή, σεβάσμιε κύριε, είναι η δεύτερη θαυμαστή και εκπληκτική ιδιότητα που υπάρχει σε μένα.

«Εγώ, σεβάσμιε κύριε, είχα τέσσερις νεαρές συζύγους. Τότε εγώ, σεβάσμιε κύριε, πήγα εκεί όπου ήταν εκείνες οι σύζυγοι· αφού πλησίασα, είπα σε εκείνες τις συζύγους: "Εγώ, αδελφές, έχω αναλάβει τους πέντε κανόνες εξάσκησης με την άγια ζωή ως πέμπτο. Όποια επιθυμεί, ας απολαύσει τα πλούτη εδώ και ας κάνει αξιέπαινες πράξεις, ή ας πάει στις δικές της οικογένειες συγγενών. Ή αν υπάρχει επιθυμία για άνδρα, σε ποιον να σας δώσω;" Όταν αυτό ειπώθηκε, σεβάσμιε κύριε, η μεγαλύτερη σύζυγος μου είπε: "Δώσε με, νεαρέ κύριε, στον άνδρα με το τάδε όνομα". Τότε εγώ, σεβάσμιε κύριε, αφού κάλεσα εκείνον τον άνδρα, αφού έπιασα τη σύζυγο με το αριστερό χέρι και αφού έπιασα τη χρυσή στάμνα με το δεξί χέρι, την παρέδωσα σε εκείνον τον άνδρα. Εγώ όμως, σεβάσμιε κύριε, εγκαταλείποντας τη νεαρή σύζυγο, δεν γνωρίζω άμεσα καμία μεταβολή της συνείδησης. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το τρίτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα.

«Υπάρχουν όμως, σεβάσμιε κύριε, πλούτη στην οικογένειά μου. Και αυτά δεν είναι χωρισμένα από τους ηθικούς με καλό χαρακτήρα. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το τέταρτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα.

«Όποιον μοναχό, σεβάσμιε κύριε, υπηρετώ· τον υπηρετώ προσεκτικά, όχι απρόσεκτα. Αν εκείνος ο σεβάσμιος μου διδάσκει τη Διδασκαλία· ακούω προσεκτικά, όχι απρόσεκτα. Αν εκείνος ο σεβάσμιος δεν μου διδάσκει τη Διδασκαλία, εγώ του διδάσκω τη Διδασκαλία. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το πέμπτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα.

«Δεν είναι καταπληκτικό όμως, σεβάσμιε κύριε, ότι όταν η Κοινότητα είναι προσκεκλημένη, θεότητες με πλησιάζουν και μου ανακοινώνουν: "Ο τάδε μοναχός, οικοδεσπότη, είναι απελευθερωμένος και από τις δύο πλευρές, ο τάδε είναι απελευθερωμένος μέσω της σοφίας, ο τάδε είναι μάρτυρας του σώματος, ο τάδε έχει επιτύχει την ορθή άποψη, ο τάδε είναι απελευθερωμένος διά της πίστης, ο τάδε είναι ακόλουθος βασιζόμενος στη Διδασκαλία, ο τάδε είναι ακόλουθος βασιζόμενος στη πίστη, ο τάδε είναι ηθικός και καλού χαρακτήρα, ο τάδε είναι ανήθικος και κακόβουλου χαρακτήρα". Εγώ όμως, σεβάσμιε κύριε, σερβίροντας φαγητό στην Κοινότητα, δεν γνωρίζω άμεσα να εγείρω τέτοια σκέψη: "σε αυτόν δίνω λίγο ή σε αυτόν πολύ". Αλλά εγώ, σεβάσμιε κύριε, δίνω με ίση συνείδηση. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το έκτο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα.

«Δεν είναι καταπληκτικό όμως, σεβάσμιε κύριε, ότι θεότητες με πλησιάζουν και μου ανακοινώνουν: "Η Διδασκαλία, οικοδεσπότη, είναι καλά διδαγμένη από τον Ευλογημένο". Όταν αυτό ειπώθηκε, εγώ, σεβάσμιε κύριε, λέω σε εκείνες τις θεότητες έτσι: "Είτε το λέτε έτσι εσείς οι θεότητες είτε δεν το λέτε, η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη από τον Ευλογημένο". Εγώ όμως, σεβάσμιε κύριε, δεν γνωρίζω άμεσα καμία ανύψωση της συνείδησης εξαιτίας αυτού - "θεότητες με πλησιάζουν ή εγώ συνομιλώ με θεότητες". Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το έβδομο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα.

«Αν όμως εγώ, σεβάσμιε κύριε, πεθάνω πριν από τον Ευλογημένο, δεν θα ήταν

καταπληκτικό αν ο Ευλογημένος δήλωνε για μένα έτσι: 'Δεν υπάρχει εκείνος ο νοητικός δεσμός με τον οποίο δεμένος ο Ούγκα, ο οικοδεσπότης από το Χαθιγκάμα, θα επέστρεφε ξανά σε αυτόν τον κόσμο'. Αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι το όγδοο θαυμαστό και εκπληκτικό φαινόμενο που υπάρχει σε μένα. Αυτά, σεβάσμιε κύριε, είναι τα οκτώ θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα που υπάρχουν σε μένα. Εγώ όμως δεν γνωρίζω - με ποια οκτώ θαυμαστά και εκπληκτικά φαινόμενα προικισμένος περιγράφηκα από τον Ευλογημένο».

Τότε εκείνος ο μοναχός, αφού πήρε προσφερόμενη τροφή στην κατοικία του Ούγκα, του οικοδεσπότη από το Χαθιγκάμα, σηκώθηκε από τη θέση του και έφυγε. Τότε εκείνος ο μοναχός, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, εκείνος ο μοναχός ανέφερε στον Ευλογημένο όλη τη συνομιλία που είχε με τον Ούγκα, τον οικοδεσπότη από το Χαθιγκάμα.

«Καλώς, καλώς, μοναχέ! Όπως ο Ούγκα, ο οικοδεσπότης από το Χαθιγκάμα, απαντώντας ορθά θα απαντούσε, με αυτές ακριβώς τις οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες προικισμένος ο Ούγκα, ο οικοδεσπότης από το Χαθιγκάμα, περιγράφηκε από μένα. Με αυτές όμως τις οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες προικισμένο τον Ούγκα, τον οικοδεσπότη από το Χαθιγκάμα, να τον θυμάσαι, μοναχέ». Δεύτερο.

3. Η πρώτη ομιλία για τον Χαθθάκα

23. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στην Αλαβί, στο ιερό μνημείο Αγγκαλάβα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Να θεωρείτε, μοναχοί, τον Χαθθάκα τον Αλαβάκα ως προικισμένο με επτά θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες. Με ποια επτά; Διότι ο Χαθθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, έχει πίστη· ο Χαθθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, είναι ηθικός· ο Χαθθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, έχει ντροπή· ο Χαθθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, έχει ηθικό φόβο· ο Χαθθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, είναι πολυμαθής· ο Χαθθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, είναι γενναιόδωρος· ο Χαθθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, είναι σοφός - με αυτές τις επτά θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες, μοναχοί, να θεωρείτε τον Χαθθάκα τον Αλαβάκα ως προικισμένο». Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Αφού είπε αυτά, ο Καλότυχος σηκώθηκε από τη θέση του και μπήκε στο μοναστήρι.

Τότε κάποιος μοναχός, αφού ντύθηκε το πρωί και πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του, πήγε στην κατοικία του Χαθθάκα του Αλαβάκα· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Τότε ο Χαθθάκα ο Αλαβάκα πήγε εκεί όπου ήταν εκείνος ο μοναχός· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό σε εκείνον τον μοναχό και κάθισε στο πλάι. Στον Χαθθάκα τον Αλαβάκα που καθόταν στο πλάι, εκείνος ο μοναχός είπε αυτό:

«Εσύ, φίλε, περιγράφηκες από τον Ευλογημένο ως προικισμένος με επτά θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες. Με ποια επτά; 'Ο Χαθθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, έχει πίστη· είναι ηθικός... κ.λπ... έχει ντροπή... αυτός που έχει ηθικό φόβο... είναι πολυμαθής... είναι γενναιόδωρος... ο Χαθθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, είναι σοφός'. Με αυτές τις επτά θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες, φίλε, εσύ περιγράφηκες από τον Ευλογημένο ως προικισμένος». «Μήπως εκεί, σεβάσμιε κύριε, δεν ήταν παρών κάποιος λαϊκός με λευκά ρούχα;» «Όχι, φίλε, δεν ήταν παρών εκεί κάποιος λαϊκός με λευκά ρούχα». «Καλώς, σεβάσμιε κύριε, που εκεί δεν ήταν παρών κάποιος λαϊκός με λευκά ρούχα».

Τότε εκείνος ο μοναχός, αφού πήρε προσφερόμενη τροφή στην κατοικία του Χατθάκα του Αλαβάκα, σηκώθηκε από τη θέση του και έφυγε. Τότε εκείνος ο μοναχός, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, εκείνος ο μοναχός είπε στον Ευλογημένο:

«Εδώ εγώ, σεβάσμιε κύριε, αφού ντύθηκα την πρωινή περίοδο της ημέρας και πήρα το κύπελλο και τους χιτώνες μου, πήγα στην κατοικία του Χατθάκα του Αλαβάκα· αφού έφτασα, κάθισα στο προετοιμασμένο κάθισμα. Τότε, σεβάσμιε κύριε, ο Χατθάκα ο Αλαβάκα με πλησίασε· αφού πλησίασε, μου απέδωσε σεβασμό και κάθισε στο πλάι. Στον Χατθάκα τον Αλαβάκα που καθόταν στο πλάι, εγώ, σεβάσμιε κύριε, είπα: "Εσύ, φίλε, περιγράφηκες από τον Ευλογημένο ως προικισμένος με επτά θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες. Με ποια επτά; Ο Χατθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, είναι πιστός· είναι ηθικός... κ.λπ... έχει ντροπή... αυτός που έχει ηθικό φόβο... είναι πολυμαθής... είναι γενναιόδωρος... ο Χατθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, είναι σοφός. Εσύ, φίλε, περιγράφηκες από τον Ευλογημένο ως προικισμένος με αυτές τις επτά θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες".

Όταν αυτό ειπώθηκε, σεβάσμιε κύριε, ο Χατθάκα μου είπε: "Μήπως εκεί, σεβάσμιε κύριε, δεν ήταν κανένας λαϊκός με λευκά ρούχα;" "Όχι, φίλε, εκεί δεν ήταν κανένας λαϊκός με λευκά ρούχα". "Καλώς, σεβάσμιε κύριε, που εκεί δεν ήταν κανένας λαϊκός με λευκά ρούχα"».

«Καλώς, καλώς, μοναχέ! Εκείνος ο γιος καλής οικογένειας, μοναχέ, είναι ολιγαρκής. Ενώ υπάρχουν καλές νοητικές καταστάσεις στον εαυτό του, δεν επιθυμεί να γίνονται γνωστές από τους άλλους. Γι' αυτό λοιπόν εσύ, μοναχέ, να θεωρείς τον Χατθάκα τον Αλαβάκα ως προικισμένο και με αυτή την όγδοη θαυμαστή και εκπληκτική ιδιότητα, δηλαδή την ολιγάρκεια». Τρίτη.

4. Η δεύτερη ομιλία για τον Χατθάκα

24. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στην Αλαβί, στο ιερό μνημείο Αγγκαλάβα. Τότε ο Χατθάκα ο Αλαβάκα, περιτριγυρισμένος από περίπου πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον Χατθάκα τον Αλαβάκα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Μεγάλη είναι αυτή η ακολουθία σου, Χατθάκα. Πώς όμως εσύ, Χατθάκα, υποστηρίζεις αυτή τη μεγάλη ακολουθία;» «Αυτοί οι τέσσερις τρόποι υποστήριξης των άλλων, σεβάσμιε κύριε, που έχουν διδαχθεί από τον Ευλογημένο, με αυτούς εγώ υποστηρίζω αυτή τη μεγάλη ακολουθία. Εγώ, σεβάσμιε κύριε, όποιον γνωρίζω - 'αυτός πρέπει να υποστηριχθεί με δωρεά', αυτόν υποστηρίζω με δωρεά· όποιον γνωρίζω - 'αυτός πρέπει να υποστηριχθεί με προσφιλή ομιλία', αυτόν υποστηρίζω με προσφιλή ομιλία· όποιον γνωρίζω - 'αυτός πρέπει να υποστηριχθεί με ευεργετική συμπεριφορά', αυτόν υποστηρίζω με ευεργετική συμπεριφορά· όποιον γνωρίζω - 'αυτός πρέπει να υποστηριχθεί με αμεροληψία', αυτόν υποστηρίζω με αμεροληψία. Υπάρχουν όμως, σεβάσμιε κύριε, πλούτη στην οικογένειά μου. Δεν θεωρούν ότι πρέπει να ακούσουν έναν φτωχό με τον ίδιο τρόπο». «Καλώς, καλώς, Χατθάκα! Αυτός είναι ο τρόπος για σένα, Χατθάκα, να υποστηρίζεις μια μεγάλη ακολουθία. Όποιοι, Χατθάκα, στο παρελθόν υποστήριξαν μια μεγάλη ακολουθία, όλοι αυτοί με αυτούς ακριβώς τους τέσσερις τρόπους υποστήριξης των άλλων

υποστήριξαν τη μεγάλη ακολουθία. Και όποιοι, Χατθάκα, στο μέλλον θα υποστηρίξουν μια μεγάλη ακολουθία, όλοι αυτοί με αυτούς ακριβώς τους τέσσερις τρόπους υποστήριξης των άλλων θα υποστηρίξουν τη μεγάλη ακολουθία. Και όποιοι, Χατθάκα, τώρα υποστηρίζουν μια μεγάλη ακολουθία, όλοι αυτοί με αυτούς ακριβώς τους τέσσερις τρόπους υποστήριξης των άλλων υποστηρίζουν τη μεγάλη ακολουθία».

Τότε ο Χατθάκα ο Αλαβάκα, αφού διδάχθηκε, παρακινήθηκε, ενθαρρύνθηκε και ευχαριστήθηκε από τον Ευλογημένο με μια ομιλία για το Ντάμμα, σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, τον περιήλθε κρατώντας τον στα δεξιά του και έφυγε. Τότε ο Ευλογημένος, λίγο μετά την αναχώρηση του Χατθάκα του Αλαβάκα, απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Να θεωρείτε, μοναχοί, τον Χατθάκα τον Αλαβάκα ως προικισμένο με οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες. Με ποιες οκτώ; Ο Χατθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, είναι πιστός· ο Χατθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, είναι ηθικός... κ.λπ... έχει ντροπή... αυτός που έχει ηθικό φόβο... είναι πολυμαθής... είναι γενναιόδωρος... ο Χατθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, είναι σοφός· ο Χατθάκα ο Αλαβάκα, μοναχοί, έχει λίγες επιθυμίες. Με αυτές τις οκτώ θαυμαστές και εκπληκτικές ιδιότητες, μοναχοί, να θεωρείτε τον Χατθάκα τον Αλαβάκα ως προικισμένο». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον Μαχανάμα

25. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στους Σάκκα, στην Καπιλαβάττχου, στο μοναστήρι του Νιγκρόντα. Τότε ο Μαχανάμα ο Σάκκα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Μαχανάμα ο Σάκκα είπε στον Ευλογημένο: «Σε ποιο βαθμό, σεβάσμιε κύριε, κάποιος είναι λαϊκός ακόλουθος;» «Όταν, Μαχανάμα, κάποιος έχει καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο· σε αυτό το βαθμό, Μαχανάμα, κάποιος είναι λαϊκός ακόλουθος».

«Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας λαϊκός ακόλουθος είναι ηθικός;» «Όταν, Μαχανάμα, ένας λαϊκός ακόλουθος απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από την ψευδολογία, απέχει από οιοπονευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία· σε αυτό το βαθμό, Μαχανάμα, ένας λαϊκός ακόλουθος είναι ηθικός».

«Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας λαϊκός ακόλουθος ασκεί για την προσωπική ευημερία, όχι για την ευημερία των άλλων;» «Όταν, Μαχανάμα, ένας λαϊκός ακόλουθος ο ίδιος είναι τέλειος στην πίστη, αλλά δεν παρακινεί τους άλλους στην τελειότητα της πίστης· ο ίδιος είναι τέλειος στην ηθική, αλλά δεν παρακινεί τους άλλους στην τελειότητα στην ηθική· ο ίδιος είναι τέλειος στη γενναιοδωρία, αλλά δεν παρακινεί τους άλλους στην τελειότητα της γενναιοδωρίας· ο ίδιος επιθυμεί να δει τους μοναχούς, αλλά δεν παρακινεί τους άλλους στη θέαση των μοναχών· ο ίδιος επιθυμεί να ακούσει την Άριστη Διδασκαλία, αλλά δεν παρακινεί τους άλλους στην ακοή της Άριστης Διδασκαλίας· ο ίδιος είναι ικανός να διατηρεί τις διδασκαλίες που έχει ακούσει, αλλά δεν παρακινεί τους άλλους στη διατήρηση της Διδασκαλίας· ο ίδιος εξετάζει το νόημα των διδασκαλιών που έχει ακούσει, αλλά δεν παρακινεί τους άλλους στην εξέταση του νοήματος· ο ίδιος γνωρίζοντας το

νόημα και γνωρίζοντας τη Διδασκαλία ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, αλλά δεν παρακινεί τους άλλους στην άσκηση σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία. Σε αυτό το βαθμό, Μαχανάμα, ένας λαϊκός ακόλουθος ασκεί για την προσωπική ευημερία, όχι για την ευημερία των άλλων».

«Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας λαϊκός ακόλουθος ασκεί και για την προσωπική ευημερία και για την ευημερία των άλλων;» «Όταν, Μαχανάμα, ένας λαϊκός ακόλουθος ο ίδιος είναι τέλειος στην πίστη, και παρακινεί τους άλλους στην τελειότητα της πίστης· ο ίδιος είναι τέλειος στην ηθική, και παρακινεί τους άλλους στην τελειότητα στην ηθική· ο ίδιος είναι τέλειος στη γενναιοδωρία, και παρακινεί τους άλλους στην τελειότητα της γενναιοδωρίας· ο ίδιος επιθυμεί να δει τους μοναχούς, και παρακινεί τους άλλους στη θέαση των μοναχών· ο ίδιος επιθυμεί να ακούσει την Άριστη Διδασκαλία, και παρακινεί τους άλλους στην ακοή της Άριστης Διδασκαλίας· ο ίδιος είναι ικανός να διατηρεί τις διδασκαλίες που έχει ακούσει, και παρακινεί τους άλλους στη διατήρηση της Διδασκαλίας· ο ίδιος εξετάζει το νόημα των διδασκαλιών που έχει ακούσει, και παρακινεί τους άλλους στην εξέταση του νοήματος· ο ίδιος γνωρίζοντας το νόημα και γνωρίζοντας τη Διδασκαλία ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, και παρακινεί τους άλλους στην άσκηση σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία. Σε αυτό το βαθμό, Μαχανάμα, ένας λαϊκός ακόλουθος ασκεί και για την προσωπική ευημερία και για την ευημερία των άλλων». Πέμπτο.

6. Η ομιλία στον Τζίβακα

26. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο άλσος μάνγκο του Τζίβακα. Τότε ο Τζίβακα Κομαραμπάτσα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Τζίβακα Κομαραμπάτσα είπε στον Ευλογημένο: «Σε ποιο βαθμό, σεβάσμιε κύριε, κάποιος είναι λαϊκός ακόλουθος;» «Όταν, Τζίβακα, κάποιος έχει καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο· σε αυτό το βαθμό, Τζίβακα, κάποιος είναι λαϊκός ακόλουθος».

«Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας λαϊκός ακόλουθος είναι ηθικός;» «Όταν, Τζίβακα, ένας λαϊκός ακόλουθος απέχει από τον φόνο έμβιων όντων... κ.λπ... απέχει από οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία· σε αυτό το βαθμό, Τζίβακα, ένας λαϊκός ακόλουθος είναι ηθικός».

«Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας λαϊκός ακόλουθος ασκεί για την προσωπική ευημερία, όχι για την ευημερία των άλλων;» «Όταν, Τζίβακα, ένας λαϊκός ακόλουθος ο ίδιος είναι τέλειος στην πίστη, αλλά δεν παρακινεί τους άλλους στην τελειότητα της πίστης... κ.λπ... ο ίδιος γνωρίζοντας το νόημα και γνωρίζοντας τη Διδασκαλία ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, αλλά δεν παρακινεί τους άλλους στην άσκηση σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία. Σε αυτό το βαθμό, Τζίβακα, ένας λαϊκός ακόλουθος ασκεί για την προσωπική ευημερία, όχι για την ευημερία των άλλων».

«Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας λαϊκός ακόλουθος ασκεί και για την προσωπική ευημερία και για την ευημερία των άλλων;» «Όταν, Τζίβακα, ένας λαϊκός ακόλουθος ο ίδιος είναι τέλειος στην πίστη, και παρακινεί τους άλλους στην

τελειότητα της πίστης· ο ίδιος είναι τέλειος στην ηθική, και παρακινεί τους άλλους στην τελειότητα στην ηθική· ο ίδιος είναι τέλειος στη γενναιοδωρία, και παρακινεί τους άλλους στην τελειότητα της γενναιοδωρίας· ο ίδιος επιθυμεί να δει τους μοναχούς, και παρακινεί τους άλλους στη θέαση των μοναχών· ο ίδιος επιθυμεί να ακούσει την Άριστη Διδασκαλία, και παρακινεί τους άλλους στην ακοή της Άριστης Διδασκαλίας· ο ίδιος είναι ικανός να διατηρεί τις διδασκαλίες που έχει ακούσει, και παρακινεί τους άλλους στη διατήρηση της Διδασκαλίας· ο ίδιος εξετάζει το νόημα των διδασκαλιών που έχει ακούσει, και παρακινεί τους άλλους στην εξέταση του νοήματος· ο ίδιος γνωρίζειοντας το νόημα και γνωρίζοντας τη Διδασκαλία ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, και παρακινεί τους άλλους στην άσκηση σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία. Σε αυτό το βαθμό, Τζίβακα, ένας λαϊκός ακόλουθος ασκεί και για την προσωπική ευημερία και για την ευημερία των άλλων». Έκτο.

7. Η ομιλία για τη δύναμη (πρώτη)

27. «Αυτές οι οκτώ, μοναχοί, είναι δυνάμεις. Ποιες οκτώ; Τα παιδιά, μοναχοί, έχουν δύναμη το κλάμα, οι γυναίκες έχουν δύναμη την οργή, οι κλέφτες έχουν δύναμη τα όπλα, οι βασιλιάδες έχουν δύναμη την εξουσία, οι ανόητοι έχουν δύναμη την επίκριση, οι σοφοί έχουν δύναμη την πειθώ, οι πολυμαθείς έχουν δύναμη τον αναστοχασμό, οι ασκητές και βραχμάνοι έχουν δύναμη την υπομονή - αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι οκτώ δυνάμεις». Έβδομη.

8. Η ομιλία για τη δύναμη (δεύτερη)

28. Τότε ο σεβάσμιος Σαριπούττα πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον σεβάσμιο Σαριπούττα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Πόσες λοιπόν, Σαριπούττα, είναι οι δυνάμεις ενός μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, προικισμένος με τις οποίες ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξαλείψι των νοητικών διαφθορών - 'οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί';» «Οκτώ, σεβάσμιε κύριε, είναι οι δυνάμεις ενός μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, προικισμένος με τις οποίες ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξαλείψι των νοητικών διαφθορών - 'οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί'».»

«Ποιες οκτώ; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, όλες οι δραστηριότητες ως παροδικές έχουν ιδωθεί καλά όπως πραγματικά είναι με ορθή σοφία. Εφόσον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, όλες οι δραστηριότητες ως παροδικές έχουν ιδωθεί καλά όπως πραγματικά είναι με ορθή σοφία, αυτό επίσης, σεβάσμιε κύριε, είναι δύναμη του μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, βασιζόμενος στην οποία ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξαλείψι των νοητικών διαφθορών - 'οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί'».»

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, οι ηδονές, σαν λάκκος με αναμμένα κάρβουνα, έχουν ιδωθεί καλά όπως πραγματικά είναι με ορθή σοφία. Εφόσον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, οι ηδονές, σαν λάκκος με αναμμένα κάρβουνα, έχουν ιδωθεί καλά όπως πραγματικά είναι με ορθή σοφία, αυτό επίσης, σεβάσμιε κύριε, είναι δύναμη του μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές,

βασιζόμενος στην οποία ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - 'οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί'.»

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, η συνείδηση είναι επιρρεπής στην απομόνωση, κεκλιμένη προς την απομόνωση, με κλίση προς την απομόνωση, εδραιωμένη στην απομόνωση, ευχαριστημένη με την απάρνηση, έχοντας γίνει απαλλαγμένη εντελώς από τις διαφθείρουσες συνθήκες. Εφόσον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, η συνείδηση είναι επιρρεπής στην απομόνωση, κεκλιμένη προς την απομόνωση, με κλίση προς την απομόνωση, εδραιωμένη στην απομόνωση, ευχαριστημένη με την απάρνηση, έχοντας γίνει απαλλαγμένη εντελώς από τις διαφθείρουσες συνθήκες, αυτό επίσης, σεβάσμιε κύριε, είναι δύναμη του μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, βασιζόμενος στην οποία ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - 'οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί'.»

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά. Εφόσον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά, αυτό επίσης, σεβάσμιε κύριε, είναι δύναμη του μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, βασιζόμενος στην οποία ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - 'οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί'.»

«Επιπλέον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, οι τέσσερις βάσεις πνευματικής δύναμης έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά... κ.λπ... οι πέντε πνευματικές ικανότητες έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά... κ.λπ... οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν αναπτυχθεί, έχουν αναπτυχθεί καλά... κ.λπ... η ευγενής οκταμελής οδός έχει αναπτυχθεί, έχει αναπτυχθεί καλά. Εφόσον, σεβάσμιε κύριε, για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, η ευγενής οκταμελής οδός έχει αναπτυχθεί, έχει αναπτυχθεί καλά, αυτό επίσης, σεβάσμιε κύριε, είναι δύναμη του μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, βασιζόμενος στην οποία ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - 'οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί'.»

«Αυτές λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, είναι οι οκτώ δυνάμεις ενός μοναχού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, προικισμένος με τις οποίες ο μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές διακηρύσσει την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών - 'οι νοητικές διαφθορές μου έχουν εξαλειφθεί'.» Όγδοη.

9. Η ομιλία για την άκαιρη στιγμή

29. «Ο κόσμος έχει καθήκοντα της στιγμής, ο κόσμος έχει καθήκοντα της στιγμής», μοναχοί, λέει ο αδαής κοινός άνθρωπος, αλλά αυτός δεν γνωρίζει ούτε την κατάλληλη στιγμή ούτε την άκαιρη στιγμή. Αυτές οι οκτώ, μοναχοί, είναι άκαιρες στιγμές, ακατάλληλες περίοδοι για τη βίωση της άγιας ζωής. Ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, ο Τατχάγκατα έχει εγερθεί στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως

Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος, και η Διδασκαλία διδάσκεται, που οδηγεί στη γαλήνη, που οδηγεί στο τελικό Νιμπάνα, που οδηγεί στην ανώτατη φώτιση, διακηρυγμένη από τον Καλότυχο· και αυτό το άτομο έχει γεννηθεί στην κόλαση. Αυτή, μοναχοί, είναι η πρώτη άκαιρη στιγμή, ακατάλληλη περίοδος για τη βίωση της άγιας ζωής.

«Επιπλέον, μοναχοί, ο Τατχάγκατα έχει εγερθεί στον κόσμο... κ.λπ... ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος, και η Διδασκαλία διδάσκεται, που οδηγεί στη γαλήνη, που οδηγεί στο τελικό Νιμπάνα, που οδηγεί στην ανώτατη φώτιση, διακηρυγμένη από τον Καλότυχο· και αυτό το άτομο έχει γεννηθεί στο ζωικό βασίλειο... κ.λπ...

«Επιπλέον, μοναχοί... κ.λπ... και αυτό το άτομο έχει γεννηθεί στη σφαίρα των φαντασμάτων... κ.λπ...

«Επιπλέον, μοναχοί... κ.λπ... και αυτό το άτομο έχει γεννηθεί σε κάποια τάξη θεών με μακρά διάρκεια ζωής... κ.λπ...

«Επιπλέον, μοναχοί... κ.λπ... και αυτό το άτομο έχει γεννηθεί σε συνοριακές περιοχές, και αυτός βρίσκεται ανάμεσα σε βαρβάρους που δεν γνωρίζουν, όπου δεν υπάρχει προορισμός για μοναχούς, μοναχές, λαϊκούς ακολούθους και λαϊκές ακολούθους... κ.λπ... η πέμπτη άκαιρη στιγμή, ακατάλληλη περίοδος για τη βίωση της άγιας ζωής.

«Επιπλέον, μοναχοί... κ.λπ... και αυτό το άτομο έχει γεννηθεί στις κεντρικές περιοχές, και αυτός έχει λανθασμένες απόψεις, διεστραμμένη αντίληψη - 'δεν υπάρχει δωρεά, δεν υπάρχει θυσία, δεν υπάρχει προσφορά, δεν υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων, δεν υπάρχει αυτός ο κόσμος, δεν υπάρχει άλλος κόσμος, δεν υπάρχει μητέρα, δεν υπάρχει πατέρας, δεν υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, δεν υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν'... κ.λπ...

«Επιπλέον, μοναχοί... κ.λπ... και αυτό το άτομο έχει γεννηθεί στις κεντρικές περιοχές, και αυτός στερείται σοφίας, είναι ηλίθιος, βουβός, ανίκανος να κατανοήσει το νόημα του καλά ειπωμένου και του κακά ειπωμένου. Αυτή, μοναχοί, είναι η έβδομη άκαιρη στιγμή, ακατάλληλη περίοδος για τη βίωση της άγιας ζωής.

«Επιπλέον, μοναχοί, ο Τατχάγκατα δεν έχει εγερθεί στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος... κ.λπ... ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος. Και η Διδασκαλία δεν διδάσκεται, που οδηγεί στη γαλήνη, που οδηγεί στο τελικό Νιμπάνα, που οδηγεί στην ανώτατη φώτιση, διακηρυγμένη από τον Καλότυχο. Και αυτό το άτομο έχει γεννηθεί στις κεντρικές περιοχές, και αυτός είναι σοφός, όχι ηλίθιος, όχι βουβός, ικανός να κατανοήσει το νόημα του καλά ειπωμένου και του κακά ειπωμένου. Αυτή, μοναχοί, είναι η όγδοη άκαιρη στιγμή, ακατάλληλη περίοδος για τη βίωση της άγιας ζωής. 'Αυτές, μοναχοί, είναι οι οκτώ άκαιρες στιγμές, ακατάλληλες περιόδους για τη βίωση της άγιας ζωής'».

«Μία μόνο, μοναχοί, είναι η κατάλληλη στιγμή και η κατάλληλη περίοδος για τη βίωση της άγιας ζωής. Ποια μία; Εδώ, μοναχοί, ο Τατχάγκατα έχει εγερθεί στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην

καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος. Και η Διδασκαλία διδάσκεται, που οδηγεί στη γαλήνη, που οδηγεί στο τελικό Νιμπάνα, που οδηγεί στην ανώτατη φώτιση, διακηρυγμένη από τον Καλότυχο. Και αυτό το άτομο έχει γεννηθεί στις κεντρικές περιοχές, και αυτός είναι σοφός, όχι ηλίθιος, όχι βουβός, ικανός να κατανοήσει το νόημα του καλά ειπωμένου και του κακά ειπωμένου. Αυτή, μοναχοί, είναι η μία και μόνη κατάλληλη στιγμή και κατάλληλη περίοδος για τη βίωση της άγιας ζωής».

«Αφού απέκτησαν ανθρώπινη ύπαρξη, ενώ η Άριστη Διδασκαλία είναι καλά εξηγημένη·

αυτοί που δεν φτάνουν στη στιγμή, αυτοί αφήνουν τη στιγμή να περάσει.

«Διότι πολλές άκαιρες στιγμές έχουν ειπωθεί, παρεμποδιστικές της οδού· κάποτε σπάνια στον κόσμο, εμφανίζονται οι Τατχάγκατα.

«Αυτό είναι παρόν, αυτό που στον κόσμο είναι πολύ δυσεύρετο·

η απόκτηση ανθρώπινης ύπαρξης και η διδασκαλία της Άριστης Διδασκαλίας· αξίζει να προσπαθήσει εκεί, το ον που επιθυμεί το καλό του εαυτού του.

«Πώς θα συνειδητοποιήσει την Άριστη Διδασκαλία; Η στιγμή πράγματι ας μην παρέλθει·

διότι αυτοί που άφησαν τη στιγμή να περάσει θρηνούν, ριγμένοι στην κόλαση.

«Αν εδώ αποτύχει σε αυτήν, στην οριστική πορεία της Άριστης Διδασκαλίας· όπως έμπορος που έχασε το κέρδος, για πολύ καιρό θα μετανιώνει.

«Ο άνθρωπος καλυμμένος από άγνοια, που αποτυγχάνει στην Άριστη Διδασκαλία·

την περιπλάνηση της γέννησης και του θανάτου, για πολύ καιρό θα βιώνει.

«Και αυτοί που αφού απέκτησαν ανθρώπινη ύπαρξη, ενώ η Άριστη Διδασκαλία είναι καλά εξηγημένη·

έκαναν τον λόγο του Διδασκάλου, θα κάνουν ή κάνουν.

«Τη στιγμή διείσδυσαν στον κόσμο, την ανυπέρβλητη άγια ζωή·

αυτοί που ακολούθησαν την οδό, που διακήρυξε ο Τατχάγκατα.

«Οι αυτοσυγκρατήσεις που διδάχθηκαν από τον έχοντα όραση, τον συγγενή του ήλιου·

σε αυτές φυλαγμένος, πάντα μνήμων, ας διαμένει χωρίς να είναι διαβρωμένος.

«Αφού έκοψαν όλες τις υπολανθάνουσες τάσεις, σε αυτούς που ακολουθούν την επικράτεια του Μάρα·

αυτοί πράγματι έχουν υπερβεί στον κόσμο, αυτοί που έχουν φτάσει στην εξάλειψη των νοητικών διαφθορών». Ένατη.

10. Η ομιλία για τους μεγάλους λογισμούς του Ανουρούντα

30. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη χώρα των Μπάγκα, στο Σουσουμαραγκίρα, στο δάσος Μπεσακαλά, στο πάρκο των ελαφιών. Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Ανουρούντα διέμενε στους Τσέτι, στο δασικό πάρκο Πατσινάβαμσα. Τότε στον σεβάσμιο Ανουρούντα, που είχε μεταβεί σε ιδιωτικό χώρο και ήταν σε απομόνωση, εγέρθηκε αυτός ο αναλογισμός στο νου: «Αυτή η Διδασκαλία είναι για αυτόν που έχει λίγες επιθυμίες, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που έχει πολλές επιθυμίες· αυτή η Διδασκαλία είναι για τον ικανοποιημένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον δυσαρεστημένο· αυτή η Διδασκαλία είναι για τον απομονωμένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που απολαμβάνει την κοινωνική συναναστροφή· αυτή η Διδασκαλία είναι για αυτόν που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον οκνηρό· αυτή η Διδασκαλία είναι για αυτόν που έχει εφαρμοσμένη μνήμη, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον επιλήσμονα· αυτή η Διδασκαλία είναι για τον αυτοσυγκεντρωμένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον μη-αυτοσυγκεντρωμένο· αυτή η Διδασκαλία είναι για τον σοφό, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που στερείται σοφίας».

Τότε ο Ευλογημένος, αφού αντιλήφθηκε με τον νου του τον αναλογισμό του νου του σεβάσμιου Ανουρούντα - όπως ακριβώς ένας δυνατός άνδρας θα άπλωνε το λυγισμένο χέρι του ή θα λύγιζε το απλωμένο χέρι του· ακριβώς έτσι - εξαφανίστηκε από τη χώρα των Μπάγκα, από το Σουσουμαραγκίρα, από το δάσος Μπεσακαλά, από το πάρκο των ελαφιών και εμφανίστηκε στους Τσέτι, στο δασικό πάρκο Πατσινάβαμσα, μπροστά στον σεβάσμιο Ανουρούντα. Ο Ευλογημένος κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Και ο σεβάσμιος Ανουρούντα, αφού απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, κάθισε στο πλάι. Στον σεβάσμιο Ανουρούντα

που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Καλώς, καλώς, Ανουρούντα! Καλώς πράγματι εσύ, Ανουρούντα, σκέφτηκες: 'αυτή η Διδασκαλία είναι για αυτόν που έχει λίγες επιθυμίες, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που έχει πολλές επιθυμίες· αυτή η Διδασκαλία είναι για τον ικανοποιημένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον δυσαρεστημένο· αυτή η Διδασκαλία είναι για τον απομονωμένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που απολαμβάνει την κοινωνική συναναστροφή· αυτή η Διδασκαλία είναι για αυτόν που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον οκνηρό· αυτή η Διδασκαλία είναι για αυτόν που έχει εφαρμοσμένη μνήμη, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον επιλήσμονα· αυτή η Διδασκαλία είναι για τον αυτοσυγκεντρωμένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον μη-αυτοσυγκεντρωμένο· αυτή η Διδασκαλία είναι για τον σοφό, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που στερείται σοφίας'. Γι' αυτό λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, να σκέφτεσαι και αυτόν τον όγδοο λογισμό του μεγάλου ανθρώπου: 'αυτή η Διδασκαλία είναι για αυτόν που απολαμβάνει την απουσία της εμμονής, που τέρπεται στην απουσία της εμμονής· αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που απολαμβάνει την εμμονή, που τέρπεται στην εμμονή'».

«Όταν λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, θα σκεφτείς αυτούς τους οκτώ λογισμούς του μεγάλου ανθρώπου, τότε εσύ, Ανουρούντα, όποτε επιθυμήσεις, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, έχοντας επιτύχει την πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση, θα διαμένεις.

«Όταν λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, θα σκεφτείς αυτούς τους οκτώ λογισμούς του μεγάλου ανθρώπου, τότε εσύ, Ανουρούντα, όποτε επιθυμήσεις, με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού, έχοντας επιτύχει τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από εσωτερική ηρεμία και ενότητα του νου, χωρίς λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση, θα διαμένεις.

«Όταν λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, θα σκεφτείς αυτούς τους οκτώ λογισμούς του μεγάλου ανθρώπου, τότε εσύ, Ανουρούντα, όποτε επιθυμήσεις, με την απαλλαγή από την αγαλλίαση, θα παραμένεις με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, και θα βιώνεις σωματική ευτυχία, αυτό που οι ευγενείς περιγράφουν ως - 'αυτός που έχει αταραξία και μνήμη, που διαμένει στην ευτυχία', έχοντας επιτύχει την τρίτη διαλογιστική έκσταση, θα διαμένεις.

«Όταν λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, θα σκεφτείς αυτούς τους οκτώ λογισμούς του μεγάλου ανθρώπου, τότε εσύ, Ανουρούντα, όποτε επιθυμήσεις, με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης και με την εγκατάλειψη του πόνου, και με την προηγούμενη πάροδο της ευαρέσκειας και της δυσαρέσκειας, έχοντας επιτύχει την τέταρτη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο και την εξάγνιση της μνήμης λόγω της αταραξίας, θα διαμένεις.

«Όταν λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, θα σκεφτείς αυτούς τους οκτώ λογισμούς του μεγάλου ανθρώπου, και θα αποκτάς κατά βούληση, θα αποκτάς χωρίς δυσκολία, θα αποκτάς χωρίς κόπο αυτές τις τέσσερις διαλογιστικές εκστάσεις σχετικές με τον ανώτερο νου, που αποτελούν ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή, τότε σε σένα, Ανουρούντα, όπως ακριβώς ένα κουτί με υφάσματα ενός οικοδεσπότη ή του γιου ενός οικοδεσπότη είναι γεμάτο με υφάσματα διαφόρων χρωμάτων· ακριβώς έτσι ο χιτώνας από κουρέλια θα σου φαίνεται ευχάριστος, σε σένα που διαμένεις ικανοποιημένος, για την τέρψη, για την απουσία ταραχής, για την άνετη διαμονή, για την κάθοδο προς το Νιμπάνα.

«Όταν λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, θα σκεφτείς αυτούς τους οκτώ λογισμούς του μεγάλου ανθρώπου, και θα αποκτάς κατά βούληση, θα αποκτάς χωρίς δυσκολία, θα αποκτάς χωρίς κόπο αυτές τις τέσσερις διαλογιστικές εκστάσεις σχετικές με τον ανώτερο νου, που αποτελούν ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή, τότε σε σένα, Ανουρούντα, όπως ακριβώς το μαγειρεμένο ρύζι από καλό ρύζι ενός οικοδεσπότη ή του γιου ενός οικοδεσπότη, καθαρισμένο από τα μαύρα σπυριά, με πολλά καρυκεύματα και πολλά λαχανικά· ακριβώς έτσι το φαγητό από μπουκιές προσφερόμενης τροφής θα σου φαίνεται ευχάριστο, σε σένα που διαμένεις ικανοποιημένος, για την τέρψη, για την απουσία ταραχής, για την άνετη διαμονή, για την κάθοδο προς το Νιμπάνα.

«Όταν λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, θα σκεφτείς αυτούς τους οκτώ λογισμούς του μεγάλου ανθρώπου, και θα αποκτάς κατά βούληση, θα αποκτάς χωρίς δυσκολία, θα αποκτάς χωρίς κόπο αυτές τις τέσσερις διαλογιστικές εκστάσεις σχετικές με τον ανώτερο νου, που αποτελούν ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή, τότε σε σένα, Ανουρούντα, όπως ακριβώς το θολωτό δωμάτιο ενός οικοδεσπότη ή του γιου ενός οικοδεσπότη, επιχρισμένο εσωτερικά και εξωτερικά, προστατευμένο από τον άνεμο, με ασφαλισμένο σύρτη, με κλειστά παράθυρα· ακριβώς έτσι το κατάλυμα στη βάση

ενός δένδρου θα σου φαίνεται ευχάριστο, σε σένα που διαμένεις ικανοποιημένος, για την τέρψη, για την απουσία ταραχής, για την άνετη διαμονή, για την κάθοδο προς το Νιμπάνα.

«Όταν λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, θα σκεφτείς αυτούς τους οκτώ λογισμούς του μεγάλου ανθρώπου, και θα αποκτάς κατά βούληση, θα αποκτάς χωρίς δυσκολία, θα αποκτάς χωρίς κόπο αυτές τις τέσσερις διαλογιστικές εκστάσεις σχετικές με τον ανώτερο νου, που αποτελούν ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή, τότε σε σένα, Ανουρούντα, όπως ακριβώς το ανάκλιντρο ενός οικοδεσπότη ή του γιου ενός οικοδεσπότη, στρωμένο με μαύρο μάλλινο κάλυμμα, στρωμένο με λευκό μάλλινο κάλυμμα, στρωμένο με ανθοφόρο μάλλινο κάλυμμα, με εξαίρετο κάλυμμα από δέρμα αντιλόπης, με σκέπαστρο από πάνω, με κόκκινα μαξιλάρια και στις δύο πλευρές· ακριβώς έτσι το κρεβάτι και το κάθισμα με κάλυψη από χόρτο θα σου φαίνεται ευχάριστο, σε σένα που διαμένεις ικανοποιημένος, για την τέρψη, για την απουσία ταραχής, για την άνετη διαμονή, για την κάθοδο προς το Νιμπάνα.

«Όταν λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, θα σκεφτείς αυτούς τους οκτώ λογισμούς του μεγάλου ανθρώπου, και θα αποκτάς κατά βούληση, θα αποκτάς χωρίς δυσκολία, θα αποκτάς χωρίς κόπο αυτές τις τέσσερις διαλογιστικές εκστάσεις σχετικές με τον ανώτερο νου, που αποτελούν ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή, τότε σε σένα, Ανουρούντα, όπως ακριβώς τα διάφορα φάρμακα ενός οικοδεσπότη ή του γιου ενός οικοδεσπότη, δηλαδή - βουτυρέλαιο, βούτυρο, λάδι, μέλι, μελάσα· ακριβώς έτσι το φάρμακο από ούρα θα σου φαίνεται ευχάριστο, σε σένα που διαμένεις ικανοποιημένος, για την τέρψη, για την απουσία ταραχής, για την άνετη διαμονή, για την κάθοδο προς το Νιμπάνα. Γι' αυτό λοιπόν εσύ, Ανουρούντα, να διαμείνεις και την επόμενη κατοικία της βροχερής εποχής ακριβώς εδώ στους Τσέτι, στο δασικό πάρκο Πατσινάβαμσα». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησε ο σεβάσμιος Ανουρούντα στον Ευλογημένο.

Τότε ο Ευλογημένος, αφού νουθέτησε τον σεβάσμιο Ανουρούντα με αυτή τη νουθεσία - όπως ακριβώς ένας δυνατός άνδρας θα άπλωνε το λυγισμένο χέρι του ή θα λύγιζε το απλωμένο χέρι του, ακριβώς έτσι - εξαφανίστηκε από τους Τσέτι, από το δασικό πάρκο Πατσινάβαμσα και εμφανίστηκε στη χώρα των Μπάγκα, στο Σουσυμαραγκίρα, στο δάσος Μπεςακαλά, στο πάρκο των ελαφιών. Ο Ευλογημένος κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Αφού κάθισε, ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Θα σας διδάξω, μοναχοί, οκτώ λογισμούς του μεγάλου ανθρώπου· ακούστε το... κ.λπ... Και ποιοι, μοναχοί, είναι οι οκτώ λογισμοί του μεγάλου ανθρώπου; Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για αυτόν που έχει λίγες επιθυμίες, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που έχει πολλές επιθυμίες· αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον ικανοποιημένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον δυσαρεστημένο· αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον απομονωμένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που απολαμβάνει την κοινωνική συναναστροφή· αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για αυτόν που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον οκνηρό· αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για αυτόν που έχει εφαρμοσμένη μνήμη, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον επιλήσμονα· αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον αυτοσυγκεντρωμένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον μη-αυτοσυγκεντρωμένο· αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον σοφό, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που στερείται σοφίας· αυτή η

Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για αυτόν που απολαμβάνει την απουσία της εμμονής, που τέρπεται στην απουσία της εμμονής, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που απολαμβάνει την εμμονή, που τέρπεται στην εμμονή».

«Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για αυτόν που έχει λίγες επιθυμίες, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που έχει πολλές επιθυμίες», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός που έχει λίγες επιθυμίες δεν επιθυμεί «ας με γνωρίζουν ως αυτόν που έχει λίγες επιθυμίες», που είναι ικανοποιημένος δεν επιθυμεί «ας με γνωρίζουν ως ικανοποιημένο», που είναι απομονωμένος δεν επιθυμεί «ας με γνωρίζουν ως απομονωμένο», που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα δεν επιθυμεί «ας με γνωρίζουν ως αυτόν που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα», που είναι μνήμων δεν επιθυμεί «ας με γνωρίζουν ως μνήμονα», που είναι αυτοσυγκεντρωμένος δεν επιθυμεί «ας με γνωρίζουν ως αυτοσυγκεντρωμένο», που είναι σοφός δεν επιθυμεί «ας με γνωρίζουν ως σοφό», που απολαμβάνει την απουσία της εμμονής δεν επιθυμεί «ας με γνωρίζουν ως αυτόν που απολαμβάνει την απουσία της εμμονής». «Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για αυτόν που έχει λίγες επιθυμίες, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που έχει πολλές επιθυμίες», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον ικανοποιημένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον δυσареστημένο», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε· εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι ικανοποιημένος με οποιαδήποτε αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς. «Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον ικανοποιημένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον δυσареστημένο», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον απομονωμένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που απολαμβάνει την κοινωνική συναναστροφή», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε· εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εδώ, μοναχοί, έναν μοναχό που διαμένει απομονωμένος πλησιάζουν μοναχοί, μοναχές, λαϊκοί ακόλουθοι, λαϊκές ακόλουθοι, βασιλείς, βασιλικοί υπουργοί, αιρετικοί και μαθητές αιρετικών. Εκεί ο μοναχός με συνείδηση επιρρεπή στην αποστασιοποίηση, κεκλιμένη προς την αποστασιοποίηση, με κλίση προς την αποστασιοποίηση, σταθερή στην αποστασιοποίηση, που ευχαριστείται στην απάντηση, στην πραγματικότητα κάνει μόνο ομιλία συνδεδεμένη με την αποχώρηση. «Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον απομονωμένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που απολαμβάνει την κοινωνική συναναστροφή», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για αυτόν που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον οκνηρό», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε· εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός διαμένει καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα για την εγκατάλειψη των φάυλων νοητικών καταστάσεων και για την απόκτηση των καλών νοητικών καταστάσεων, με δύναμη, με σταθερή προσπάθεια, χωρίς να εγκαταλείπει το καθήκον στις καλές νοητικές καταστάσεις. «Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για αυτόν που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον οκνηρό», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον μνήμονα, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον επιλήσμονα», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι μνήμων, προικισμένος με ύψιστη μνήμη και σωφροσύνη, ενθυμούμενος και αναθυμούμενος ότι έγινε πριν από πολύ καιρό και ότι ειπώθηκε πριν από πολύ καιρό. «Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον μνήμονα, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον επιλήσμονα», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον αυτοσυγκεντρωμένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον μη-αυτοσυγκεντρωμένο», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην τέταρτη διαλογιστική έκσταση. «Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον αυτοσυγκεντρωμένο, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον μη-αυτοσυγκεντρωμένο», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον σοφό, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον άσοφο», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι σοφός, προικισμένος με σοφία που οδηγεί στην έγερση και την πάροδο, ευγενή, διεισδυτική, που οδηγεί στην πλήρη εξάλειψη της δυστυχίας. «Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για τον σοφό, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για τον άσοφο», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για αυτόν που απολαμβάνει την απουσία της εμμονής, που τέρπεται στην απουσία της εμμονής, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που απολαμβάνει την εμμονή, που τέρπεται στην εμμονή», έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Εδώ, μοναχοί, η συνείδηση ενός μοναχού εισέρχεται στην παύση της εμμονής, γαληνεύει, σταθεροποιείται, απελευθερώνεται. «Αυτή η Διδασκαλία, μοναχοί, είναι για αυτόν που απολαμβάνει την απουσία της εμμονής, που τέρπεται στην απουσία της εμμονής, αυτή η Διδασκαλία δεν είναι για αυτόν που απολαμβάνει την εμμονή, που τέρπεται στην εμμονή», έτσι αυτό που ειπώθηκε, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε».

Τότε ο σεβάσμιος Ανουρούντα παρέμεινε και την επόμενη κατοικία της βροχερής εποχής εκεί ακριβώς, στους Τσέτι, στο δασικό πάρκο Πατσινάβαμσα. Τότε ο σεβάσμιος Ανουρούντα, μένοντας μόνος, αποτραβηγμένος, επιμελής, ενεργητικός, αποφασισμένος, σε σύντομο χρονικό διάστημα - για τον σκοπό που οι γιοι καλών οικογενειών σωστά αναχωρούν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, αυτό το ανυπέρβλητο - τον τελικό στόχο της άγιας ζωής, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, παρέμεινε. Γνώρισε άμεσα: «η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης». Και ο σεβάσμιος Ανουρούντα έγινε ένας από τους Άξιους. Τότε ο σεβάσμιος Ανουρούντα, έχοντας επιτύχει την Αξιότητα, εκείνη τη στιγμή είπε αυτούς τους στίχους:

«Γνωρίζοντας τη σκέψη μου, ο Διδάσκαλος, ο ανυπέρβλητος στον κόσμο·
με σώμα δημιουργημένο από τον νου, με υπερφυσική δύναμη πλησίασε.

«Όπως ήταν η σκέψη μου, πέρα από αυτό δίδαξε·
ο Βούδας που χαίρεται στην απουσία εμμονής, δίδαξε την απουσία εμμονής.

«Εγώ, γνωρίζοντας τη Διδασκαλία του, έζησα χαίροντας στη Διδαχή· οι τρεις αληθινές γνώσεις έχουν επιτευχθεί, η διδαχή του Βούδα έχει εκπληρωθεί». Δέκατη.

Το κεφάλαιο του οικοδεσπότη, τρίτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Δύο Ούγκα, δύο και Χάτθακα, με τον Μαχανάμα ο Τζίβακα·
δύο αδαείς, άκαιρες στιγμές ειπώθηκαν, με τον Ανουρούντα αυτά τα δέκα.

4. Το κεφάλαιο για τις δωρεές

---

1. Η ομιλία για τη δωρεά (πρώτη)

31. «Αυτά τα οκτώ, μοναχοί, είναι τα είδη δωρεάς. Ποιες οκτώ; Δίνει δωρεά αφού συναντήσει, δίνει δωρεά από φόβο, δίνει δωρεά σκεπτόμενος 'μου έδωσε', δίνει δωρεά σκεπτόμενος 'θα μου δώσει', δίνει δωρεά σκεπτόμενος 'η δωρεά είναι καλή', δίνει δωρεά σκεπτόμενος 'εγώ μαγειρεύω, αυτοί δεν μαγειρεύουν· δεν είναι σωστό εγώ που μαγειρεύω να μην δώσω δωρεά σε αυτούς που δεν μαγειρεύουν', δίνει δωρεά σκεπτόμενος 'καθώς δίνω αυτή τη δωρεά, διαδίδεται καλή φήμη για μένα', δίνει δωρεά για τον στολισμό και τη συμπλήρωση του νου. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα οκτώ είδη δωρεάς». Πρώτο.

2. Η ομιλία για τη δωρεά (δεύτερη)

32. «Πίστη, ντροπή, καλή δωρεά, αυτές οι ιδιότητες ακολουθούνται από ενάρετα άτομα· αυτή λένε ότι είναι η ουράνια οδός, με αυτή πηγαίνει κανείς στον κόσμο των θεών». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τους λόγους της δωρεάς

33. «Αυτά τα οκτώ, μοναχοί, είναι τα θέματα της δωρεάς. Ποιες οκτώ; Δίνει δωρεά από επιθυμία, δίνει δωρεά από μίσος, δίνει δωρεά από αυταπάτη, δίνει δωρεά από φόβο, δίνει δωρεά σκεπτόμενος 'δόθηκε στο παρελθόν, έγινε στο παρελθόν από τον πατέρα και τον παππού μου, δεν αξίζει να αφήσω να παρακμάσει η αρχαία οικογενειακή παράδοση', δίνει δωρεά σκεπτόμενος 'αφού δώσω αυτή τη δωρεά, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο θα επαναγεννηθώ στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο', δίνει δωρεά σκεπτόμενος 'καθώς δίνω αυτή τη δωρεά μου, η συνείδηση γαληνεύει, εγείρεται ικανοποίηση και ευαρέσκεια', δίνει δωρεά για τον στολισμό και τη συμπλήρωση του νου. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα οκτώ θέματα της δωρεάς». Τρίτη.

4. Η ομιλία για το χωράφι

34. «Σε χωράφι προικισμένο με οκτώ παράγοντες, μοναχοί, ο σπόρος που σπάρθηκε δεν έχει μεγάλο καρπό, δεν έχει μεγάλη απόλαυση, δεν έχει αύξηση. Πώς προικισμένο με οκτώ παράγοντες; Εδώ, μοναχοί, το χωράφι είναι ανώμαλο με υψώματα και κοιλάτες, είναι γεμάτο πέτρες και χαλίκια, είναι αλατούχο, δεν είναι βαθιά οργωμένο, δεν είναι εφοδιασμένο με είσοδο νερού, δεν είναι εφοδιασμένο με έξοδο

νερού, δεν είναι εφοδιασμένο με αρδευτικά κανάλια, δεν είναι εφοδιασμένο με όρια. Έτσι σε χωράφι προικισμένο με οκτώ παράγοντες, μοναχοί, ο σπόρος που σπάρθηκε δεν έχει μεγάλο καρπό, δεν έχει μεγάλη απόλαυση, δεν έχει αύξηση.

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, σε ασκητές και βραχμάνους προικισμένους με οκτώ παράγοντες, η δωρεά που δόθηκε δεν έχει μεγάλο καρπό, δεν έχει μεγάλο όφελος, δεν έχει μεγάλη λαμπρότητα, δεν έχει μεγάλη εξάπλωση. Πώς προικισμένους με οκτώ παράγοντες; Εδώ, μοναχοί, οι ασκητές και βραχμάνοι έχουν λανθασμένη άποψη, λανθασμένο λογισμό, λανθασμένη ομιλία, λανθασμένη πράξη, λανθασμένο βιοπορισμό, λανθασμένη προσπάθεια, λανθασμένη μνήμη, λανθασμένη αυτοσυγκέντρωση. Έτσι σε ασκητές και βραχμάνους προικισμένους με οκτώ παράγοντες, μοναχοί, η δωρεά που δόθηκε δεν έχει μεγάλο καρπό, δεν έχει μεγάλο όφελος, δεν έχει μεγάλη λαμπρότητα, δεν έχει μεγάλη εξάπλωση.

«Σε χωράφι προικισμένο με οκτώ παράγοντες, μοναχοί, ο σπόρος που σπάρθηκε έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλη απόλαυση, έχει αύξηση. Πώς προικισμένο με οκτώ παράγοντες; Εδώ, μοναχοί, το χωράφι είναι ομαλό χωρίς υψώματα και κοιλότητες, είναι χωρίς πέτρες και χαλίκια, είναι χωρίς αλάτι, είναι βαθιά οργωμένο, είναι εφοδιασμένο με είσοδο νερού, είναι εφοδιασμένο με έξοδο νερού, είναι εφοδιασμένο με αρδευτικά κανάλια, είναι εφοδιασμένο με όρια. Έτσι σε χωράφι προικισμένο με οκτώ παράγοντες, μοναχοί, ο σπόρος που σπάρθηκε έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλη απόλαυση, έχει αύξηση.

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, σε ασκητές και βραχμάνους προικισμένους με οκτώ παράγοντες, η δωρεά που δόθηκε έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση. Πώς προικισμένους με οκτώ παράγοντες; Εδώ, μοναχοί, οι ασκητές και βραχμάνοι έχουν ορθή άποψη, ορθό λογισμό, ορθή ομιλία, ορθή πράξη, ορθό βιοπορισμό, ορθή προσπάθεια, ορθή μνήμη, ορθή αυτοσυγκέντρωση. Έτσι σε ασκητές και βραχμάνους προικισμένους με οκτώ παράγοντες, μοναχοί, η δωρεά που δόθηκε έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση».

«Όπως σε τέλειο χωράφι, σπαρμένος τέλειος σπόρος·
όταν ο ουρανός δίνει βροχή, υπάρχει τελειότητα της σοδειάς.

«Υπάρχει τελειότητα χωρίς καταστροφή, η αύξηση γίνεται τελειότητα·
υπάρχει τελειότητα της επέκτασης, ο καρπός πράγματι γίνεται τελειότητα.

«Έτσι σε αυτούς με τέλεια ηθική, δοσμένη τέλεια τροφή·
οδηγεί στην τελειότητα, διότι αυτή η πράξη του είναι τέλεια.

«Για αυτό αυτός που επιθυμεί τελειότητα, το άτομο που θέλει τέλειο σκοπό
εδώ·
ας συναναστρέφεται αυτούς με τέλεια σοφία, έτσι οι τελειότητες
επιτυγχάνονται.

«Σε αυτούς που είναι τέλειοι στην αληθινή γνώση και τη συμπεριφορά,
αποκτώντας τελειότητα της συνείδησης·
κάνει τέλεια πράξη, αποκτά τελειότητα του σκοπού.

«Γνωρίζοντας τον κόσμο όπως πραγματικά είναι, φτάνοντας στην τελειότητα

της ορθής άποψης·

βασιζόμενος στην τελειότητα της οδού, πορεύεται με τέλειο νου.

«Αποτινάζοντας κάθε ρύπο, φτάνοντας στην τελειότητα του Νιμπάνα·

Απελευθερώνεται από όλα τα βάσανα, αυτή είναι η τελειότητα όλων».

Τέταρτο.

5. Η ομιλία για την επαναγέννηση μέσω της δωρεάς

35. «Υπάρχουν αυτές οι οκτώ επαναγεννήσεις μέσω δωρεάς, μοναχοί. Ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, κάποιος δίνει δωρεά σε ασκητή ή βραχμάνο - τροφή, ρόφημα, ρούχο, όχημα, γιρλάντες, αρώματα, καλλυντικά, τόπο ύπνου, κατάλυμα και φωτισμό. Αυτός προσδοκά ανταπόδοση για αυτό που δίνει. Αυτός βλέπει πλούσιους ευγενείς της πολεμικής κάστας ή πλούσιους βραχμάνους ή πλούσιους οικοδεσπότες προικισμένους και εφοδιασμένους με τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής να απολαμβάνουν τη ζωή. Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των πλούσιων ευγενών της πολεμικής κάστας ή των πλούσιων βραχμάνων ή των πλούσιων οικοδεσποτών!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνη η σκέψη του, απελευθερωμένη από τα κατώτερα αλλά μη αναπτυγμένη για κάτι ανώτερο, οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί. Με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των πλούσιων ευγενών της πολεμικής κάστας ή των πλούσιων βραχμάνων ή των πλούσιων οικοδεσποτών. Και αυτό το λέω για τον ηθικό, όχι για τον ανήθικο. Η νοητική ευχή του ηθικού επιτυγχάνει, μοναχοί, λόγω της καθαρότητάς της.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, κάποιος δίνει δωρεά σε ασκητή ή βραχμάνο - τροφή, ρόφημα, ρούχο, όχημα, γιρλάντες, αρώματα, καλλυντικά, τόπο ύπνου, κατάλυμα και φωτισμό. Αυτός προσδοκά ανταπόδοση για αυτό που δίνει. Αυτός έχει ακούσει: «Οι θεοί που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς έχουν μακρά ζωή, είναι όμορφοι και έχουν άφθονη ευτυχία». Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνη η σκέψη του, απελευθερωμένη από τα κατώτερα αλλά μη αναπτυγμένη για κάτι ανώτερο, οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί. Με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Και αυτό το λέω για τον ηθικό, όχι για τον ανήθικο. Η νοητική ευχή του ηθικού επιτυγχάνει, μοναχοί, λόγω της καθαρότητάς της.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, κάποιος δίνει δωρεά σε ασκητή ή βραχμάνο - τροφή, ρόφημα, ρούχο, όχημα, γιρλάντες, αρώματα, καλλυντικά, τόπο ύπνου, κατάλυμα και φωτισμό. Αυτός προσδοκά ανταπόδοση για αυτό που δίνει. Αυτός έχει ακούσει: οι Τριάντα Τρεις θεοί... κ.λπ... οι θεοί Γιάμα... οι θεοί Τουσίτα... οι δημιουργοχαρείς θεοί... οι θεοί που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων έχουν μακρά ζωή, είναι όμορφοι και έχουν άφθονη ευτυχία». Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνη η σκέψη του, απελευθερωμένη από τα κατώτερα αλλά μη αναπτυγμένη για κάτι ανώτερο, οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

Με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Και αυτό το λέω για τον ηθικό, όχι για τον ανήθικο. Η νοητική ευχή του ηθικού επιτυγχάνει, μοναχοί, λόγω της καθαρότητάς της.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, κάποιος δίνει δωρεά σε ασκητή ή βραχμάνο - τροφή, ρόφημα, ρούχο, όχημα, γιρλάντες, αρώματα, καλλυντικά, τόπο ύπνου, κατάλυμα και φωτισμό. Αυτός προσδοκά ανταπόδοση για αυτό που δίνει. Αυτός έχει ακούσει: "Οι θεοί της συντροφιάς του Βράχμα είναι μακρόβιοι, όμορφοι και πλήρεις ευτυχίας". Αυτός σκέφτεται: "Αχ, μακάρι με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των θεών της συντροφιάς του Βράχμα!" Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνη η σκέψη του, απελευθερωμένη από τα κατώτερα αλλά μη αναπτυγμένη για κάτι ανώτερο, οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί. Με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών της συντροφιάς του Βράχμα. Και αυτό το λέω για τον ηθικό, όχι για τον ανήθικο· για αυτόν που είναι χωρίς πάθος, όχι για αυτόν που έχει πάθος. Η ευχή του νου του ηθικού, μοναχοί, εκπληρώνεται επειδή είναι χωρίς πάθος. Αυτές, μοναχοί, είναι οι οκτώ επαναγεννήσεις μέσω δωρεάς». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τους τρόπους εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης

36. «Αυτοί οι τρεις, μοναχοί, είναι οι τρόποι εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης. Ποια τρία; Τρόπος εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, τρόπος εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, τρόπος εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στον διαλογισμό. Εδώ, μοναχοί, κάποιος έχει κάνει λίγο τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, έχει κάνει λίγο τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, δεν επιτυγχάνει τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στον διαλογισμό. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται σε ανθρώπινη δυστυχία.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, κάποιος έχει κάνει σε κάποιο βαθμό τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, έχει κάνει σε κάποιο βαθμό τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, δεν επιτυγχάνει τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στον διαλογισμό. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται σε ανθρώπινη ευτυχία.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, κάποιος έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, δεν επιτυγχάνει τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στον διαλογισμό. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Εκεί, μοναχοί, οι τέσσερις μεγάλοι βασιλείς, αφού κάνουν επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, αφού κάνουν επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, υπερέχουν των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς σε δέκα σημεία - σε θεία διάρκεια ζωής, σε θεία ομορφιά, σε θεία ευτυχία, σε θεία φήμη, σε θεία κυριαρχία, σε θείες μορφές, σε θειικούς ήχους, σε θεικές οσμές, σε θεικές γεύσεις, σε θεικά απτά αντικείμενα.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, κάποιος έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, δεν επιτυγχάνει τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στον διαλογισμό. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των Τριάντα Τριών θεών. Εκεί, μοναχοί, ο Σάκκα, ο άρχοντας των θεών, αφού κάνει επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, αφού κάνει επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, υπερέχει των Τριάντα Τριών θεών σε δέκα σημεία - σε θεία διάρκεια ζωής... κ.λπ... σε θεϊκά απτά αντικείμενα.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, κάποιος έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, δεν επιτυγχάνει τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στον διαλογισμό. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών Γιάμα. Εκεί, μοναχοί, ο νεαρός θεός Σουγιάμα, αφού κάνει επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, αφού κάνει επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, υπερέχει των θεών Γιάμα σε δέκα σημεία - σε θεία διάρκεια ζωής... κ.λπ... σε θεϊκά απτά αντικείμενα.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, κάποιος έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, δεν επιτυγχάνει τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στον διαλογισμό. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών Τουσίτα. Εκεί, μοναχοί, ο νεαρός θεός Σαντούσιτα, αφού κάνει επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, αφού κάνει επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, υπερέχει των θεών Τουσίτα σε δέκα σημεία - σε θεία διάρκεια ζωής... κ.λπ... σε θεϊκά απτά αντικείμενα.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, κάποιος έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, δεν επιτυγχάνει τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στον διαλογισμό. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των δημιουργοχαρών θεών. Εκεί, μοναχοί, ο νεαρός θεός Σουνιμμίτα, αφού κάνει επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, αφού κάνει επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, υπερέχει των δημιουργοχαρών θεών σε δέκα σημεία - σε θεία διάρκεια ζωής... κ.λπ... σε θεϊκά απτά αντικείμενα.

«Εδώ επίσης, μοναχοί, κάποιος έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, έχει κάνει υπερβολικά τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στην ηθική, δεν επιτυγχάνει τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στον διαλογισμό. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Εκεί, μοναχοί, ο νεαρός θεός Βασαβάττι, αφού έκανε επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται στη δωρεά, αφού έκανε επιπλέον τον τρόπο εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης που συνίσταται

στην ηθική, υπερέχει των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων σε δέκα σημεία - σε θεία διάρκεια ζωής, σε θεία ομορφιά, σε θεία ευτυχία, σε θεία φήμη, σε θεία κυριαρχία, σε θεϊκές μορφές, σε θεϊκούς ήχους, σε θεϊκές οσμές, σε θεϊκές γεύσεις, σε θεϊκά απτά αντικείμενα. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι τρεις τρόποι εκτέλεσης αξιέπαινης πράξης». Έκτο.

7. Η ομιλία για τη δωρεά του ενάρετου ατόμου

37. «Αυτές οι οκτώ, μοναχοί, είναι οι δωρεές του ενάρετου ατόμου. Ποιες οκτώ; Δίνει αγνό, δίνει εξάισιο, δίνει την κατάλληλη ώρα, δίνει επιτρεπτό, δίνει με διάκριση, δίνει συχνά, δίνοντας αποκτά πεποίθηση στη συνείδηση, αφού δώσει είναι ικανοποιημένος. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι οκτώ δωρεές του ενάρετου ατόμου».

«Αγνό, εξάισιο, την κατάλληλη ώρα, επιτρεπτό ρόφημα και τροφή·
συχνά δίνει δωρεά, στα καλά χωράφια, στους ασκούμενους στην άγια ζωή.

«Χωρίς μεταμέλεια, αφού εγκαταλείψει πολλά υλικά αγαθά·
έτσι δοσμένες δωρεές, επαινούν οι διορατικοί.

«Έτσι αφού θυσιάσει ο ευφυής, με πίστη, με ελεύθερη συνείδηση·
στον μη επιβλαβή, ευτυχισμένο κόσμο, ο σοφός επαναγεννιέται.» Έβδομη.

8. Η ομιλία για τον ενάρετο

38. «Ένα ενάρετο άτομο, μοναχοί, που γεννιέται σε μια οικογένεια, είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία πολλών ανθρώπων - είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των γονέων· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των παιδιών και της συζύγου· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των δούλων, εργατών και υπηρετών· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των φίλων και συνεργατών· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των συγγενών που έχουν πεθάνει πριν· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία του βασιλιά· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των θεοτήτων· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των ασκητών και βραχμάνων.

«Όπως, μοναχοί, μια μεγάλη καταιγίδα που ωριμάζει όλες τις σοδειές είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία πολλών ανθρώπων· ακριβώς έτσι, μοναχοί, ένα ενάρετο άτομο που γεννιέται σε μια οικογένεια είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία πολλών ανθρώπων - είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των γονέων· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των παιδιών και της συζύγου· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των δούλων, εργατών και υπηρετών· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των φίλων και συνεργατών· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των συγγενών που έχουν πεθάνει πριν· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία του βασιλιά· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των θεοτήτων· είναι για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία των ασκητών και βραχμάνων».

«Πράγματι για το όφελος πολλών, ο σοφός που κατοικεί σε σπίτι·
τη μητέρα και τον πατέρα πρώτα, νύχτα και μέρα χωρίς λήθαργο.

«Δείχνει ευσέβεια με τον κανόνα, αναθυμούμενος τις προηγούμενες

ευεργεσίες·

στους άστεγους αναχωρητές, σέβεται αυτούς που ζουν την ιερή ζωή.

«Με εδραιωμένη πίστη δείχνει ευσέβεια, γνωρίζοντας τη Διδασκαλία και ευπρεπής·

ευεργετικός για τον βασιλιά, ευεργετικός για τους θεούς, ευεργετικός για τους συγγενείς και φίλους.

«Αυτός είναι ευεργετικός για όλους, καλά εδραιωμένος στην Άριστη Διδασκαλία·

αφού απομακρύνει τον ρύπο της τσιγκουνιάς, αυτός φτάνει στον ευδαίμονα κόσμο». Όγδοη.

9. Η ομιλία για τα ρεύματα

39. «Υπάρχουν, μοναχοί, αυτά τα οκτώ ρεύματα αξιέπαινων πράξεων, ρεύματα του καλού, τροφή της ευτυχίας, που οδηγούν στον ουράνιο κόσμο, με ευχάριστο επακόλουθο, που οδηγούν στον παράδεισο, που οδηγούν στο επιθυμητό, στο αρεστό, στο ευχάριστο, στην ευημερία, στην ευτυχία. Ποιες οκτώ; Εδώ, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής έχει καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο. Αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο ρεύμα αξιέπαινων πράξεων, ρεύμα του καλού, τροφή της ευτυχίας, που οδηγεί στον ουράνιο κόσμο, με ευχάριστο επακόλουθο, που οδηγεί στον παράδεισο, που οδηγεί στο επιθυμητό, στο αρεστό, στο ευχάριστο, στην ευημερία, στην ευτυχία.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής έχει καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο. Αυτό, μοναχοί, είναι το δεύτερο ρεύμα αξιέπαινων πράξεων... κ.λπ... οδηγεί.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής έχει καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο. Αυτό, μοναχοί, είναι το τρίτο ρεύμα αξιέπαινων πράξεων, ρεύμα του καλού, τροφή της ευτυχίας, που οδηγεί στον ουράνιο κόσμο, με ευχάριστο επακόλουθο, που οδηγεί στον παράδεισο, που οδηγεί στο επιθυμητό, στο αρεστό, στο ευχάριστο, στην ευημερία, στην ευτυχία.

«Αυτές οι πέντε, μοναχοί, είναι οι δωρεές, οι μεγάλες δωρεές, που είναι πρωταρχικές, αρχαίες, γνωστές ως καταγωγές, παλαιές, αμιγείς, ήταν αμιγείς στο παρελθόν, δεν αναμειγνύονται, δεν θα αναμειχθούν, μη-απορριπτές από ασκητές, βραχμάνους και νοήμονες. Ποια πέντε; Εδώ, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τον φόνο έμβιων όντων. Απέχοντας από τον φόνο έμβιων όντων, μοναχοί, ο ευγενής μαθητής δίνει αφοβία σε αμέτρητα όντα, δίνει μη-εχθρότητα, δίνει μη-βλάβη. Έχοντας δώσει αφοβία σε αμέτρητα όντα, έχοντας δώσει μη-εχθρότητα, έχοντας δώσει μη-βλάβη, γίνεται μέτοχος απεριόριστης αφοβίας, μη-εχθρότητας, μη-βλάβης. Αυτή, μοναχοί, είναι η πρώτη δωρεά, η μεγάλη δωρεά, που είναι πρωταρχική, αρχαία, γνωστή ως καταγωγή, παλαιά, αμιγής, ήταν αμιγής στο παρελθόν, δεν αναμειγνύεται, δεν θα αναμειχθεί, μη-απορριπτέα από ασκητές, βραχμάνους και νοήμονες. Αυτό, μοναχοί, είναι το τέταρτο ρεύμα αξιέπαινων πράξεων, ρεύμα του καλού, τροφή της ευτυχίας, που οδηγεί στον ουράνιο κόσμο, με ευχάριστο επακόλουθο, που οδηγεί στον παράδεισο, που οδηγεί στο επιθυμητό, στο αρεστό, στο ευχάριστο, στην ευημερία, στην ευτυχία.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής, έχοντας εγκαταλείψει τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου... κ.λπ... έχοντας εγκαταλείψει τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά... κ.λπ... έχοντας εγκαταλείψει την ψευδολογία, απέχει από την ψευδολογία... κ.λπ... έχοντας εγκαταλείψει τα οينوπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, απέχει από τα οينوπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία. Απέχοντας από τα οينوπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, μοναχοί, ο ευγενής μαθητής δίνει αφοβία σε αμέτρητα όντα, δίνει μη-εχθρότητα, δίνει μη-βλάβη. Έχοντας δώσει αφοβία σε αμέτρητα όντα, έχοντας δώσει μη-εχθρότητα, έχοντας δώσει μη-βλάβη, γίνεται μέτοχος απεριόριστης αφοβίας, μη-εχθρότητας, μη-βλάβης. Αυτή, μοναχοί, είναι η πέμπτη δωρεά, η μεγάλη δωρεά, που είναι πρωταρχική, αρχαία, γνωστή ως καταγωγή, παλαιά, αμιγής, ήταν αμιγής στο παρελθόν, δεν αναμειγνύεται, δεν θα αναμειχθεί, μη-απορριπτέα από ασκητές, βραχμάνους και νοήμονες. Αυτό λοιπόν, μοναχοί, είναι το όγδοο ρεύμα αξιέπαινων πράξεων, ρεύμα του καλού, τροφή της ευτυχίας, που οδηγεί στον ουράνιο κόσμο, με ευχάριστο επακόλουθο, που οδηγεί στον παράδεισο, που οδηγεί στο επιθυμητό, στο αρεστό, στο ευχάριστο, στην ευημερία, στην ευτυχία. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα οκτώ ρεύματα αξιέπαινων πράξεων, ρεύματα του καλού, τροφή της ευτυχίας, που οδηγούν στον ουράνιο κόσμο, με ευχάριστο επακόλουθο, που οδηγούν στον παράδεισο, που οδηγούν στο επιθυμητό, στο αρεστό, στο ευχάριστο, στην ευημερία, στην ευτυχία». Ένατη.

10. Η ομιλία για το επακόλουθο της κακής συμπεριφοράς

40. «Ο φόνος έμβιων όντων, μοναχοί, όταν ασκείται, αναπτύσσεται και καλλιεργείται, οδηγεί στην κόλαση, οδηγεί στο ζωικό βασίλειο, οδηγεί στη σφαίρα των φαντασμάτων. Το ελαφρύτερο από όλα επακόλουθο του φόνου έμβιων όντων, για κάποιον που έχει γίνει άνθρωπος, οδηγεί σε σύντομη ζωή.

«Η λήψη του μη δοσμένου, μοναχοί, όταν ασκείται, αναπτύσσεται και καλλιεργείται, οδηγεί στην κόλαση, οδηγεί στο ζωικό βασίλειο, οδηγεί στη σφαίρα των φαντασμάτων. Το ελαφρύτερο από όλα επακόλουθο της λήψης του μη δοσμένου, για κάποιον που έχει γίνει άνθρωπος, οδηγεί σε καταστροφή του πλούτου.

«Η λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, μοναχοί, όταν ασκείται, αναπτύσσεται και καλλιεργείται, οδηγεί στην κόλαση, οδηγεί στο ζωικό βασίλειο, οδηγεί στη σφαίρα των φαντασμάτων. Το ελαφρύτερο από όλα επακόλουθο της λανθασμένης σεξουαλικής συμπεριφοράς, για κάποιον που έχει γίνει άνθρωπος, οδηγεί σε εχθρότητα με αντιπάλους.

«Η ψευδολογία, μοναχοί, όταν ασκείται, αναπτύσσεται και καλλιεργείται, οδηγεί στην κόλαση, οδηγεί στο ζωικό βασίλειο, οδηγεί στη σφαίρα των φαντασμάτων. Το ελαφρύτερο από όλα επακόλουθο της ψευδολογίας, για κάποιον που έχει γίνει άνθρωπος, οδηγεί σε ψευδείς κατηγορίες.

«Η διχαστική ομιλία, μοναχοί, όταν ασκείται, αναπτύσσεται και καλλιεργείται, οδηγεί στην κόλαση, οδηγεί στο ζωικό βασίλειο, οδηγεί στη σφαίρα των φαντασμάτων. Το ελαφρύτερο από όλα επακόλουθο της διχαστικής ομιλίας, για κάποιον που έχει γίνει άνθρωπος, οδηγεί σε ρήξη με τους φίλους.

«Η σκληρή ομιλία, μοναχοί, όταν ασκείται, αναπτύσσεται και καλλιεργείται, οδηγεί στην κόλαση, οδηγεί στο ζωικό βασίλειο, οδηγεί στη σφαίρα των φαντασμάτων. Το ελαφρύτερο από όλα επακόλουθο της σκληρής ομιλίας, για κάποιον που έχει γίνει άνθρωπος, οδηγεί στο να ακούει δυσάρεστους ήχους.

«Η φλυαρία, μοναχοί, όταν ασκείται, αναπτύσσεται και καλλιεργείται, οδηγεί στην κόλαση, οδηγεί στο ζωικό βασίλειο, οδηγεί στη σφαίρα των φαντασμάτων. Το ελαφρύτερο από όλα επακόλουθο της φλυαρίας, για κάποιον που έχει γίνει άνθρωπος, οδηγεί σε ομιλία που δεν λαμβάνεται υπόψη.

«Η κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών και ηδυπότων, μοναχοί, όταν ασκείται, αναπτύσσεται και καλλιεργείται, οδηγεί στην κόλαση, οδηγεί στο ζωικό βασίλειο, οδηγεί στη σφαίρα των φαντασμάτων. Το ελαφρύτερο από όλα επακόλουθο της κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών και ηδυπότων, για κάποιον που έχει γίνει άνθρωπος, οδηγεί στην παραφροσύνη». Δέκατη.

Το κεφάλαιο της δωρεάς, τέταρτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Δύο δωρεές και θέμα, χωράφι, επαναγεννήσεις μέσω δωρεάς·
Πράξη, δύο ενάρετα άτομα, ροή και επακόλουθο.

5. Το κεφάλαιο για την ημέρα τήρησης των κανόνων

1. Η συνοπτική ομιλία για την ημέρα τήρησης των κανόνων

41. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, όταν τηρείται, έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση. Και πώς τηρημένη, μοναχοί, η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση; Εδώ, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής σκέφτεται έτσι - 'Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχουν από τον φόνο έμβιων όντων, έχουν αφήσει το ραβδί, έχουν αφήσει το μαχαίρι, είναι ευσυνείδητοι, γεμάτοι συμπόνια, και διαμένουν επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων. Και εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχω από τον φόνο έμβιων όντων, έχω αφήσει το ραβδί, έχω αφήσει το μαχαίρι, είμαι ευσυνείδητος, γεμάτος συμπόνια, και διαμένω επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την πρώτη ιδιότητα.

'Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τη λήψη του μη δοσμένου, απέχουν από τη λήψη του μη δοσμένου, παίρνουν μόνο ό,τι τους δίνεται, περιμένουν μόνο ό,τι τους δίνεται, και διαμένουν με ειλικρίνεια χωρίς σκέψεις κλοπής. Και εγώ

σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τη λήψη του μη δοσμένου, απέχω από τη λήψη του μη δοσμένου, παίρνω μόνο ό,τι μου δίνεται, περιμένω μόνο ό,τι μου δίνεται, και διαμένω με ειλικρίνεια χωρίς σκέψεις κλοπής. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή τη δεύτερη ιδιότητα.

'Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τη μη αγνή ζωή, ζουν αγνή ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη σεξουαλική πράξη, τη συνήθη πρακτική των χωρικών. Και εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τη μη αγνή ζωή, ζω αγνή ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη σεξουαλική πράξη, τη συνήθη πρακτική των χωρικών. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την τρίτη ιδιότητα.

'Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει την ψευδολογία, απέχουν από την ψευδολογία, λένε την αλήθεια, είναι αφοσιωμένοι στην αλήθεια, είναι αξιόπιστοι, έμπιστοι, δεν εξαπατούν τον κόσμο. Και εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει την ψευδολογία, απέχω από την ψευδολογία, λέω την αλήθεια, είμαι αφοσιωμένος στην αλήθεια, είμαι αξιόπιστος, έμπιστος, δεν εξαπατώ τον κόσμο. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την τέταρτη ιδιότητα.

'Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τα οίνοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, απέχουν από τα οίνοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία. Και εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τα οίνοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, απέχω από τα οίνοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την πέμπτη ιδιότητα.

«Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι τρώνε μόνο ένα γεύμα την ημέρα, απέχουν από το φαγητό τη νύχτα, απέχουν από το φαγητό σε ακατάλληλη ώρα. Εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα τρώω μόνο ένα γεύμα, απέχω από το φαγητό τη νύχτα, απέχω από το φαγητό σε ακατάλληλη ώρα. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την έκτη ιδιότητα.

«Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τον χορό, το τραγούδι, τη μουσική και την παρακολούθηση ψυχαγωγικών θεαμάτων, το να φορούν γιρλάντες, να χρησιμοποιούν αρώματα και καλλυντικά και να στολίζονται, απέχουν από χορό, τραγούδι, μουσική και παρακολούθηση ψυχαγωγικών θεαμάτων, από το να φορούν γιρλάντες, να χρησιμοποιούν αρώματα και καλλυντικά και να στολίζονται. Εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τον χορό, το τραγούδι, τη μουσική και την παρακολούθηση ψυχαγωγικών θεαμάτων, το να φορώ γιρλάντες, να χρησιμοποιώ αρώματα και καλλυντικά και να στολίζομαι, απέχω από χορό, τραγούδι, μουσική και παρακολούθηση ψυχαγωγικών θεαμάτων, από το να φορώ γιρλάντες, να χρησιμοποιώ αρώματα και καλλυντικά και να στολίζομαι. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την έβδομη ιδιότητα.

«Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, απέχουν από τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, χρησιμοποιούν χαμηλό τόπο ύπνου - σε μικρό κρεβάτι ή σε κάλυψη με χόρτο. Εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, απέχω από τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, χρησιμοποιώ χαμηλό τόπο ύπνου - σε μικρό κρεβάτι ή σε κάλυψη με χόρτο. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την όγδοη ιδιότητα. Έτσι τηρούμενη, μοναχοί, η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ παράγοντες έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση». Πρώτο.

2. Η εκτενής ομιλία για την ημέρα τήρησης των κανόνων

42. «Η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, μοναχοί, όταν τηρείται, έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση. Και πώς τηρημένη, μοναχοί, η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση; Εδώ, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής σκέφτεται έτσι - 'Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχουν από τον φόνο έμβιων όντων, έχουν αφήσει το ραβδί, έχουν αφήσει το μαχαίρι, είναι ευσυνείδητοι, γεμάτοι συμπόνια, και διαμένουν επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων. Και εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχω από τον φόνο έμβιων όντων, έχω αφήσει το ραβδί, έχω αφήσει το μαχαίρι, είμαι ευσυνείδητος, γεμάτος συμπόνια, και διαμένω επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την πρώτη ιδιότητα... κ.λπ...

«Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, απέχουν από τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, χρησιμοποιούν χαμηλό τόπο ύπνου - σε μικρό κρεβάτι ή σε κάλυψη με χόρτο. Εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, απέχω από τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, χρησιμοποιώ χαμηλό τόπο ύπνου - σε μικρό κρεβάτι ή σε κάλυψη με χόρτο. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την όγδοη ιδιότητα. Έτσι τηρούμενη λοιπόν, μοναχοί, η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση.

«Πόσο μεγάλο καρπό έχει, πόσο μεγάλο όφελος, πόσο μεγάλη λαμπρότητα, πόσο μεγάλη εξάπλωση; Όπως, μοναχοί, κάποιος που θα ασκούσε κυρίαρχη εξουσία και βασιλεία επί αυτών των δεκαέξι μεγάλων χωρών πλούσιων σε πολύτιμα αντικείμενα, δηλαδή - των Άνγκα, των Μαγκάντα, των Κασί, των Κοσάλα, των Βατζτζί, των Μάλλα, των Τσετί, των Βάνγκα, των Κούρου, των Παντσάλα, των Μάτσα, των Σουρασένα, των Ασσάκα, των Αβαντί, των Γκαντάρα, των Καμπότζα, αυτό δεν αξίζει ούτε ένα δέκατο έκτο κλάσμα της τήρησης των κανόνων προικισμένης με οκτώ ιδιότητες. Για ποιο λόγο; Ασήμαντη είναι, μοναχοί, η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία.

«Πενήντα ανθρώπινα χρόνια, μοναχοί, είναι μία μέρα και νύχτα για τους θεούς που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, πεντακόσια θεϊκά χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Είναι όμως δυνατόν, μοναχοί, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, μοναχοί, αυτό ειπώθηκε - 'Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία'».

«Εκατό ανθρώπινα χρόνια, μοναχοί, είναι μία μέρα και νύχτα για τους θεούς Ταβατίμσα. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, χίλια θεϊκά χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των θεών Ταβατίμσα. Είναι όμως δυνατόν, μοναχοί, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των θεών Ταβατίμσα. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, μοναχοί, αυτό ειπώθηκε - 'Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία'».

«Διακόσια ανθρώπινα χρόνια, μοναχοί, είναι μία μέρα και νύχτα για τους θεούς Γιάμα. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, δύο χιλιάδες θεϊκά χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των θεών Γιάμα. Είναι όμως δυνατόν, μοναχοί, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την ημέρα τήρησης των κανόνων προικισμένη με οκτώ παράγοντες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των θεών Γιάμα. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, μοναχοί, αυτό ειπώθηκε - 'Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία'».

«Τετρακόσια ανθρώπινα χρόνια, μοναχοί, είναι μία μέρα και νύχτα για τους θεούς Τουσίτα. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, τέσσερις χιλιάδες θεϊκά χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των θεών Τουσίτα. Είναι όμως δυνατόν, μοναχοί, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την ημέρα τήρησης των κανόνων προικισμένη με οκτώ παράγοντες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των θεών Τουσίτα. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, μοναχοί, αυτό ειπώθηκε - 'Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία'».

«Οκτακόσια ανθρώπινα χρόνια, μοναχοί, είναι μία μέρα και νύχτα για τους δημιουργοχαρείς θεούς. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, οκτώ χιλιάδες θεϊκά χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των δημιουργοχαρών θεών. Είναι όμως δυνατόν, μοναχοί, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την ημέρα τήρησης των κανόνων προικισμένη με οκτώ παράγοντες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των δημιουργοχαρών θεών. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, μοναχοί, αυτό ειπώθηκε - 'Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία'».

«Χίλια εξακόσια ανθρώπινα χρόνια, μοναχοί, είναι μία μέρα και νύχτα για τους θεούς που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, δεκαέξι χιλιάδες θεϊκά χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Είναι όμως δυνατόν, μοναχοί, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την ημέρα τήρησης των κανόνων προικισμένη με οκτώ παράγοντες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, μοναχοί, αυτό ειπώθηκε - «Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία»».

«Δεν πρέπει να σκοτώνει έμβιο ον ούτε να παίρνει το μη δοσμένο,
δεν πρέπει να λείει ψέματα ούτε να πίνει μεθυστικά·
πρέπει να απέχει από τη μη-άγια ζωή, τη συνουσία,
δεν πρέπει να τρώει τη νύχτα, φαγητό σε ακατάλληλη ώρα.

«Δεν πρέπει να φοράει στεφάνια ούτε να χρησιμοποιεί αρώματα,
πρέπει να κοιμάται σε κρεβάτι ή στο δάπεδο σε στρωμένο χαλί·
αυτή πράγματι είναι η οκταμερής τήρηση των κανόνων,
που φανερώθηκε από τον Βούδα, αυτόν που έφτασε στο τέλος της δυστυχίας.

«Η σελήνη και ο ήλιος, και οι δύο όμορφοι στην όψη,
φωτίζοντας περιφέρονται σε όσο χώρο υπάρχει·
αυτοί που διώχνουν το σκοτάδι, που κινούνται στον ουρανό,
λάμπουν στο στερέωμα, φωτίζοντας τις κατευθύνσεις.

«Όποιος πλούτος υπάρχει σε αυτό το διάστημα,
μαργαριτάρια, πολύτιμα πετράδια και εξαίρετο βηρύλλιο·
χρυσός σιγκί και επίσης κάντζανα,
αυτό που ονομάζεται τζαταρούπα και χατάκα.

«Της οκταμερούς τήρησης των κανόνων,
ούτε ένα δέκατο έκτο κλάσμα δεν αξίζουν αυτά·
η λάμψη της σελήνης και όλα τα πλήθη των αστεριών.

«Γι' αυτό η γυναίκα και ο άνδρας που είναι ηθικοί,
ας τηρούν την οκταμερή τήρηση των κανόνων·
αφού κάνουν αξιέπαινες πράξεις που φέρνουν ευτυχία,
ακατηγόρητοι πηγαίνουν στον ουράνιο τόπο». Δεύτερο.

3. Η ομιλία στη Βισάκα

43. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο Ανατολικό Μοναστήρι, στο μέγαρο της μητέρας του Μιγκάρα. Τότε η Βισάκχα, η μητέρα του Μιγκάρα, πήγε εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στη Βισάκχα, τη μητέρα του Μιγκάρα, που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, Βισάκχα, όταν τηρείται, έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση. Και πώς τηρημένη, Βισάκχα, η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει

μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση; Εδώ, Βισάκχα, ένας ευγενής μαθητής σκέφτεται έτσι - 'Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχουν από τον φόνο έμβιων όντων, έχουν αφήσει το ραβδί, έχουν αφήσει το μαχαίρι, είναι ευσυνείδητοι, γεμάτοι συμπόνια, και διαμένουν επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων. Και εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχω από τον φόνο έμβιων όντων, έχω αφήσει το ραβδί, έχω αφήσει το μαχαίρι, είμαι ευσυνείδητος, γεμάτος συμπόνια, και διαμένω επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την πρώτη ιδιότητα... κ.λπ...

«Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, απέχουν από τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, χρησιμοποιούν χαμηλό τόπο ύπνου - σε μικρό κρεβάτι ή σε κάλυψη με χόρτο. Εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, απέχω από τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, χρησιμοποιώ χαμηλό τόπο ύπνου - σε μικρό κρεβάτι ή σε κάλυψη με χόρτο. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την όγδοη ιδιότητα. Έτσι τηρημένη λοιπόν, Βισάκχα, η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση.

«Πόσο μεγάλο καρπό έχει, πόσο μεγάλο όφελος, πόσο μεγάλη λαμπρότητα, πόσο μεγάλη εξάπλωση; Όπως, Βισάκχα, κάποιος που θα ασκούσε κυρίαρχη εξουσία και βασιλεία επί αυτών των δεκαέξι μεγάλων χωρών πλούσιων σε πολύτιμα αντικείμενα, δηλαδή - των Άνγκα, των Μαγκάντα, των Κασί, των Κοσάλα, των Βατζτζί, των Μάλλα, των Τσετί, των Βάνγκα, των Κούρου, των Παντσάλα, των Μάτσα, των Σουρασένα, των Ασάκα, των Αβαντί, των Γκαντάρα, των Καμπότζα, αυτό δεν αξίζει ούτε ένα δέκατο έκτο κλάσμα της τήρησης των κανόνων προικισμένης με οκτώ ιδιότητες. Για ποιο λόγο; Ασήμαντη είναι, Βισάκχα, η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία.

«Πενήντα ανθρώπινα χρόνια, Βισάκα, είναι μία μέρα και νύχτα για τους θεούς που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, πεντακόσια θεϊκά χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Είναι όμως δυνατόν, Βισάκα, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, Βισάκα, αυτό ειπώθηκε - 'Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία'».

«Εκατό ανθρώπινα χρόνια, Βισάκχα, είναι μία μέρα και νύχτα για τους θεούς Ταβατίμσα. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, χίλια χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των θεών Ταβατίμσα. Είναι όμως δυνατόν, Βισάκχα, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την ημέρα τήρησης των κανόνων προικισμένη με οκτώ παράγοντες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των θεών Ταβατίμσα. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, Βισάκα, αυτό ειπώθηκε - 'Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία

ευδαιμονία'».

«Διακόσια ανθρώπινα χρόνια, Βισάκχα... κ.λπ... τετρακόσια χρόνια... κ.λπ... οκτακόσια χρόνια... κ.λπ... χίλια εξακόσια χρόνια είναι μία μέρα και νύχτα για τους θεούς που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, δεκαέξι χιλιάδες θεϊκά χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Είναι όμως δυνατόν, Βισάκχα, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την ημέρα τήρησης των κανόνων προικισμένη με οκτώ παράγοντες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, Βισάκα, αυτό ειπώθηκε - «Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία»».

«Δεν πρέπει να σκοτώνει έμβιο ον ούτε να παίρνει το μη δοσμένο, δεν πρέπει να λέει ψέματα ούτε να πίνει μεθυστικά· πρέπει να απέχει από τη μη-άγια ζωή, τη συνουσία, δεν πρέπει να τρώει τη νύχτα, φαγητό σε ακατάλληλη ώρα.

«Δεν πρέπει να φοράει στεφάνια ούτε να χρησιμοποιεί αρώματα, πρέπει να κοιμάται σε κρεβάτι ή στο δάπεδο σε στρωμένο χαλί· αυτή πράγματι είναι η οκταμερής τήρηση των κανόνων, που φανερώθηκε από τον Βούδα, αυτόν που έφτασε στο τέλος της δυστυχίας.

«Η σελήνη και ο ήλιος, και οι δύο όμορφοι στην όψη, φωτίζοντας περιφέρονται σε όσο χώρο υπάρχει· αυτοί που διώχνουν το σκοτάδι, που κινούνται στον ουρανό, λάμπουν στο στερέωμα, φωτίζοντας τις κατευθύνσεις.

«Όποιος πλούτος υπάρχει σε αυτό το διάστημα, μαργαριτάρια, πολύτιμα πετράδια και εξαίρετο βηρύλλιο· χρυσός σιγκί και επίσης κάντζανα, αυτό που ονομάζεται τζαταρούπα και χατάκα.

«Της οκταμερούς τήρησης των κανόνων, ούτε ένα δέκατο έκτο κλάσμα δεν αξίζουν αυτά· η λάμψη της σελήνης και όλα τα πλήθη των αστεριών.

«Γι' αυτό η γυναίκα και ο άνδρας που είναι ηθικοί, ασ τηρούν την οκταμερή τήρηση των κανόνων· αφού κάνουν αξιέπαινες πράξεις που φέρνουν ευτυχία, ακατηγόρητοι πηγαίνουν στον ουράνιο τόπο». Τρίτη.

4. Η ομιλία στον Βάσεττα

44. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Βεσάλι, στο Μεγάλο Δάσος, στην Αίθουσα με το Αετωματικό Στέγαστρο. Τότε ο λαϊκός ακόλουθος Βασέτθα πήγε εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο

πλάι. Στον λαϊκό ακόλουθο Βασέτθα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, Βασέτθα, όταν τηρείται, έχει μεγάλο καρπό... κ.λπ... ακατηγόρητοι πηγαίνουν στον ουράνιο τόπο».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο λαϊκός ακόλουθος Βασέτθα είπε στον Ευλογημένο: «Μακάρι, σεβάσμιε κύριε, οι αγαπημένοι μου συγγενείς και ομόαιμοι να τηρούσαν την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες· αυτό θα ήταν για πολύ καιρό προς ευημερία και ευτυχία των αγαπημένων μου συγγενών και ομόαιμων. Αν όλοι, σεβάσμιε κύριε, οι πολεμιστές τηρούσαν την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, αυτό θα ήταν για πολύ καιρό προς ευημερία και ευτυχία όλων των πολεμιστών. Αν όλοι, σεβάσμιε κύριε, οι βραχμάνοι... κ.λπ... οι έμποροι... οι εργάτες τηρούσαν την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, αυτό θα ήταν για πολύ καιρό προς ευημερία και ευτυχία όλων των εργατών».

«Έτσι είναι αυτό, Βασέτθα, έτσι είναι αυτό, Βασέτθα! Αν όλοι, Βασέτθα, οι πολεμιστές τηρούσαν την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, αυτό θα ήταν για πολύ καιρό προς ευημερία και ευτυχία όλων των πολεμιστών. Αν όλοι, Βασέτθα, οι βραχμάνοι... κ.λπ... οι έμποροι... οι εργάτες τηρούσαν την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, αυτό θα ήταν για πολύ καιρό προς ευημερία και ευτυχία όλων των εργατών. Αν, Βασέτθα, ο κόσμος μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, η γενιά μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, τηρούσε την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, αυτό θα ήταν για πολύ καιρό προς ευημερία και ευτυχία του κόσμου μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, της γενιάς μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους. Αν ακόμη και αυτά τα μεγάλα δέντρα σάλα, Βασέτθα, τηρούσαν την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, αυτό θα ήταν για πολύ καιρό προς ευημερία και ευτυχία αυτών των μεγάλων δέντρων σάλα. Τι να πει κανείς για ένα ανθρώπινο ον;» Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον Μπότζζα

45. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Τότε η λαϊκή ακόλουθος Μπότζτζα πήγε εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στη λαϊκή ακόλουθο Μπότζτζα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, Μπότζτζα, όταν τηρείται, έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση. Και πώς τηρημένη, Μπότζτζα, η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση; Εδώ, Μπότζτζα, ένας ευγενής μαθητής σκέφτεται έτσι - 'Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχουν από τον φόνο έμβιων όντων, έχουν αφήσει το ραβδί, έχουν αφήσει το μαχαίρι, είναι ευσυνείδητοι, γεμάτοι συμπόνια, και διαμένουν επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων. Και εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχω από τον φόνο έμβιων όντων, έχω αφήσει το ραβδί, έχω αφήσει το μαχαίρι, είμαι ευσυνείδητος, γεμάτος συμπόνια, και

διαμένω επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την πρώτη ιδιότητα... κ.λπ...

«Για όλη τους τη ζωή οι Άξιοι, έχοντας εγκαταλείψει τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, απέχουν από τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, χρησιμοποιούν χαμηλό τόπο ύπνου - σε μικρό κρεβάτι ή σε κάλυψη με χόρτο. Εγώ σήμερα αυτή τη νύχτα και αυτή τη μέρα, έχοντας εγκαταλείψει τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, απέχω από τα ψηλά και μεγάλα κρεβάτια, χρησιμοποιώ χαμηλό τόπο ύπνου - σε μικρό κρεβάτι ή σε κάλυψη με χόρτο. Με αυτή την ιδιότητα μιμούμαι τους Άξιους, και η τήρηση των κανόνων θα έχει τηρηθεί από εμένα'. Είναι προικισμένος με αυτή την όγδοη ιδιότητα. Έτσι τηρημένη λοιπόν, Μπότζτζα, η τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος, έχει μεγάλη λαμπρότητα, έχει μεγάλη εξάπλωση.

«Πόσο μεγάλο καρπό έχει, πόσο μεγάλο όφελος, πόσο μεγάλη λαμπρότητα, πόσο μεγάλη εξάπλωση; Όπως, Μπότζτζα, κάποιος που θα ασκούσε κυρίαρχη εξουσία και βασιλεία επί αυτών των δεκαέξι μεγάλων χωρών πλούσιων σε πολύτιμα αντικείμενα, δηλαδή - των Άνγκα, των Μαγκάντα, των Κασί, των Κοσάλα, των Βατζτζί, των Μάλλα, των Τσετί, των Βάνγκα, των Κούρου, των Παντσάλα, των Μάτσα, των Σουρασένα, των Ασάκα, των Αβαντί, των Γκαντάρα, των Καμπότζα, αυτό δεν αξίζει ούτε ένα δέκατο έκτο κλάσμα της τήρησης των κανόνων προικισμένης με οκτώ ιδιότητες. Για ποιο λόγο; Ασήμαντη είναι, Μπότζτζα, η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία.

«Πενήντα ανθρώπινα χρόνια, Μπότζτζα, είναι μία μέρα και νύχτα για τους θεούς που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, πεντακόσια θεϊκά χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Είναι όμως δυνατόν, Μπότζτζα, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την τήρηση των κανόνων προικισμένη με οκτώ ιδιότητες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, Μπότζτζα, αυτό ειπώθηκε - 'Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία'».

«Εκατό ανθρώπινα χρόνια, Μπότζα... κ.λπ... διακόσια ανθρώπινα χρόνια, Μπότζα... κ.λπ... τετρακόσια χρόνια... κ.λπ... οκτακόσια χρόνια... κ.λπ... χίλια εξακόσια χρόνια είναι μία μέρα και νύχτα για τους θεούς που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Με αυτή τη νύχτα, τριάντα νύχτες είναι ένας μήνας. Με αυτόν τον μήνα, δώδεκα μήνες είναι ένας χρόνος. Με αυτόν τον χρόνο, δεκαέξι χιλιάδες θεϊκά χρόνια είναι η διάρκεια ζωής των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Είναι όμως δυνατόν, Μπότζα, κάποια γυναίκα ή άνδρας εδώ, αφού τηρήσει την ημέρα τήρησης των κανόνων προικισμένη με οκτώ παράγοντες, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί ως σύντροφος των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων. Αναφερόμενος σε τούτο λοιπόν, Μπότζτζα, αυτό ειπώθηκε - «Ασήμαντη είναι η ανθρώπινη βασιλεία σε σύγκριση με τη θεία ευδαιμονία»».

«Δεν πρέπει να σκοτώνει έμβιο ον ούτε να παίρνει το μη δοσμένο,
δεν πρέπει να λείει ψέματα ούτε να πίνει μεθυστικά·
πρέπει να απέχει από τη μη-άγια ζωή, τη συνουσία,

δεν πρέπει να τρώει τη νύχτα, φαγητό σε ακατάλληλη ώρα.

«Δεν πρέπει να φοράει στεφάνια ούτε να χρησιμοποιεί αρώματα, πρέπει να κοιμάται σε κρεβάτι ή στο δάπεδο σε στρωμένο χαλί· αυτή πράγματι είναι η οκταμερής τήρηση των κανόνων, που φανερώθηκε από τον Βούδα, αυτόν που έφτασε στο τέλος της δυστυχίας.

«Η σελήνη και ο ήλιος, και οι δύο όμορφοι στην όψη, φωτίζοντας περιφέρονται σε όσο χώρο υπάρχει· αυτοί που διώχνουν το σκοτάδι, που κινούνται στον ουρανό, λάμπουν στο στερέωμα, φωτίζοντας τις κατευθύνσεις.

«Όποιος πλούτος υπάρχει σε αυτό το διάστημα, μαργαριτάρια, πολύτιμα πετράδια και εξαίρετο βηρύλλιο· χρυσός σιγκί και επίσης κάντζανα, αυτό που ονομάζεται τζαταρούπα και χατάκα.

«Της οκταμερούς τήρησης των κανόνων, ούτε ένα δέκατο έκτο κλάσμα δεν αξίζουν αυτά· η λάμψη της σελήνης και όλα τα πλήθη των αστεριών.

«Γι' αυτό η γυναίκα και ο άνδρας που είναι ηθικοί, ασ τηρούν την οκταμερή τήρηση των κανόνων· αφού κάνουν αξιέπαινες πράξεις που φέρνουν ευτυχία, ακατηγόρητοι πηγαίνουν στον ουράνιο τόπο». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τον Ανουρούντα

46. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στην Κοσάμπι, στο μοναστήρι του Γκοσίτα. Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Ανουρούντα είχε πάει για ημερήσια διαμονή σε απομόνωση. Τότε πολλές θεότητες που ανήκαν στους Ευχάριστους πήγαν εκεί όπου ήταν ο σεβάσμιος Ανουρούντα· αφού πλησίασαν, απέδωσαν σεβασμό στον σεβάσμιο Ανουρούντα και στάθηκαν στο πλάι. Στεκόμενες στο πλάι, εκείνες οι θεότητες είπαν στον σεβάσμιο Ανουρούντα: «Εμείς, σεβάσμιε Ανουρούντα, είμαστε θεότητες που ονομάζονται Ευχάριστες· σε τρεις θέσεις ασκούμε κυριαρχία και εξουσία. Εμείς, σεβάσμιε Ανουρούντα, όποιο χρώμα επιθυμούμε, τέτοιο χρώμα αποκτούμε επιτόπου· όποιον ήχο επιθυμούμε, τέτοιον ήχο αποκτούμε επιτόπου· όποια ευτυχία επιθυμούμε, τέτοια ευτυχία αποκτούμε επιτόπου. Εμείς, σεβάσμιε Ανουρούντα, είμαστε θεότητες που ονομάζονται Ευχάριστες· σε αυτές τις τρεις θέσεις ασκούμε κυριαρχία και εξουσία».

Τότε στον σεβάσμιο Ανουρούντα ήρθε αυτή η σκέψη: «Αχ, μακάρι αυτές οι θεότητες να γίνονταν όλες μπλε, με μπλε χρώμα, με μπλε ρούχα, με μπλε στολίδια». Τότε εκείνες οι θεότητες, γνωρίζοντας τη σκέψη του σεβάσμιου Ανουρούντα, έγιναν όλες μπλε, με μπλε χρώμα, με μπλε ρούχα, με μπλε στολίδια.

Τότε στον σεβάσμιο Ανουρούντα ήρθε αυτή η σκέψη: «Αχ, μακάρι αυτές οι θεότητες να γίνονταν όλες κίτρινες»... κ.λπ... «όλες κόκκινες»... «όλες λευκές, με λευκό χρώμα, με λευκά ρούχα, με λευκά στολίδια». Τότε εκείνες οι θεότητες, γνωρίζοντας

τη σκέψη του σεβάσμιου Ανουρούντα, έγιναν όλες λευκές, με λευκό χρώμα, με λευκά ρούχα, με λευκά στολίδια.

Τότε εκείνες οι θεότητες, η μία τραγούδησε, η μία χόρεψε και η μία χτύπησε τα δάχτυλα. Όπως ακριβώς ενός πεντάχορδου μουσικού οργάνου καλά κουρδισμένου, καλά παιγμένου, παιγμένου από επιδέξιους μουσικούς, ο ήχος είναι γλυκός και ευχάριστος και επιθυμητός και αγαπητός και μεθυστικός· ακριβώς έτσι, των στολιδιών εκείνων των θεοτήτων ο ήχος ήταν γλυκός και ευχάριστος και επιθυμητός και αγαπητός και μεθυστικός. Τότε ο σεβάσμιος Ανουρούντα κατέβασε τις αισθήσεις του.

Τότε εκείνες οι θεότητες, λέγοντας «Ο σεβάσμιος Ανουρούντα δεν συναινεί», εξαφανίστηκαν ακριβώς εκεί. Τότε ο σεβάσμιος Ανουρούντα, την απογευματινή περίοδο της ημέρας, αφού βγήκε από την απομόνωση, πήγε εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Ανουρούντα είπε στον Ευλογημένο:

«Εδώ εγώ, σεβάσμιε κύριε, είχα πάει για ημερήσια διαμονή σε απομόνωση. Τότε, σεβάσμιε κύριε, πολλές θεότητες που ανήκαν στους Ευχάριστους με πλησίασαν· αφού πλησίασαν, μου απέδωσαν σεβασμό και στάθηκαν στο πλάι. Στεκόμενες στο πλάι, σεβάσμιε κύριε, εκείνες οι θεότητες μου είπαν: 'Εμείς, σεβάσμιε Ανουρούντα, είμαστε θεότητες που ονομάζονται Ευχάριστες· σε τρεις θέσεις ασκούμε κυριαρχία και εξουσία. Εμείς, σεβάσμιε Ανουρούντα, όποιο χρώμα επιθυμούμε, τέτοιο χρώμα αποκτούμε επιτόπου· όποιον ήχο επιθυμούμε, τέτοιον ήχο αποκτούμε επιτόπου· όποια ευτυχία επιθυμούμε, τέτοια ευτυχία αποκτούμε επιτόπου. Εμείς, σεβάσμιε Ανουρούντα, είμαστε θεότητες που ονομάζονται Ευχάριστες· σε αυτές τις τρεις θέσεις ασκούμε κυριαρχία και εξουσία'. Τότε, σεβάσμιε κύριε, μου ήρθε η σκέψη: 'Αχ, μακάρι αυτές οι θεότητες να γίνονταν όλες μπλε, με μπλε χρώμα, με μπλε ρούχα, με μπλε στολίδια'. Τότε, σεβάσμιε κύριε, εκείνες οι θεότητες, γνωρίζοντας τη σκέψη μου, έγιναν όλες μπλε, με μπλε χρώμα, με μπλε ρούχα, με μπλε στολίδια.

«Τότε, σεβάσμιε κύριε, μου ήρθε η σκέψη: 'Αχ, μακάρι αυτές οι θεότητες να ήταν όλες κίτρινες... κ.λπ... όλες κόκκινες... κ.λπ... όλες λευκές, με λευκό χρώμα, με λευκά ρούχα, με λευκά στολίδια'. Τότε, σεβάσμιε κύριε, εκείνες οι θεότητες, γνωρίζοντας τη σκέψη μου, έγιναν όλες λευκές, με λευκό χρώμα, με λευκά ρούχα, με λευκά στολίδια.

«Τότε, σεβάσμιε κύριε, εκείνες οι θεότητες, μία τραγούδησε και μία χόρεψε και μία χτύπησε τα δάχτυλα. Όπως ακριβώς ενός πεντάχορδου μουσικού οργάνου καλά κουρδισμένου, καλά παιγμένου, παιγμένου από επιδέξιους μουσικούς, ο ήχος είναι γλυκός και ευχάριστος και επιθυμητός και αγαπητός και μεθυστικός· ακριβώς έτσι, των στολιδιών εκείνων των θεοτήτων ο ήχος ήταν γλυκός και ευχάριστος και επιθυμητός και αγαπητός και μεθυστικός. Τότε εγώ, σεβάσμιε κύριε, κατέβασα τις αισθήσεις μου.

«Τότε, σεβάσμιε κύριε, εκείνες οι θεότητες, λέγοντας 'ο σεβάσμιος Ανουρούντα δεν συναινεί', εξαφανίστηκαν ακριβώς εκεί. Με πόσες άραγε, σεβάσμιε κύριε, ιδιότητες προικισμένη μια γυναίκα με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των ευχάριστων θεών;»

«Με οκτώ, Ανουρούντα, ιδιότητες προικισμένη μια γυναίκα με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των ευχάριστων θεών. Με ποιες οκτώ; Εδώ, Ανουρούντα, μια γυναίκα σε όποιον σύζυγο οι γονείς τη δώσουν, επιθυμώντας το καλό της, αναζητώντας την ωφέλειά της, συμπονετικοί, από συμπόνια, σε αυτόν είναι αυτή που σηκώνεται πρώτη, αυτή που ξαπλώνει τελευταία, αυτή που ακούει τι να κάνει, αυτή που συμπεριφέρεται ευχάριστα, αυτή που μιλά με αγάπη.

«Όσοι είναι σεβαστοί για τον σύζυγο -είτε η μητέρα είτε ο πατέρας είτε ασκητές και βραχμάνοι - αυτούς τιμάει, σέβεται, αποδίδει ευλάβεια, δείχνει ευσέβεια, και όταν έρχονται τους τιμά με κάθισμα και νερό.

«Όσες είναι οι εσωτερικές εργασίες του συζύγου -είτε μαλλί είτε βαμβάκι - σε αυτές είναι επιδέξια, μη τεμπέλα, προικισμένη με διερεύνηση για τα κατάλληλα μέσα σε αυτά, ικανή να τα κάνει, ικανή να τα διοργανώσει.

«Όποιοι είναι οι εσωτερικοί άνθρωποι του συζύγου -είτε δούλοι είτε υπηρέτες είτε εργάτες - αυτών γνωρίζει τι έγινε ως γινόμενο και τι δεν έγινε ως μη γινόμενο, και γνωρίζει τη δύναμη και την αδυναμία των αρρώστων, και μοιράζει σε αυτούς στερεά και μαλακή τροφή σύμφωνα με το μερίδιό τους.

«Ό,τι ο σύζυγος φέρνει, είτε χρήματα είτε δημητριακά είτε χρυσό, αυτό το διαφυλάσσει με φύλαξη και προστασία, και σε αυτό είναι μη απατεώνισσα, μη κλέφτρα, μη μέθυσσα, μη σπάταλη.

«Επίσης είναι λαϊκή ακόλουθος που έχει καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο.

«Επίσης είναι ηθική - απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από την ψευδολογία, απέχει από τα οينوπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία.

«Επίσης είναι γενναιόδωρη. Κατοικεί εντός οικίας με νου απαλλαγμένο από τον ρύπο της τσιγκουνιάς, γενναιόδωρη, με καθαρά χέρια, χαρούμενη στην αποδέσμευση, άξια να ζητηθεί, χαρούμενη στη δωρεά και τη διανομή.

«Με αυτές τις οκτώ ιδιότητες, Ανουρούντα, προικισμένη μια γυναίκα με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των ευχάριστων θεών».

«Αυτόν που τη συντηρεί πάντα, πάντοτε ενεργητικός και πρόθυμος· τον άνδρα που δίνει κάθε επιθυμία, τον σύζυγο δεν περιφρονεί.

«Ούτε η καλή γυναίκα τον σύζυγο, με ζηλότυπα λόγια εξοργίζει· και όλους τους σεβαστούς του συζύγου, η σοφή τιμά.

«Δραστήρια, όχι τεμπέλα, με καλά οργανωμένη υπηρεσία· συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο, προστατεύει τα συγκεντρωμένα.

«Η γυναίκα που έτσι συμπεριφέρεται, ακολουθώντας τη θέληση και την εξουσία του συζύγου·

Μανάπα ονομάζονται εκείνοι οι θεοί, όπου αυτή επαναγεννιέται». Έκτο.

7. Η δεύτερη ομιλία στη Βισάκχα

47. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο Ανατολικό Μοναστήρι, στο μέγαρο της μητέρας του Μιγκάρα. Τότε η Βισάκχα, η μητέρα του Μιγκάρα... κ.λπ... Στη Βισάκχα, τη μητέρα του Μιγκάρα, που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Με οκτώ, Βισάκχα, ιδιότητες προικισμένη μια γυναίκα με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των ευχάριστων θεών. Με ποιες οκτώ; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα σε όποιον σύζυγο οι γονείς τη δώσουν, επιθυμώντας το καλό της, αναζητώντας την ωφέλειά της, συμπονετικοί, από συμπόνια, σε αυτόν είναι αυτή που σηκώνεται πρώτη, αυτή που ξαπλώνει τελευταία, αυτή που ακούει τι να κάνει, αυτή που συμπεριφέρεται ευχάριστα, αυτή που μιλά με αγάπη... κ.λπ...

«Επίσης είναι γενναιόδωρη. Κατοικεί εντός οικίας με νου απαλλαγμένο από τον ρύπο της τσιγκουνιάς, γενναιόδωρη, με καθαρά χέρια, χαρούμενη στην αποδέσμευση, άξια να ζητηθεί, χαρούμενη στη δωρεά και τη διανομή. Με αυτές τις οκτώ ιδιότητες, Βισάκχα, προικισμένη μια γυναίκα με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των ευχάριστων θεών».

«Αυτόν που τη συντηρεί πάντα, πάντοτε ενεργητικός και πρόθυμος· τον άνδρα που δίνει κάθε επιθυμία, τον σύζυγο δεν περιφρονεί.

«Ούτε η καλή γυναίκα τον σύζυγο, με ζηλότυπα λόγια εξοργίζει· και όλους τους σεβαστούς του συζύγου, η σοφή τιμά.

«Δραστήρια, όχι τεμπέλα, με καλά οργανωμένη υπηρεσία· συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο, προστατεύει τα συγκεντρωμένα.

«Η γυναίκα που έτσι συμπεριφέρεται, ακολουθώντας τη θέληση και την εξουσία του συζύγου·

Μανάπα ονομάζονται εκείνοι οι θεοί, όπου αυτή επαναγεννιέται». Έβδομη.

8. Η ομιλία στη μητέρα του Νάκουλα

48. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη χώρα των Μπάγκα, στο Σουσουμαραγκίρα, στο δάσος Μπεσακαλά, στο πάρκο των ελαφιών. Τότε η οικοδέσποινα Νακουλαμάτα πήγε εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασε... κ.λπ... Στην οικοδέσποινα Νακουλαμάτα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Με οκτώ, Νακουλαμάτα, ιδιότητες προικισμένη μια γυναίκα με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των ευχάριστων θεών. Με ποιες οκτώ; Εδώ, Νακουλαμάτα, μια γυναίκα σε όποιον σύζυγο οι γονείς τη δώσουν, επιθυμώντας το καλό της, αναζητώντας την ωφέλειά της, συμπονετικοί, από συμπόνια, σε αυτόν είναι αυτή που σηκώνεται πρώτη, αυτή που ξαπλώνει τελευταία, αυτή που ακούει τι να κάνει, αυτή που συμπεριφέρεται ευχάριστα, αυτή που μιλά με αγάπη.

«Όσοι είναι σεβαστοί για τον σύζυγο -είτε η μητέρα είτε ο πατέρας είτε ασκητές και βραχμάνοι - αυτούς τιμάει, σέβεται, αποδίδει ευλάβεια, δείχνει ευσέβεια, και όταν έρχονται τους τιμά με κάθισμα και νερό.

«Όσες είναι οι εσωτερικές εργασίες του συζύγου -είτε μαλλί είτε βαμβάκι - σε αυτές είναι επιδέξια, μη τεμπέλα, προικισμένη με διερεύνηση για τα κατάλληλα μέσα σε αυτά, ικανή να τα κάνει, ικανή να τα διοργανώσει.

«Όποιοι είναι οι εσωτερικοί άνθρωποι του συζύγου -είτε δούλοι είτε υπηρέτες είτε εργάτες - αυτών γνωρίζει τι έγινε ως γινόμενο και τι δεν έγινε ως μη γινόμενο, και γνωρίζει τη δύναμη και την αδυναμία των αρρώστων, και μοιράζει σε αυτούς στερεά και μαλακή τροφή σύμφωνα με το μερίδιό τους.

«Ό,τι ο σύζυγος φέρνει, είτε χρήματα είτε δημητριακά είτε ασήμι είτε χρυσό, αυτό το διαφυλάσσει με φύλαξη και προστασία, και σε αυτό είναι μη απατεώνισσα, μη κλέφτρα, μη μέθυσσα, μη σπάταλη.

«Επίσης είναι λαϊκή ακόλουθος που έχει καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στη Διδασκαλία ως καταφύγιο, έχει καταφύγει στην Κοινότητα ως καταφύγιο.

«Επίσης είναι ηθική - απέχει από τον φόνο έμβιων όντων... κ.λπ... απέχει από τα οινόπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία... κ.λπ...

«Επίσης είναι γενναιόδωρη, κατοικεί εντός οικίας με νου απαλλαγμένο από τον ρύπο της τσιγκουνιάς, γενναιόδωρη, με καθαρά χέρια, χαρούμενη στην αποδέσμευση, άξια να ζητηθεί, χαρούμενη στη δωρεά και τη διανομή.

«Με αυτές τις οκτώ ιδιότητες, Νακουλαμάτα, προικισμένη μια γυναίκα με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται ως σύντροφος των ευχάριστων θεών».

«Αυτόν που τη συντηρεί πάντα, πάντοτε ενεργητικός και πρόθυμος· τον άνδρα που δίνει κάθε επιθυμία, τον σύζυγο δεν περιφρονεί.

«Ούτε η καλή γυναίκα τον σύζυγο, με ζηλότυπα λόγια εξοργίζει· και όλους τους σεβαστούς του συζύγου, η σοφή τιμά.

«Δραστήρια, όχι τεμπέλα, με καλά οργανωμένη υπηρεσία· συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο, προστατεύει τα συγκεντρωμένα.

«Η γυναίκα που έτσι συμπεριφέρεται, ακολουθώντας τη θέληση και την εξουσία του συζύγου·

Μανάπα ονομάζονται εκείνοι οι θεοί, όπου αυτή επαναγεννιέται». Όγδοη.

9. Η πρώτη ομιλία για αυτόν τον κόσμο

49. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο Ανατολικό Μοναστήρι, στο μέγαρο της μητέρας του Μιγκάρα. Τότε η Βισάκχα, η μητέρα του Μιγκάρα, πήγε εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος... κ.λπ... Στη Βισάκχα, τη μητέρα του Μιγκάρα, που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Προικισμένη με τέσσερις ιδιότητες, Βισάκχα, μια γυναίκα ασκεί για τη νίκη σε αυτόν τον κόσμο, αυτός ο κόσμος έχει κερδηθεί. Ποιες τέσσερις; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι καλά οργανωμένη στις εργασίες, φροντίζει τους ανθρώπους του σπιτιού, συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο, προστατεύει τα συγκεντρωμένα.

«Και πώς, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι καλά οργανωμένη στις εργασίες; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα όσες είναι οι εσωτερικές εργασίες του συζύγου - είτε μαλλί είτε βαμβάκι - σε αυτές είναι επιδέξια, μη τεμπέλα, προικισμένη με διερεύνηση για τα κατάλληλα μέσα σε αυτά, ικανή να τα κάνει, ικανή να τα διοργανώσει. Έτσι λοιπόν, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι καλά οργανωμένη στις εργασίες.

«Και πώς, Βισάκχα, μια γυναίκα φροντίζει τους ανθρώπους του σπιτιού; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα όποιοι είναι οι εσωτερικοί άνθρωποι του συζύγου - είτε δούλοι είτε υπηρέτες είτε εργάτες - αυτών γνωρίζει τι έγινε ως γινόμενο και τι δεν έγινε ως μη γινόμενο, και γνωρίζει τη δύναμη και την αδυναμία των αρρώστων, και μοιράζει σε αυτούς στερεά και μαλακή τροφή σύμφωνα με το μερίδιό τους. Έτσι λοιπόν, Βισάκχα, μια γυναίκα φροντίζει τους ανθρώπους του σπιτιού.

«Και πώς, Βισάκχα, μια γυναίκα συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα ό,τι θεωρείται δυσάρεστο από τον σύζυγο, αυτό δεν το παραβαίνει ούτε για χάρη της ζωής της. Έτσι λοιπόν, Βισάκχα, μια γυναίκα συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο.

«Και πώς, Βισάκχα, μια γυναίκα προστατεύει τα συγκεντρωμένα; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα ό,τι ο σύζυγος φέρνει, είτε χρήματα είτε δημητριακά είτε ασήμι είτε χρυσό, αυτό το διαφυλάσσει με φύλαξη και προστασία, και σε αυτό είναι μη απατεώνισσα, μη κλέφτρα, μη μέθυσσα, μη σπάταλη. Έτσι λοιπόν, Βισάκχα, μια γυναίκα προστατεύει τα συγκεντρωμένα. Με αυτές τις τέσσερις ιδιότητες, Βισάκχα, προικισμένη μια γυναίκα ασκεί για τη νίκη σε αυτόν τον κόσμο, αυτός ο κόσμος έχει κερδηθεί.

«Προικισμένη με τέσσερις ιδιότητες, Βισάκχα, μια γυναίκα ασκεί για τη νίκη στον μεταθανάτιο κόσμο, ο μεταθανάτιος κόσμος έχει κερδηθεί. Ποιες τέσσερις; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι τέλεια στην πίστη, είναι τέλεια στην ηθική, είναι τέλεια στη γενναιοδωρία, είναι τέλεια στη σοφία.

«Και πώς, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι τέλεια στην πίστη; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα έχει πίστη, πιστεύει στη φώτιση του Τατχάγκατα - 'Πράγματι αυτός ο Ευλογημένος είναι ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος'. Έτσι λοιπόν, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι τέλεια στην πίστη.

«Και πώς, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι τέλεια στην ηθική; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα απέχει από τον φόνο έμβιων όντων... κ.λπ... απέχει από τα οινόπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία. Έτσι λοιπόν, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι τέλεια στην ηθική.

«Και πώς, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι τέλεια στη γενναιοδωρία; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα κατοικεί εντός οικίας με νου απαλλαγμένο από τον ρύπο της τσιγκουνιάς, γενναιόδωρη, με καθαρά χέρια, χαρούμενη στην αποδέσμευση, άξια να ζητηθεί,

χαρούμενη στη δωρεά και τη διανομή. Έτσι λοιπόν, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι τέλεια στη γενναιοδωρία.

«Και πώς, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι τέλεια στη σοφία; Εδώ, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι σοφή... κ.λπ... έτσι λοιπόν, Βισάκχα, μια γυναίκα είναι τέλεια στη σοφία. Με αυτές τις τέσσερις ιδιότητες, Βισάκχα, προικισμένη μια γυναίκα ασκεί για την κατάκτηση του μεταθανάτιου κόσμου, ο μεταθανάτιος κόσμος έχει ξεκινήσει».

«Καλά οργανωμένη στις εργασίες, με καλά οργανωμένη υπηρεσία· συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο, προστατεύει τα συγκεντρωμένα.

«Με πίστη, τέλεια στην ηθική, γενναιοδωρη, χωρίς τσιγκουνιά· πάντα καθαρίζει την οδό, για την ευημερία στη μελλοντική ζωή.

«Αυτές οι οκτώ ιδιότητες, σε όποια γυναίκα υπάρχουν· αυτήν την αποκαλούν ηθική, εδραιωμένη στη Διδασκαλία, που λέει την αλήθεια.

«Προικισμένη με δεκαέξι τρόπους, καλά εφοδιασμένη με οκτώ παράγοντες· μια τέτοια ηθική λαϊκή ακόλουθος· επαναγεννιέται στον ευχάριστο κόσμο των θεών». Ένατη.

10. Η δεύτερη ομιλία για αυτόν τον κόσμο

50. «Προικισμένη με τέσσερις ιδιότητες, μοναχοί, μια γυναίκα ασκεί για τη νίκη σε αυτόν τον κόσμο, αυτός ο κόσμος έχει κερδηθεί. Ποιες τέσσερις; Εδώ, μοναχοί, μια γυναίκα είναι καλά οργανωμένη στις εργασίες, φροντίζει τους ανθρώπους του σπιτιού, συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο, προστατεύει τα συγκεντρωμένα.

«Και πώς, μοναχοί, μια γυναίκα είναι καλά οργανωμένη στις εργασίες; Εδώ, μοναχοί, μια γυναίκα όσες είναι οι εσωτερικές εργασίες του συζύγου... κ.λπ... Έτσι λοιπόν, μοναχοί, μια γυναίκα είναι καλά οργανωμένη στις εργασίες.

«Και πώς, μοναχοί, μια γυναίκα φροντίζει τους ανθρώπους του σπιτιού; Εδώ, μοναχοί, μια γυναίκα όποιοι είναι οι εσωτερικοί άνθρωποι του συζύγου... κ.λπ... Έτσι λοιπόν, μοναχοί, μια γυναίκα φροντίζει τους ανθρώπους του σπιτιού.

«Και πώς, μοναχοί, μια γυναίκα συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο; Εδώ, μοναχοί, μια γυναίκα ό,τι θεωρείται δυσάρεστο από τον σύζυγο, αυτό δεν το παραβαίνει ούτε για χάρη της ζωής της. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, μια γυναίκα συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο.

«Και πώς, μοναχοί, μια γυναίκα προστατεύει τα συγκεντρωμένα; Εδώ, μοναχοί, μια γυναίκα ό,τι ο σύζυγος φέρνει... κ.λπ... Έτσι λοιπόν, μοναχοί, μια γυναίκα προστατεύει τα συγκεντρωμένα. Με αυτές τις τέσσερις ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένη μια γυναίκα ασκεί για τη νίκη σε αυτόν τον κόσμο, αυτός ο κόσμος έχει κερδηθεί.

«Προικισμένη με τέσσερις ιδιότητες, μοναχοί, μια γυναίκα ασκεί για τη νίκη στον μεταθανάτιο κόσμο, ο μεταθανάτιος κόσμος έχει κερδηθεί. Ποιες τέσσερις; Εδώ, μοναχοί, μια γυναίκα είναι τέλεια στην πίστη, είναι τέλεια στην ηθική, είναι τέλεια στη γενναιοδωρία, είναι τέλεια στη σοφία.

«Και πώς, μοναχοί, μια γυναίκα είναι τέλεια στην πίστη; Εδώ, μοναχοί, μια γυναίκα έχει πίστη... κ.λπ... Έτσι λοιπόν, μοναχοί, μια γυναίκα είναι τέλεια στην πίστη.

«Και πώς, μοναχοί, μια γυναίκα είναι τέλεια στην ηθική; Εδώ, μοναχοί, μια γυναίκα απέχει από τον φόνο έμβιων όντων... κ.λπ... απέχει από τα οينوπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, μια γυναίκα είναι τέλεια στην ηθική.

«Και πώς, μοναχοί, μια γυναίκα είναι τέλεια στη γενναιοδωρία; Εδώ, μοναχοί, μια γυναίκα κατοικεί εντός οικίας με νου απαλλαγμένο από τον ρύπο της τσιγκουνιάς... κ.λπ... Έτσι λοιπόν, μοναχοί, μια γυναίκα είναι τέλεια στη γενναιοδωρία.

«Και πώς, μοναχοί, μια γυναίκα είναι τέλεια στη σοφία; Εδώ, μοναχοί, μια γυναίκα είναι σοφή... κ.λπ... έτσι λοιπόν, μοναχοί, μια γυναίκα είναι τέλεια στη σοφία. Με αυτές τις τέσσερις ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένη μια γυναίκα ασκεί για την κατάκτηση του μεταθανάτιου κόσμου, ο μεταθανάτιος κόσμος έχει ξεκινήσει».

«Καλά οργανωμένη στις εργασίες, με καλά οργανωμένη υπηρεσία· συμπεριφέρεται ευχάριστα στον σύζυγο, προστατεύει τα συγκεντρωμένα.

«Με πίστη, τέλεια στην ηθική, γενναιόδωρη, χωρίς τσιγκουνιά· πάντα καθαρίζει την οδό, για την ευημερία στη μελλοντική ζωή.

«Αυτές οι οκτώ ιδιότητες, σε όποια γυναίκα υπάρχουν· αυτήν την αποκαλούν ηθική, εδραιωμένη στη Διδασκαλία, που λέει την αλήθεια.

«Προικισμένη με δεκαέξι τρόπους, καλά εφοδιασμένη με οκτώ παράγοντες· μια τέτοια ηθική λαϊκή ακόλουθος, επαναγεννιέται στον ευχάριστο κόσμο των θεών». Δέκατη.

Το κεφάλαιο της τήρησης των κανόνων, πέμπτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Συνοπτική, εκτενής, Βισάκχα, Βασέτθα, Μπότζτζα πέμπτη·
Ανυρρούντα, πάλι Βισάκχα, Νακούλα, δύο για αυτόν τον κόσμο.

Τα πρώτα πενήντα ολοκληρώθηκαν.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών. 08. Το βιβλίο των οκτώ. 1. Η πρώτη πεντηκοντάδα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org